

**İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ
AKTİF KELİME SERVETİNİN BELİRLENMESİ**

BU TEZ BAP BİRİMİ TARAFINDAN DESTEKLENMİŞTİR

Simuzar YUSUFOĞLU

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç.Dr. Zekerya BATUR

Uşak

Kasım, 2017

**İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ
AKTİF KELİME SERVETİNİN BELİRLENMESİ**

Simuzar YUSUFOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İlköğretim Anabilim Dalı
Sınıf Eğitimi Bilimi Dalı**

Danışman: Doç.Dr. Zekerya BATUR

UŞAK

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Kasım, 2017

ÖZET

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILI ANLATIMLARINDAKİ AKTİF KELİME SERVETİNİN BELİRLENMESİ

Simuzar YUSUFOĞLU

İlköğretim Anabilim Dalı

Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kasım 2017

Danışman: Doç.Dr. Zekerya BATUR

Bu çalışmada, Siirt ilinin Kurtalan ilçesi merkez ilkokullarında öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarında kullandıkları aktif kelime servetini çeşitli değişkenler açısından incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, kelime servetinin öğrencilerin cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp-almama durumu, ailenin sosyo- ekonomik gelir düzeyi ve eğitim yapısı, kardeş sayısı, kitap okuma alışkanlığı, bir ayda okunan kitap sayfa sayısı, internette vakit geçirme ve yazışma durumu, gönüllü yazma sıklığı gibi değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı fark oluşturup oluşturulmadığına bakılmıştır.

Çalışmada Siirt ilinin Kurtalan ilçesi merkez okulları arasından öğrenci başarıları yüksek olan iki okul seçilmiştir. 133 öğrencinin (73 kız ve 60 erkek) otobiyografi, anı ve serbest konu türünde yazılı kâğıtları incelenmiştir. Üç farklı anlatım türü birinci ve ikinci dönem olmak üzere altı oturumda gerçekleştirilmiş, 798 adet yazılı veri değerlendirilmiştir. Toplanan veriler cinsiyet, sözcük ve yazı türlerine göre tek tek okunarak taranmış “Microsoft Excel” programı kullanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan öğrencileri tanımak ve kelime servetiyle ilişkilendirmek amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır. SPSS Bilgisayar Paket Programı kullanılarak değişkenlerin özelliklerine uygun istatistikî analiz teknikleri uygulanmıştır.

Çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: 133 öğrencinin yazdığı toplam 798 yazılı dokümanda toplam 22316 kelime kullanıldığı bu çalışmanın birinci uygulamasında 12850 kelime, ikinci uygulamasında ise 9466 kelime tespit edilmiştir. Kelime ortalamasının yüksek ve düşük olduğu türler sırasıyla anı ve otobiyografidir. Kız öğrenciler ve erkek öğrenciler ortalama kelime serveti bakımından karşılaştırıldığında kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre daha başarılı olduğu görülmektedir. Kelime servetinin anne ve baba öğrenim düzeyine göre farklılık gösterdiği anlatım türü anıda belirlenmiştir. Kelime servetinin kardeş sayısına göre farklılaşması otobiyografi türünde tespit edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin kelime serveti bir ayda okunan kitap sayfa sayısı ve interneti kullanma sıklığı değişkenlerine göre anlamlı farklılık sadece serbest konulu yazı türünde görülmüştür. 4.sınıf öğrencilerin kelime serveti okul öncesi eğitim alıp –almama durumu, aylık gelir, anne ve baba meslek grubu, kitap okuma sıklığı ve internette yazma sıklığı değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Kelime, Kelime Serveti, Yazılı Anlatım

ABSTRACT

DETERMINATION OF ACTIVE VOCABULARY IN THE WRITTEN EXPRESSIONS OF 4TH GRADE STUDENTS

Simuzar YUSUFOĞLU

Elementary Education Department

Uşak University, Social Sciences Institute, November 2017

Advisor: Assoc. Prof. Zekerya BATUR

In this study, it was aimed to investigate the active vocabulary, which the fourth grade students studying in primary schools of Kurtalan, Siirt used in their written expressions, in terms of various variables. In line with this objective, it is researched whether the vocabulary generates statistically significant difference according to the variables such as gender, preschool education status, socio-economic income level and educational structure of the family, number of siblings, reading habit, the number of book pages read in a month, spending time on the Internet and correspondence status, voluntary writing frequency of the students.

Two schools with high student achievement were selected among the Kurtalan district central schools of Siirt Province. The papers on theme types like autobiography, memory, freestyle of 133 students (73 females and 60 males) were examined. Three different types of expression were performed in six sessions as first and second semester, and 798 written data were evaluated. The collected data were scanned according to gender, word and writing types and transferred to the digital environment by using "Microsoft Excel" program. The personal information form was used to identify the students who formed the study group and to associate them with the vocabulary. Statistical analysis techniques which are appropriate to the characteristics of the variables were applied by using SPSS Computer Package Program.

The following conclusions were found: In the study that a total of 22316 words were used in a total of 798 written documents written by 133 students, 12850 words were realized in the first application and 9466 words in the second application. The types with high and low word averages are memories and autobiographies, respectively. Compared to female students and male students in terms of average word wealth, it is seen that female students are more successful than male students. The vocabulary difference according to the level of education of the mother and the father is determined for the type of memory. Differentiation of vocabulary according to the number of siblings has been determined in the type of autobiography. The significant difference between the number of book pages read in a month and the frequency of using the internet of the students in the study group was found only in the free writing type. There was no significant difference between the 4th grade students' vocabulary according to the variables like having pre-school education or not, monthly income, mother and father occupation group, book reading frequency and internet writing frequency.

Keywords: Word, Vocabulary, Written Expression

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Eğitimi Bilimi Dalı Yüksek Lisans Programı 154002004 No'lu öğrencisi Simuzar YUSUFOĞLU'nun "*İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi*" adlı tezi ....../....../2017 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Yüksek Lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ**İmza****Üye (Tez Danışmanı):**

Üye

:

.....

Üye

:

.....

Üye

:

.....

Üye

:

.....

Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Lisansüstü eğitimimin her aşamasında ilmiyle bana yol gösteren, beni cesaretlendiren, motive eden, bilgi ve tecrübelerini paylaşan saygıdeğer danışmanım Doç.Dr. Zekerya BATUR'a, istatistik veri uygulama ve yorumlama kısmında değerli görüşlerini paylaşan Yrd.Doç.Dr. Gökhan DEMİRHAN'a, tezin düzenlenmesinde katkısı olan Yrd. Doç. Dr. Elif TOP'a,

Okullardaki uygulamaları gerçekleştirmeme yardımcı olan Siirt İli Kurtalan İlçe Milli Eğitim Müdürü Faysal POLAT'a, çalışma yaptığım ilkokullardaki okul müdürlerine, sınıf öğretmenlerine ve öğrencilere,

Çalışmam sırasında sıkıntılara ortak olan öğretmen arkadaşım Nilgün KARAGÖZ'e ve çocukluk arkadaşım Nilda UZGÖREN'e,

Hayatımın her alanında yanımda olan maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen canım babam Elçin YUSUFOĞLU'na ve canım annem Reyhan YUSUFOĞLU'na teşekkürlerimi sunuyorum.

Simuzar YUSUFOĞLU

Uşak, 2017

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı :Simuzar YUSUFOĞLU
Doğum Yeri ve Tarihi :Bakü/Azerbaycan 26/04/1990
Lisans Öğretimi :Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü (2009-2013)

Bilimsel Faaliyetleri:

Batur, Z. ve Yusufoglu, S. (2016). *Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin İncelenmesi: Süreç Temelli Şiir Yazma*. I.Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu. Elazığ.

Temli Durmuş, Y.ve Yusufoglu, S. (2016). İlkokul 4. Sınıf Matematik Öğretim Programına Yönelik Öğretmen Görüşleri (Siirt-Kurtalan İlçesi Örneği). *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* ,11(14) , 685-704.

İş Deneyimi:

Yıl	Yer	Görev
2014-2016	Gözpınar İlköğretim Okulu-Siirt/Kurtalan	Sınıf Öğretmeni
2016-2017	Üçpınar İlköğretim Okulu-Siirt/Kurtalan	Müdür Yetkili Öğretmen
2017- halen	İMKB Mehmet Akif Ersoy İlkokulu-Siirt/Kurtalan	Sınıf Öğretmeni

İletişim

e-posta adresi :yusufoglusimuzar@gmail.com

KISALTMALAR

Akt.	: Aktaran
ANOVA	: Analysis of Vairance
Çev.	: Çeviri
F	: Varyans analizi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
N	: Birey sayısı
p	: Anlamlılık
r	: Korelasyon kat sayısı
s	: Sayfa
Sd	: Serbestlik derecesi
SH	: Standart hata
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
SS	: Standart Sapma
t	: İki ortalama arasındaki farkın test değeri
TDK	: Türk Dil Kurumu
vb.	: Ve benzeri
vd.	: Ve diğerleri
$\bar{x}$	: Aritmetik ortalama
Min.	: Minumum
Max.	: Maksimum

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	vii
ÖNSÖZ	viii
ÖZGEÇMİŞ	ix
KISALTMALAR	x
İÇİNDEKİLER	xi
TABLOLAR LİSTESİ.....	xiii
1. BÖLÜM	1
1.1. GİRİŞ.....	1
1.1.1. Problem Durumu.....	1
1.1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.1.3. Araştırmanın Önemi.....	6
1.1.4. Tanımlar	8
2. BÖLÜM.....	9
2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1.1. Yazma ve Yazı	9
2.1.2. Yazılı Anlatım Becerisi.....	13
2.1.3. Yazılı Anlatım ve Önemi	15
2.1.4. Kelime ve Kelime Serveti	17
2.1.5. Kelime Servetinin Önemi.....	20
2.1.6. Yazılı Anlatım ve Kelime Servet İlişkisi	21
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	22
3. BÖLÜM.....	26
3.1. YÖNTEM.....	26
3.1.1. Araştırmanın Yöntemi.....	26
3.1.2. Çalışma Grubu	26
3.1.3. Veri Toplama Araçları	26
3.1.4. Verilerin Toplanması ve Analizi	28
3.1.5. Sınırlılıklar	30
3.1.6. Varsayımlar	31
4. BÖLÜM.....	32

4.1. BULGULAR VE YORUMLAR	32
5. BÖLÜM.....	41
5.1. TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER	41
5.1.1. Tartışma ve Sonuçlar.....	41
5.1.2. Öneriler	45
KAYNAKÇA	46
EKLER	57
Ek-1: Bilimsel Çalışma İzni	58
Ek-2: Kişisel Bilgi Formu	59
Ek-3: Uygulama 1-Genel Sözlük	61
Ek-4: Uygulama 1-Sıklık Listesi	74
Ek-5: Uygulama 1-Yazı Türü Sözlüğü.....	82
Ek-6: Uygulama 1-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü	102
Ek-7: Uygulama 2-Genel Sözlük	106
Ek-8: Uygulama 2-Sıklık Listesi	118
Ek-9: Uygulama 2-Yazı Türü Sözlüğü.....	130
Ek-10: Uygulama 2-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü	148

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Ortalama Kelime Serveti	32
Tablo 2. 4. Sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin cinsiyete göre farklılaşması	33
Tablo 3. 4. sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin okul öncesi eğitim durumuna göre farklılaşması	34
Tablo 4. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin anne eğitim düzeylerine göre farklılaşması	35
Tablo 5. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin baba eğitim düzeylerine göre farklılaşması	35
Tablo 6. 4. sınıf öğrencilerin anne mesleğine bağlı olarak kelime servetleri ortalamaları	36
Tablo 7. 4. sınıf öğrencilerin baba mesleğine bağlı olarak kelime servetleri ortalamaları	37
Tablo 8. 4.Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin internette yazışma durumuna göre farklılaşması.....	38
Tablo 9. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetinin aylık gelir, kardeş sayısı, kitap okuma sıklığı, bir ayda okunan sayfa sayısı ve gönüllü yazma değişkenlerine göre farklılaşması	39

1. BÖLÜM

1.1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya ilişkin problem durumu, amaç, önem, tanımlar yer almaktadır.

1.1.1. Problem Durumu

Birey ve toplum arasında iletişimi kolaylaştıran, toplumsal değişmelere katkı sağlayan, ekonomik kalkınmayı destekleyen ve her yönden insan gelişimine etki eden önemli güç eğitimidir. Bu gücün birleştirici ve bütünleştirici olmasını sağlayan ise dildir. Bu noktada eğitim dili ve yöntemi üzerinde önemle durulması gerekir. Dil eğitimi, sistemli ve programlı şekilde küçük yaşlardan itibaren verilmesi gereken özel bir alan olmalıdır. Dilin öğrenilmesi toplumsal ve kültürel bağlamla gerçekleşir. İnsan, dil ediniminde yaşadığı çevrenin dil yapısını ve kelime kadrosunu kazanır. Psikolinguistik kurama göre çocuğun hangi dili ve kelimeleri kullanacağı çevre koşulları belirler. Dil öğreniminde temel olan kuralları, çocuk deneyerek ve başkalarıyla konuşmalarında uygulayarak işlevselleştirir (Cüceloğlu, 1994).

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğu yıkıldıktan sonra Osmanlı'nın nüfus çeşitliliğini miras almıştır. Türkiye, çeşitli grupların ve farklı inançların olduğu bir ülkedir. Dolayısıyla ülkemizde Türkçe, Abhazca, Arapça, Rumca, Lazca, Süryanice... gibi dillerin konuşulduğu gerçeği ortaya çıkar (Ünal, 2004). Ana dili Türkçe olmayan çocuğun, ülkenin resmi dilini edinmesi zaman alacağından Türk diline uyum sağlamasında güçlük çeker. Bu uyumsuzluğun sonucunda da öğrenme ve iletişim kopukluğu yaşanılması kaçınılmazdır. Toplumsal bütünleşmeye ve kültüre uymada araç olan dil aynı zamanda eğitim-öğretim faaliyetlerinin de dimağını oluşturur. Dili etkili kullanmanın önemini belirten Üstüner ve Şengül (2004), bireyin toplum içinde anlaşılmasını ve eğitim alanındaki etkili öğrenmeleri kolaylaştırdığını vurgulamıştır.

Dilin temel becerisine, toplumsal ilişkilerin düzenlenmesinde, akademik başarının artışı ve ana dilin güzelliği, inceliği ve yüceliğinin bilinmesinde ihtiyaç vardır. Birbirleriyle örüntülü olan temel dil becerileri dinleme, okuma, konuşma ve

yazmadır. Anlama becerileri olan dinleme ve okuma etkinlikleriyle bilgi edinme anlatma becerileri olan konuşma ve yazma etkinlikleriyle de duygu ve düşüncelerin dışı vurumu gerçekleşir. Yazma becerisi diğer dil becerilerine göre ağır gelişir ve çok sayıda alıştırmayı yapmayı gerekli kılar (Demirel, 2003). Dil becerileri içinde en son gelişen halka olan yazma; okuma, düşünme ve konuşma eylemleriyle birlikte gerçekleşir. Birikim işi olan yazma, doğru ve etkili anlama ve anlatma becerileriyle mümkün olabilmektedir. Sever (2004)'e göre yazma, konuşma gibi başkalarıyla iletişim kurmanın ve kendimizi anlatmanın yoludur. Zihinsel aktiviteler sürecini kapsayan yazma, konuşma becerisinden farklı olarak belli bir yaştan sonra okul ortamında öğretilir. Konuşma yeteneğiyle dünyaya gelen herkes doğrudan sonraki ilk beş yıl içinde ana dilini edinir. Planlı ve özel bir ortam olmasa da konuşma becerisini öğrenir, fakat aynı durum yazma becerisi için geçerli olmayabilir. Konuştuğu dili simge ve sembollerle adlandırmayı okulda öğrenir (Keçik ve Uzun, 2001).

Eğitim yoluyla kazanılan yazma becerisi, eğitim planlanmasında önem ve titizlikle durulması gereken faaliyetlerden biri olmalıdır. Çünkü yazma eylemi, Türkçe düşünülen her şeyi akıcı, etkili, doğru ve güzel anlatma açısından etkili bir iletişim aracıdır.

Öğrenci, yazma becerisini kazanma sürecinde birtakım sorunla karşılaşır (Lane vd., 2008). Bu problemler Akyol (2006)'a göre yazı yazmaya başlayamamak, yazma sırasında odaklanamamak, yazma hızında tutarsızlık, yazma planı oluşturamamak, okunaksız yazmak, düşünceleri organize etmemek, kelime servetinin zayıflığı, kelimeleri yanlış yazmak, kelimeleri yanlış anlamda kullanmak, dil ve imla hataları, okunaksız yazmak, gelişmiş güzel cümleler kurmak, hedef kitleyi dikkate almamaktır. Bunlara ek olarak program yetersizliği (Tansel, 1975), okuma alışkanlığının kazanılmaması (Akbayır, 2010) test türü sınavların varlığı (Çiftçi, 2006; Akbayır, 2010) ve yazmaya karşı isteksizlik (Tağa ve Ünlü, 2013) yazma sorununu kaçınılmaz kılar. Yazma becerisinin kazandırılması ve geliştirilmesi noktasında Demirel ve Şahinel (2006) 'in belirttiği gibi sürekli yazı yazma çalışmaları yapılmalıdır, çünkü yazma eğitimi yönteminin temel ilkesi yazdırmaktır. Birikim sonucunda edindiği kelime servetiyle günlük tutma, mektup yazma, özet çıkarma, konu hakkında bilgi ve görüşlerini yazarak yazma becerisini geliştirebilir.

Anlama ve anlatma becerilerinin taşıyıcısı olan kelimelerin miktarı bireyin yazılı ve sözlü anlatımda kendisini doğru ve açık ifade etmesinde etkilidir. Kelime servetinin çokluğu, duygu ve düşünceyi ifade etmede, düşünce üretmede, anlamlandırmada ve yorumlamada etkisi büyüktür. Bu sebeple eğitim-öğretim ortamlarında kelime servetini geliştirmeye ilişkin kazanımlara yer verilmektedir. Özellikle Türkçe derslerinde bu kazanımlara vurgu yapılmaktadır. 2015 Türkçe ders programı söz varlığı bölümünde yer alan ve diğer dil becerileriyle örüntülü olarak verilen kelime servetine ilişkin kazanımlar: *anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir, kelimelerin zıt ve eş anlamlılarını bulur, eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder, kelime ve kavramların cümle içinde kazandığı anlamı bilir, varlıklara verilişlerine göre isimleri ayırt eder, düşüncelerini ve duygularını ifade eden, seviyesine uygun cümleler kurar, bir metinde bilmediği kelimeleri belirler ve bu kelimelerin anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir, duygu ve düşüncelerini yazarak ifade eder, okuduğu metindeki gerçek anlamlı, mecaz anlamlı ve terim anlamlı sözcükleri belirler, okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder, bir metinde bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını belirleyerek bunların anlamlarını sözlük vb. kaynakları kullanarak öğrenir, içeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.* 2015 Türkçe Dersi Programının yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığının 23-24 Ekim 2015 tarihinde ‘Söz Varlığını Tespit ve Geliştirme Çalıştayı’ düzenlemesi ve Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisinin ‘Söz Varlığı Özel Sayısı’ (MEB, 2016) yayını kelime servetinin eğitim ve öğretimdeki yerini ve gücünü belirleyen faaliyetlerdir.

Öğrenci, kişisel kelime servetini çeşitli yollarla geliştirir. Karadağ ve Kurudayıoğlu (2010)’na göre öğretici, iletişim araçları ve okuma materyalleri, aile ve yakın çevresidir. Günlük hayatta edindiği ve okul hayatında kazandığı ikilem, atasözü, deyim, terim ve kalıplaşmış ifadeler öğrencinin kelime servetini oluşturur. Ülkemizin toplumsal yapısı düşünüldüğünde farklı kültürlerin ana dillerini korudukları görülmektedir. Okula başlayan çocuk ana dilinden farklı dil eğilimleriyle karşılaştığında okuma, yazma ve anlamada sıkıntılar yaşayacaktır. Ceyhan ve Koçbaş (2009) çalışmasında ana dili Türkçe olmayan öğrencilerin okula başlama yaşına geldiklerinde farklı bir kültürle karşılaşacaklarına dikkat çekmiştir. Bu çalışmada, araştırmacıların vurguladığı saptama şu yöndedir : Çocuğun ana dilinden farklı bir

dilde eğitim alma durumu söz konusu olduğunda hem yazı dilini hem de ailede konuştuğu dilden farklı bir kültürü temsil eden dili öğrenir. Çocuk, anne ve babasının gözüyle dış dünyayı anlamlandırır. Süreç ilerledikçe ailesinden öğrendiği kelime ve birikiminde bulunan kelimeleri konuşur. Dili sayesinde içinde bulunduğu toplumu algılar. Toplum sorunlarının çözümünde önemli bir araç olan dilin özel sahası olan kelime servetiyle birey okur, konuşur ve yazar. Kelime servetinin, sosyal, eğitim ve çalışma hayatında önemli katkılar sunduğu çeşitli araştırmalarla ortaya konulmuştur (Lieury, 1995; Totereau, 2005; Cellier, 2008).

Öğrencilerin kelime sayılarının azlığı, okuduğunu anlama ve yorumlamayı etkilediğinden yurt içi ve dışında yapılan merkezi sınavlarda başarısız oldukları görülmüştür. OECD tarafından üç yılda bir düzenlenen 15 yaş grubu öğrencilerin bilgi ve becerisini değerlendiren PISA (Uluslararası Öğrencileri Değerlendirme Sınavı) Batur ve Ulutaş (2013)'a göre bu öğrencilerin öğrenme sürecine ilişkin motivasyon ve bu süreçte kullandıkları stratejiler dikkate alınmalıdır. 2009 PISA sonuçlarına göre okuduğunu anlama testlerinde Türkiye 65 ülke içinde 41. olması öğrencilerin anlama ve anlatma durumunu ortaya koymuştur. Kelime serveti öğrencilerin dinleyip okuduklarını doğru anlamasını ve anlatmasını kolaylaştırır (Sever, 2000).

Ülkemizde dil ile ilgili yapılan çalışmalar genelde dilin belirli seviyelerde nasıl kullanıldığı ve kazanıldığı üzerinedir. Bu bağlamda yapılan çalışmalar temel kelime servetinin belirlenmesine olanak sağlar. Fakat kelime listesi belirleme çalışmalarının yetersiz olduğu görülmüştür (Tosunoğlu, 1998). Türkçe öğretim programında her kademedeki öğrenci seviyesine ne kadar kelime öğretileceği ve bu kelimelerin neler olduğunun belirtilmemesi öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki bir konu hakkında duygu ve düşünce paylaşımını ve düşünme becerilerinin gelişimini olumsuz etkilemektedir.

Ailenin sosyo-ekonomik yapısı, cinsiyet, kardeş sayısı, yazma sıklığı, okuma alışkanlığı, internet kullanma durumu, kültürel çevre gibi etkenler kelime servetinin oluşmasında etkilidir. Kelime serveti ile ilgili yapılmış çalışmalarda öğrenim düzeyine, yaş grubuna, bölgelerin sosyoekonomik ve kültürel kalkınmışlığına göre kişisel kelime servetinin hangi kelimeleri içerdiği, hangi aralıkta olduğu ve ne kadar olduğu konusunda ortak bir karara varılamadığı görülmüştür. Dolayısıyla çalışma

verilerinin sağlıklı değerlendirilmesi hususunda yapılacak çalışmalar tartışmaya açık olur. Ders programlarında, program kılavuzlarında ve ders kitap yönetmeliğinde öğrencilerin yaş grubu ve öğrenim düzeylerine göre kelime servetiyle ilgili nitel ve nicel yönden açık ve net hedefler belirtilmemiştir. Yani *12-15 yaş grubundaki öğrencilerin sahip olması gereken kelime serveti şu aralıkta olmalıdır* ifadesi hem eski programda (1981) hem de yeni programda yoktur (Demir, 2006). Buradan hareketle ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımda kullandıkları aktif kelime serveti cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp-almama durumu, ailenin sosyo- ekonomik ve eğitim yapısı, kardeş sayısı, kitap okuma ve sayfa sayısı, internette vakit geçirme ve yazışma durumu, gönüllü yazma sıklığı değişkenlerine göre belirlenen yazı türlerinde (otobiyografi, anı ve serbest yazma) değerlendirilmeye çalışılmıştır.

1.1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Siirt ili Kurtalan ilçesi merkez ilkokullarında öğrenim gören 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki aktif kelime servetini belirlemek ve kelime servetinin hangi değişkenlerden etkilendiğini tespit etmektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır:

1. 4. Sınıf öğrencilerin belirlenen yazı türlerindeki (otobiyografi, anı, serbest konulu yazı) ortalama aktif kelime serveti ne kadardır?
2. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti cinsiyete göre farklılık gösteriyor mu?
3. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre farklılık gösteriyor mu?
4. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti ailenin eğitim düzeyine göre farklılık gösteriyor mu?
5. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti ailenin meslek durumuna göre farklılık gösteriyor mu?
6. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti internette yazma durumuna göre farklılık gösteriyor mu?
7. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti ailenin aylık gelir düzeyine göre ilişki gösteriyor mu?
8. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti kardeş sayısına göre ilişki gösteriyor mu?

9. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti kitap okuma sıklığına göre ilişki gösteriyor mu?
10. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti bir ayda okunan kitap sayfa sayısına göre ilişki gösteriyor mu?
11. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti internet kullanma sıklığına göre ilişki gösteriyor mu?
12. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti gönüllü yazma sıklığına göre ilişki gösteriyor mu?

1.1.3. Araştırmanın Önemi

Hayatın her alanlarında başarılı olma dili etkili kullanımına bağlıdır. Duygu, düşünce ve tasaların paylaşımı, tecrübelerin aktarımı ve sosyal ilişkilerin düzenlenmesi dil etkinlikleriyle gerçekleşir. Milleti yaşatan ve birleştiren, millî kimliği oluşturan, dünya üzerinde millet varlığını sürdüren ve kültürleri yaşatan ana dildir. Azerbaycan şair ve yazarı Bahtiyar Vahapzade (1979)'nin ana dili değer, öz, şan, şöhret gibi kavramlarla özdeşleştirdiği dizeleri şöyledir.

...

Bu dil - bizim ruhumuz, eşgimiz, canımızdır,
 Bu dil - birbirimizle ehdi-peymanımızdır.
 Bu dil - tanıtmış bize bu dünyada her şeyi
 Bu dil - ecdadımızın bize goyup getdiyi
 En gıymetli mirasdır, onu gözlerimiz tek
 Goruyub, nesillere biz de hediye vererek

Bu bakımdan eğitim ve öğretim programlarının kıstası dil eğitimidir. Dil eğitimi; kültürünü tanıyan, sistematik düşünen ve iletişim becerilerini geliştiren bireyleri yetiştirmeyi amaçlar. Dil öğretimi anlama ve anlatma boyutlarını içerir. Anlama, dinleme ve okuma; anlatma, konuşma ve yazma boyutlarını kapsamaktadır. Yavuz (2010) dil gelişim sırasını dinleme, konuşma, okuma ve yazma biçiminde ifade eder. Duygu ve düşüncelerin yazı dille ifade edilen boyutunu oluşturan yazma becerisi eğitim yoluyla kazanılır. Ana dilin kazanılması ve geliştirilmesi yazılı

anlatım becerisinin geliştirilmesiyle sağlanır. Çünkü bireyin dil becerilerini içine alan bir anlatım becerisidir.

Başarılı bir yazılı anlatımda kelime seçimi ve cümle kuruluşu kelime servetinin zenginleştirilmesiyle mümkündür. Anlama ve anlatma gücünü etkileyen kelime serveti, dil eğitiminin amacına ulaşmasında mihenk taşıdır. Toplumun ana dilini oluşturan kelime serveti, bireylerin sağlıklı iletişim kurmasına ve topluma ayak uymasına yardımcı olur. Aynı dili konuşan insanların, toplumsal uzlaşma ve anlaşması için ortak kelime servetine ihtiyacı vardır. Bu durum temel kelime serveti liste belirleme çalışmalarını zorunlu kılar. Dolayısıyla bu kavramın eğitim-öğretimdeki yeri ve önemini dile getirmek gerekmektedir (Tosunoğlu, 1999).

Okul yaşına gelmiş her çocuk bütün derslerde öğrendiği kelimeleri, kelime servetini katar. Kelime serveti, okul ortamında sistemli ve planlı şekilde kazandırılır. Anlama ve anlatma becerilerinin gelişmesi kelime servetinin zenginliğine bağlıdır. Dolayısıyla kelime serveti dil derslerinde olduğu gibi diğer derslerde de akademik başarıyı etkiler. Buna rağmen eğitim programında kelime servetinin geliştirilmesine yönelik öğrencilerin yaş grubuna ve öğrenim durumlarına göre nitelik ve nicelik olarak kelime listelerine yer verilmemektedir.

Kelime listesinde yer alacak kelimelerin tespiti için öğrencilerin kelime servetini belirleyen çalışmalara ağırlık verilmesi gerekir. Bu maksatla ilkököl 4.sınıf öğrencilerinin aktif kelime servetinin belirlenip kelime listesi oluşturulması açısından önemlidir. Ayrıca bu sınıf düzeyine ait “sözlük oluşturma” çalışmalarına katkı sağlayabilir. Ülkemizde sosyo-ekonomik bakımdan geri kalmış yörelerde okul çağındaki öğrencilerin kelime servetleri sınırlıdır. Bu düşünce doğrultusunda Siirt İlinin Kurtalan İlçesi’nde öğrenim gören 4.sınıf öğrencilerinin kelime serveti ele alınıp çevre ve kültür ilişkisinin ortaya çıkarılması sağlanabilir. Kelime serveti ile yazma becerisi arasındaki ilişkiyi tartışmak ve okullarda verilen kelime öğretiminin kelime servetine etkisini belirlenmesi açısından önemlidir. Çalışmanın önemini ortaya koyan bir husus ise kelime serveti gelişimini etkileyen faktörlerin incelenmesi ve belirlenmesidir. Çalışma konusu önemini ortaya çıkarmak amacıyla uygulama sırasında yazılan türlerin (otobiyografi, anı ve serbest yazı) farklı zaman dilimlerinde bu türlerin iki defa (6 oturum) yazılmasıdır. Bu çalışmadan elde edilecek bulgular öğretmenlere ve araştırmacılara öneriler sunması açısından kaynaklık edebilir.

1.1.4. Tanımlar

Yazılı Anlatım

Anlatım türlerinden biri olan yazma, düşündüklerimizi, duyduklarımızı, tecrübelerimizi, yaşadıklarımızı yazıyla ifade edilmesidir. Göğüş (1978)' e göre duygu, düşünce ve olayların yazı ile anlatımıdır.

Kelime Serveti

Bir dilde bulunan bireyin kullandığı veya kullanmadığı bütün kelimelerdir. Göğüş (1978)'e göre kişinin kazandığı sözcüklerin hepsi; Karakuş (2000)'a göre bir dilde kullanılan kelimelerin ve ifade gücün hepsidir.

Aktif Kelime Serveti

Kelime serveti aktif ve pasif kelime serveti olarak ikiye ayrılır. Aktif kelime serveti Karatay (2007)'a göre insanların günlük hayatında sürekli olarak kullandıkları kelimelerdir. Aktif olarak kullanılan kelimelerin sayısı arttıkça bireyin "ifade ediş becerisi" gelişir. Konuşma ve yazma eylemlerinde aktif olarak kullanılan kelimeleri içerir. Pasif kelime serveti, konuşurken ve yazarken kullanmadığımız, dinlerken veya okurken anlamını tahmin ettiğimiz kelimelerden oluşur.

Genel Sözlük

Çalışma grubunu oluşturan bütün öğrencilerin üç yazı türlerinde (otobiyografi, anı, serbest konulu yazı) kullandıkları çeşit kelimelerin gösterildiği sözlüğe denir.

Tür Sözlük

Belirlenen üç yazı türünde (otobiyografi, anı, serbest konulu yazı) öğrencilerin kullandığı çeşit kelimelerin türlere göre oluşturulduğu sözlüktür.

Sıklık Sözlük

Çalışma grubunu oluşturan bütün öğrencilerin belirlenen yazı türlerinde (otobiyografi, anı, serbest konulu yazı) kullandıkları çeşit kelimelerin sıklık değeriyle birlikte gösterildiği sözlüktür.

2. BÖLÜM

Bu bölümde kelime, kelime serveti, yazma ve yazılı anlatım ile ilgili alanyazın taraması yapılmış ve ilgili araştırmalar incelenmiştir. Kuramsal çerçevede yazma, yazılı anlatım, kelime ve kelime serveti kavramlarına ve bu kavramlar arasındaki ilişkiye açıklık getirilmeye çalışılmıştır. İlgili Araştırmalar bölümünde ise kelime serveti ile ilgili yapılan çalışmalar ve çalışmaların sonuçları incelenmiştir.

2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.1. Yazma ve Yazı

Eski çağlarda insanlar; gelenek, görenek, inanç ve efsanelerini belleklerinde saklamak zorunda kalmışlardır. Böylelikle ortak değer ağızdan ağza, kulaktan kulağa eklemeler yapılarak bir sonraki nesile taşınmıştır. Yazının icadı bilgi ve kültür aktarımını kalıcı hale getirmiştir. Bu bağlamda yazı, medeniyetler arasında iletişim ve kültür alışverişine vesile olmuştur. Dolayısıyla yazının icadı insanlık tarihi gelişimine katkısı olmuştur. Yazının önemine değinen Kaplan (2001, s.127) yazının insanlık tarihinde adeta bir dönüm noktası olduğu ve insanlığa dair her şeyin yani hatıra ve bilginin zaman ve mekân içinde taşınmasını sağlayan araç olduğunu vurgulamıştır.

Yazma kavramı hakkında çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Yıldız ve diğerlerine (2006, s. 266) göre yazının tanımı duygu, düşünce ve izlencelerin soyut alandan somut alana dönüştürülmesidir. Yazmanın düşünsel boyutuyla ilgili tanım yapan Zorbaz (2014, s. 109)'a göre yazma, zihinde oluşturulmuş duygu, düşünce ve bilgilerin düzenlenip belli işaret ve sembollerle bir yüzeye aktarımıdır. Zorbaz'a benzer tanım yapan Mason ve Boscolo (2000, s. 200)'ya göre yazma, olay ve durumları kaydetmenin yanında onlara anlam yüklemektir. Akyol (2005, s. 47) ise yazmayı fiziksel boyutuyla tanımlamıştır. Buna göre düşüncelerin yansıtılması için gereken sembolleri motorsal olarak üretmektir. Özdemir (1967, s.115) ise bu beceriyi kişisel, mesleki ve toplumsal gereksinim şeklinde tanımlamıştır. İletişimin önemli bir parçası olan yazma Sever (2004, s.24) için bireyin kendisini ifade etmesi ve başkalarıyla konuşmasının bir başka anlatımıdır. Güneş (2007, s.159)'in ifadesiyle yazma, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesidir.

Tanımlardan anlaşıldığı gibi yazma bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutları içeren karmaşık bir süreçtir. Etkili iletişim araçlarından biri olan yazma, duygu ve düşüncelerin anlamlı ve etkili bir şekilde yansıtılması için zihinsel süreçlerin gözden geçirilip fiziksel araçlarla ifade edilmesidir. Bununla birlikte düşünce ve duyguların dışı vurumudur. Bu anlamda hayal kurmak, düşünmek ve hissetmek yazmak için belirleyicidir. Gözleme ve okuduklarına ilişkin düşünmek dil ve anlatım gücünü zenginleştirir.

Öğrenmek, öğrendiklerimizi başkalarıyla paylaşmak, dünyayı keşfetmek, iletişim kurmak, deneyimlerimizi yansıtmak, hayatta kalmak ve yaratıcılığımızı ifade etmek için yazarız. Yazma dürtüsü gizemli bir çağrıdır. Bu eylem kendimizi tanımada, anlamada, açıklamada ve kendimize inanmada yardımcı rol oynar. Düşüncelerimizi görünür hale getirir, kim olduğumuzu ifade eder. Dilin zengin olanaklarını kullanan yazma, geçmiş anlamının ve geleceğe yönelik ilerlemenin aracıdır. Bu amaçların yanında kendimizi bulmanın ve hayatı anlamının yanı sıra başkalarıyla da etkileşimde bulunmamızı sağlar. İletişim kurmada, duygu, düşünce ve fikirlerimizi başkalarına aktarmada, açıklamada yazma önemli bir vasıtaadır (Ünalın, 2006, s. 99).

Okuma, keşfetme, araştırma vb. faaliyetler yazma için önemli sebeptir. Bu beceri, mesleki beceriyi, iletişim ve düşünme becerisini geliştirme olanağı sağlar. Düşünce ürünü olan yazma, bireyin hâkim olduğu alanı gösterir. Böylelikle fikirleri organize etmede, ilişkilendirmede ve çıkarımda bulunmayı sağlar. Düşünce, duygu, şüphe, şikâyet... akıldan geçen durum ve olayları yazıya dökerek zihni boşaltırız. Böylelikle zihin temizliği yapıp hayattan zevk alınır. Yazma; hatıraları ve geçmiş olayları gün yüzüne çıkartıp belleği geliştirir, hafızayı canlı tutar. Bu süreçte bakış açısında hassaslaşma ve düşünceyi irdeleme, değerlendirme imkânı tanır. Yazma sistemi Covey (2006, s.153)'in belirttiği gibi düşünceyi damıtır, berraklaştırır ve netleştirir. Düşünceyi toplamada yardımcı olur. Bir ifade aracı olan yazma; düşünceyi, duyguyu ve hatırayı koruyarak kalıcı hale getirir, onları somutlaştırır.

Toplumdaki herkesin ihtiyaç duyduğu yazmaya farklı talep ve ihtiyaçları karşılamak için gereksinim duyulur. Konuşma sırasında karmaşık fikirler, travmatik olaylar zihinde canlandırabilme söz konusu olduğundan dolayı iletişim kurmakta güçlük çekilir. Bilinçaltına atılan duygular yazı neticesine psikolojik rahatlama yaşar.

Bu noktadan hareketle Kolcu (2008) psikanalitik kuram yazarların yaşadığı olaylar sonucunda çıkardığı duygu ve düşünceleri savunduklarını söyler. Zihin sağlığını düzenleyen yazma, sosyal hayattaki iletişimi kolaylaştıran, hemen herkesin vazgeçemediği bir araç haline aldı. Ev, okul, toplum gibi yaşamın bütün alanlarında farklı ihtiyaç ve sebeplerden ötürü yazmak gerekebilir. Yaşamı düzene sokmak için yazma bilgi ve becerisine ihtiyaç vardır. Böylelikle toplumsal ve mesleki gereksinimlere cevap verilir.

Yazmayı çekici kılan sebepleri tespit etmek maksadıyla Fransa’da çıkan “ Le Magazine Littéraire” dergisi ilk romanı yayınlanmış genç yazarlara “Niçin yazıyorsunuz?” sorusunu yöneltir. Jacques Duchateau bu soruya “İnsan kendinden bahsetmek, dünyadan söz açmak istiyor.”; Pierre Hulin ise “Ben varlığımı duymak için yazıyorum.” şeklinde verir. Françoise Emmanuel Sauron’a göre, “Yazmak, duygularımı ve yaşadığımı göstermektedir.”; bir diğer yazar Eric Westphal ise “Yazıyorum çünkü bu, kendimi anlatmamın en doğal biçimi. Hepimiz şu ya da bu yoldan kendimizi anlatmak gereği duyarız. Bir şeyden, bir sıkıntıdan, bir sorundan kendimi kurtarmak için yazıyorum. Yazıyorum çünkü bir şey söylemem gerek, bunu başkalarıyla paylaşmam gerek.” yanıtını verir (Özdemir ve Binyazar, 1998).

Türk hikâyeciliğinin önde gelen yazarlarından Sait Faik Abasıyanık “Haritada Bir Nokta” adlı öyküde yazma sebebini şu sözleriyle ifade etmektedir:

Söz vermiştim kendi kendime: Yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da bir hırstan başka ne idi? Burada namuslu insanlar arasında sakin ölümü bekleyecektim. Hırs, hiddet neme gerekti? Yapamadım. Adanın تنها yollarında gezerken canım sıkılırsa küçük değnekler yontmak için cebimde taşıdığım çakımı çıkardım. Kalem yonttum. Yonttuktan sonra tuttum öptüm. Yazmasam deli olacaktım.

Dünyaca ünlü Amerikalı yazar Stephen King’e “*Yazmaya başladığınızda kaç yaşındaydınız?*” sorusuna verdiği yanıtta yazma sebebini şöyle açıklamaktadır:

İnanmazsınız ama altı ya da yedi yaşındaydım. Çizgi romanların şablonlarını kopyalayıp, kendi hikâyelerimi uydururdum. Bademciklerim şiştiği için okuldan eve geldiğim günü hatırlıyorum, zaman geçirmek için yatakta hikâyeye yazıyordum. Filmlerin de büyük etkisi vardı. Annem beni, Radio City Music Hall’da Bambi’yi izlemeye götürmüştü. Mekânın genişliği ve filmdeki orman yangını sahnesinden çok

etkilenmişim. Yazmaya başladığımda da, imgeler üzerinden yazıyordum, bildiğim tek şey oydu (Söyleşi, Yazmak Müthiş Bir Şey: Stephen King, çev: Zeynep Nuhoglu).

Görüldüğü gibi yazmanın bir gereksinim olduğu ve bu gereksinimin farklı yorumlarla algılanması yazma amacının önemini artırır. Bu anlatım aracı kendimize, çevremizdeki insanlara ve dünyaya yanıt vermemizi sağlayan bir işaretler dizgesidir. Sosyal bir varlık olan insan var olduğunu dünyaya haykırmak dürtüsüyle yaşar. Bu düşünceyi desteklemek amacıyla atalarımızın da belirttiği “*Söz uçar yazı kalır, hatırda kalmaz satırda kalır.*” ifadesidir. Dolayısıyla insanoğlu kişisel, mesleki ve toplumsal zorunluluklardan dolayı yazma gereksinimi duyar.

Yazma ve yazı birçok bilim insanı tarafından kompozisyon ve yazılı anlatım kavramlarıyla karşılanmaktadır. Kompozisyon çok geniş bir kavram olup edebiyat, resim, müzik, mimari vb. gibi güzel sanat alanlarında kullanılan ortak bir terimdir. Kompozisyon sözlü veya yazılı duygu ve düşünceleri belli bir plan çevresinde açık, canlı, çarpıcı bir anlatımla ifade edilmesidir. Fransızcadan dilimize geçmiş bu kavram, birbirinden bağımsız parçaları bir konu bütünlüğünde bir araya getirilme işlemidir. Duygu, düşünce, kelime, hayal gibi birbirinden bağımsız bu yapılar bir amaç etrafında bir araya getirilip düzenli ve uyumlu bir bütünlük oluşturur. Uyum bütünü olarak anlamlandırılan kompozisyon iki çeşittir. Sözlü kompozisyon, kelime, cümle, düşünce ana fikir ve konu etrafında mantıklı, etkileyici ve açıklayıcı bir anlatımla sunumdur. Yazılı kompozisyon ise duygu, düşünce, hayal ve gözlemin bir plan doğrultusunda açık ve çarpıcı şekilde yazıyla anlatılmasıdır. Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy (2004)’a göre bu kavram, duygu, düşünce, görüş ve hayallerin düzen içinde canlı ve çarpıcı bir biçimde yazılı olarak ortaya konulmasıdır. Kantemir (1976) ise kompozisyonu, düzenleme, oluşturma, terkip etme, meydana getirme olarak tanımlamıştır. Kompozisyon tanımlarına genel olarak bakacak olursak üç aşamadan oluştuğu göze çarpar: 1) duygu, düşünce, hayal, durum, 2) belli bir plan, 3) açık, canlı ve çarpıcı bir anlatım.

Yazılı anlatım, öğrencinin gördüğünü, düşündüğünü, duyduğunu, yaşadığı olayları ve bildiklerini; yazım (imla) ve dilbilgisi kurallarına uygun olarak açık, seçik ve doğru bir şekilde yazarak anlatmasıdır (Tekışık, 1994). Yazılı anlatım, seçilen uygun sözcükler, cümleler ve paragraflarla düşüncelerin düzenlendiği, geliştirildiği

bir süreçtir (Isaacson ve Luckner, 1990). Yıldız ve diğerlerine (2006) göre ise bireyin kendisini doğru ve maksadına uygun ifade etmesi ve iletişim kurmasıdır. Yazılı anlatımın amaç ve ilkelerini vurgulayan Tok ve Ünlü (2014)' ye göre bu kavramın temelinde yazılacak konu hakkında oluşan düşünce ve görüşü etkili şekilde anlatmaktır. Aynı zamanda konu bütünlüğü ve tutarlılığı, noktalama işaretleri, yazım kuralları, kelime seçimi ve kullanımı, anlatım biçimi, bakış açısı, kâğıt düzeni gibi parametreleri içeren bir süreçtir.

Kompozisyon, başarılı bir yazılı anlatım becerisi kazandırmada etkili yazma sanatıdır. Geniş bir kavram olması sebebiyle bu çalışmada yazma kavramı yazılı anlatım olarak ele alınmıştır.

2.1.2. Yazılı Anlatım Becerisi

Yazılı anlatım becerisi dört dil becerisinden biridir. Yazma becerisi dinleme/izleme, konuşma ve okuma becerileriyle ilişki halindedir. Çünkü okuduğu veya duyduğu kelimeyi öğrenen birey yazma ve konuşma becerilerindeki kelime hazinesini geliştirir. Yazma birikim işidir ve bu birikimin kazanılmasında diğer dil becerileri etkilidir (Özdemir, 2008). Yazma zaman alan, birikim gerektiren, göz-kas koordinasyon gelişimi tamamlanması gereken, dil kurallarına uyulması istenen bir süreci içerir.

Ana dili öğretiminde yazılı anlatım önemli bir etkinliktir. Yazma etkinliği Pehlivan (1994)'a göre yazılı anlatımda ana dilini kullanmasıdır. Temizkan (2003)'a göre yazma etkinliğin amacı öğrencinin yazma ve yaratma gücünü geliştirmesidir. Bu sürecin verimli olup olmamasını etkileyen çeşitli sebepler vardır. Bu beceriyi geliştirememesi sebebi Harris, Graham ve Mason (2003) göre yazılı anlatım becerisi, sadece öğrenciler için değil deneyimi ve bilgisi olmayan öğretmenler için de öğretilmesi kolay olmayan bir beceri olmasıdır. Öğretmen adaylarının yazma çalışmasında yetersiz oldukları çeşitli çalışmalarla kanıtlanmaktadır (Bağcı, 2007; Temizkan, 2008). Öğrenciye yeterli süre verilmemesi, geri bildirimlerde bulunulmaması, ilgisinin olmadığı konu ve türlerde yazı yazdırılması bu becerinin öğrenci açısından geliştirememesi sebeplerinden sadece birkaçıdır. Ayrıca yazma becerisi bilişsel bir süreç içerdiğinden birçok düşünce becerisini içinde barındırır. Bu düşünceden hareketle zihinsel ve karmaşık bir beceri olan yazma Byrne (1988)'a göre de öğrencilerin en çok zorlandığı beceridir. Bu durum öğrencilerin akademik

başarısını etkilediğini göstermektedir (Ungan, 2007; McCurdy, Watson, Skinner ve Shriver, 2008). Dolayısıyla yazılı anlatım becerisi gelişmiş öğrencilerin anlama, anlamlandırma, sıralama, sınıflama, algılama vb. gibi düşünsel yetilerini geliştirdikleri aşikârdır.

Yazma hayatın her alanı ve aşamasını kapsamaktadır. Dolayısıyla anlatmaya dayanan dil becerileri içinde önemli bir unsurdur. Konuşma gibi hayatın ayrılmaz bir parçası olan yazma, günlük çalışmalarda olduğu gibi mesleki bilgilerin paylaşımında da ihtiyaçtır. Bu sebeple yazılı anlatımın doğru ve amacına uygun yazılabilmesi için yazma sürecini engelleyen koşullar aşılmalıdır (Bağcı, 2007). Başarılı bir yazılı anlatımda, duygu ve düşüncelerin yanlış anlaşılmalara sebep verecek etkenlerin önüne geçilmesi sağlanır. Bu yüzden bu becerinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Burada Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin azimle çalışması gerekmektedir. Toplum için de yaygın bir görüş olan yazmanın yetenek işi olduğu ve herkesin yazamayacağı algısıdır. Bu bakış açısı yazmanın zor kazanılan bir beceri olarak görülmesine ve bu beceriden uzak durulması gereken bir etkinlik olması şeklinde gösterilir. Şiir, hikâye, roman gibi türlerde ürün vermek yaratıcılık ve yetenek gerektirir, oysaki bizden istenen duygu düşünce ve meramı açık, anlaşılır, doğru bir biçimde aktarmaktır. Bu noktadan hareketle Türkçe öğretim programında planlı yazma, farklı türlerde yazma, kendini yazılı olarak ifade etme, yazım kurallarını uygulama, yazım ve noktalama kurallarını kavrama-uygulama ile ilgili hedeflerin gerçekleşmesi için kazanımlara yer verilmiştir. Türkçe dersleri ifade ve beceri dersi niteliği taşıdığından sınıf ortamlarında yazmayı çekici hale getirecek etkinlikler yapılmalı, yazma alışkanlığı kazandırılmalı ve öğrencinin başarılı olduğu türlerde yazmaya yönlendirilmesi gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki yazma, yazarak gelişen bir uğraştır. Kavcar (1984) yazı yazmanın zor bir uğraş olmadığını isteyen herkesin biraz çaba göstererek duygu ve düşünceleri doğru ve amacına uygun anlatabileceğini belirtmiştir.

Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesindeki amaç yazanın yazmaya yönelik olumlu tutum sergilemesi, yazma becerilerini değerlendirmeleri ve bağımsız düzeltme yapan bireylerin yetiştirilmesi olmalıdır. Bu amacı gerçekleştirmede öğrenciye görelilik, hayata yakınlık, bilinenden -bilinmeyene ve basitten karmaşığa öğretim ilkelerini uygulamak gerekir. Çünkü yazma becerisi gelişimsel özellik ve zihinsel özellik gösteren ayrıca sosyal bir davranış olduğu birçok kuramcının

savunduğu bir gerçektir (Pritchard ve Honeycutt, 2007, s.29).Yazılı anlatım becerisinin gelişmesinde ayırıcı bir unsurda okuma alışkanlığıdır. Okuma, duygu ve düşünceleri doğru ve etkili bir şekilde ifade etmede, kelime hazinesini geliştirmede önemli bir faktördür. Okuduğunu anlayan biri yazacağı konu hakkında düşüncelerini rahatlıkla ifade eder. Öğrencilerin iyi bir yazar olmalarında dikkatli okumanın yardımcı olacağı yapılan araştırmada ortaya çıkmıştır (Georg, 2006; Çelik, 2012; Eroğlu, 2013). Okuma ve yazma becerilerinin iç içe bir ilişki içinde olduğu söz edilebilir (Gansle, Vanderheyden, Noell, Resetar ve Williams, 2006).Yazma becerisi de okuma becerisi gibi alışkanlık haline getirilmesi gereken uyguladıkça gelişen bir eylemdir. Aktif yazma çalışmaları bilimsel ve kültürel gelişmelere katkı sağlar. Dünyanın birçok yerinde yazma aktiviteleri öğretim programı dâhilinde yer alıyor, ancak ülkemizde bu uygulama gündemde öncelikler listesinde bile yer almıyor. Ülkemizde eğitim kademelerinde gerçekleşen beş şıklı test tekniğinde öğrencilerin ifade boyutu sınırlandırılıyor hatta yok sayılıyor. Bu düşünceden hareketle değerlendirme, sorgulama, analiz etme gibi üst düzey düşünme engelleniyor. Yazılı anlatım becerisini tam anlamıyla kazandırmak eğitim sisteminin çok önemli bir sorununu halletmektir (Coşkun, 2006).

2.1.3. Yazılı Anlatım ve Önemi

Duygu ve düşüncelerin dışa vurumu, aktarımı dille sağlanır. İç ve dış dünya arasında bağlantı ve dengeyi sağlayan dil evrenidir ve bu evren yazının imkânıyla yeni bir kimliğe bürünür. Düşünceler dil aracılığıyla can bulur ve dil yardımıyla aktarılır. Düşüncenin aktarımı ve kalıcılaştırılması yazıyla mümkündür. Düşünme aracı olan dil, gerçek gücünü yazılı anlatımda gösterir. Bu anlatım dili yeniden inşa eder ve dile işlevlik kazandırır.

Dilin incelikleri yazılı anlatımda kullanıldığında çarpıcı, güçlü ve derin manalı söyleyişler ortaya çıkar. Dil müessesinin sesli işaretleri yazıyla anlatılması dilin işlev ve zengin kelime servetini gösterir. Yazılı anlatım, bu sesli işaretlere duygu ve düşünce dünyasında değişik anlamlar yükletecek ve geniş kitlelere taşınma imkânı sağlayacaktır. Buna ek olarak kelime ve düşünce arasında güçlü bir ilişki kazandırır. Bir bakıma yazılı anlatımda kelimelerin aracılığıyla duygu, düşünce ve fikir zenginleşir. Buna göre kelime servetinin zayıf veya zengin olması yazılı anlatımın niteliğini belirlenmesinde önemli bir unsurdur. Düşünce dünyasını saran

kelimeler güçlü ve kalıcı bir yazılı anlatımın temel taşlarını oluşturur. Düzenli düşünme sanatı olan yazılı anlatımın nitelikli olmasını etkileyen bir unsurda yazı dili kurallarının doğru ve uygun kullanılmasıdır. Kavcar ve diğerlerine (2001, s.83) göre yazım kurallarının, iletişimi kolaylaştıran ve yazıda birliği sağlayan temel iki işlevinin olduğudur.

Yazılı anlatımı, kalıcılığı sağlayan bir araç olarak belirten Aktaş ve Gündüz (2009, s.163) dili etkili ve güzel kullanarak yarınlara aktaran güç olarak tanımlar. Birey dilin imkânlarından yararlanarak günlük, eğitim ve mesleki yaşantısını başkalarıyla paylaşmada bunları yaymada, bu bilgilerin ve ihtiyaçların doğru taşınmasında yazılı anlatımın katkısı büyüktür.

İnsanı anlatan bir araç olan yazı ve yazılı anlatım, kişiliği ve karakteri yansıttığına dair düşüncelerin var olduğu söylenir. Altınköprü (1999, s.13)'ye göre bireyi temsil eder, bireye özgü olduğundan şahsiyet gibi tektir ve parmak izi kadar keskindir. Kantemir (1981, s.97) ise güzel ve doğru yazma iletişimi ve rahat anlaşmayı sağladığı gibi ruh düzeni ve titizliği sağlayarak sanat ve eğitime erişilebileceğinin göstergesi olarak görüyor. Yıldızlar ise (1994, s.9) güzel yazmanın davranışı etkileyebileceğini savunur. Ona göre her yönüyle güzel yazı yazmaya çalışan kişi, kendi davranışlarını toplumun olumlu değer yargıları doğrultusunda değiştirmeye çalışır. Çünkü başkalarını düşünen kişi, nazik davranma alışkanlığı kazanabilir.

Eğitim ve öğretimde kilit bir anlatım beceri olan yazma, öğrencinin okul ve mesleki yaşantısında başarılı olmasını sağlayan bir araçtır (Demirtaş, 1989; Bryson, 2003). Yazılı anlatım, eğitimin birçok amacının gerçekleşmesine dönük katkı sağlarken bu sayede öğrencinin dil ve bilişsel yönden ilerlemesini sağlar. Bu anlatım yoluyla kendini ifade eden öğrenciler doğru kelime ve cümle kullanarak kendi ihtiyaçlarını bilir. Ayrıca bilgi ve birikimini mevcut konu üzerinde ifade eden öğrencinin konuyu aktarma becerisi gelişir ve konu üzerinde de etkinleşir. Üstelik kendi yaşantısından yola çıkarak yeni edineceği bilgi ve birikim arasında neden-sonuç, tahmin etme, çıkarımda bulunma, akıl yürütme gibi becerilerinin gelişmesine de zemin oluşturur. Dolayısıyla yazılı anlatım, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutları içeren yetkin bir alandır.

2.1.4. Kelime ve Kelime Serveti

Doğal bir anlaşmanın aracı olan dili anlamada gerekli element kelimedir (Lopez, 2014, s.48). Kelimeler anlama ve anlatma becerilerinin göstergesidir. Okurken, dinlerken, izlerken, konuşurken ve yazarken düşünmeyi sağlayan, çağrışım kurduran, anlamlandıran ve kavratanahtar, kelimedir. Dilin evreninde yer alan kelimeler, duygu ve düşünceyi yansıtan ses veya seslerdir. Kelimeler bireyin iç ve dış dünyayı algılamasında, anlamlandırmasında ve içselleştirmesinde rol oynar.

Düşüncenin temelini oluşturan kelime, araştırmanın niteliği ve niceliğini oluşturma açısından önemle durulması gereken bir husustur. Dilin en küçük birliğini oluşturan kelime için çeşitli tanımlama, sınıflama, açıklama ve bakış açısı bulunmaktadır. Bu noktadan hareketle “*Kelime Nedir?*” sorusunu ele alalım.

Sözlü ve yazılı anlatımın olmazsa olmazı olan kelimeler Humbolt (Akt. Akarsu, 1998, s.31)’a göre bir dili oluşturmaz ancak dilin en çok anlam taşıdığı parçadır ifadesiyle kelimenin dil içindeki önemini vurgulamaktadır. Kaplan (1989)’a göre kelimeler, düşünme aletidir.

Dil ve kelimenin birbirinin ayrılmaz iki parçası olarak gören Uygur (1962, s.100) kelimelerin var olmadığı ortamda düşüncenin var olmadığını, düşüncenin yani kelimelerin dili yoğurduğunu, dilin de düşünceyi yoğurduğunu vurgulamıştır.

Akyol (1997, s.46-47) kelimeyi, düşünce ve hareketlerimizin sonucu oluşan tecrübelerimizin hafızada depolandığı şekildedir tanımını yapar. Daha önce de değinildiği gibi kelimeler bireyin olaylara, durumlara ve nesnelere bakışını etkiler. Bizi şekillendiren kelimeler Türk toplumunun özelliklerini ve değerlerini de yansıtır. Atasözü, deyim ve kalıplaşmış ifadelerde bu eğilim karşımıza çıkar. Mesela, kızını dövmeyen dizini döver, ev alma komşu al, Allah analı babalı büyütsün... vb gibi toplumun kültürel, milli ve evrensel değerlerini yansıttığı görülüyor.

Çeçen (2007, s.116) için kelimeler, anlam taşıyan birim olduğundan dilin yapı taşlarıdır. Dilin bünyesinde yer alan kelimelerin bir veya birden çok anlamı vardır. Benzer bir tanım yapan Türk Dil Kurumu ise , kelimeyi *anlamı olan ses veya ses birliği* olarak tarif etmiştir. Bu tanımlardan biraz farklı olarak cümlenin kurulmasında belirleyici öge olan kelime Kantemir (1997, s.178)’e göre anlam taşıyan ve cümlenin kurulmasında etkili rol oynayan ses veya sesler topluluğudur.

Kelimeyi biçimsel yönden tanımlayan Carter (1987, s.4) noktalama işaretine bağlı ya da bir tarafından boşluk olan harf dizisi olduğu belirtilmiştir. Kelimenin eş anlamını kullanan Uzun, ifadesinde sözcüğün cümle içindeki yazılışını vurgular. Ona göre sözcük, iki ucunda birer boşluk bulundurulmuş yazılan ses kümesidir (Uzun, 2004, s.47). Kelimeyi biçimsel yönden tanımlayan bu yaklaşım Türkçede yer alan her kelime ve kelime grubu için geçerli değildir. Mesela “*var*” kelimesinin isim, sıfat ve fiil türlerindeki anlamlarına karşılık tek bir kelime olarak ele alınması yanlıştır. Benzer açıklama birleşik kelime ve yardımcı fille oluşturulan kelimeler içinde geçerlidir. Atatürk, Akdeniz, bahşetmek... gibi bitişik yazılan yapıları tek alırken; ağustos böceği, alçı taşı, dans etmek... gibi ayrı yazılan yapıları iki kelime olarak belirtmek doğru değildir. Çünkü kendilerini oluşturan kelimeler anlamlarını kaybeder, yeni kavramı karşılayacak kelime oluşur. Çekim ekleriyle çekimlenmiş kelimeleri farklı kelime olarak göstermek doğru değildir: yol, yola, yoldan...

Kelimenin biçim ve anlam yönünü ifade eden Kurudayıoğlu ve Karadağ (2005, s.307) 'a göre “zihinde belli bir kavramı karşılayan veya kavramlar arasındaki ilişkiyi sağlayan ve bağlam içerisinde kullanılmaya hazır –çekimlenmemiş- birimlerdir.”

Kelimeyi Kurudayıoğlu ve Karadağ gibi biçim ve anlam birimi olarak tanımlayan Korkmaz (1992, s.100) 'a göre aynı dili kullanan bireylerin zihinde tek başına kullanıldığında somut kavram veya duygu ve düşünceyi yansıttığında soyut kavram yahut somut ve soyut kavramlar arasında köprü kurulmasında rol oynayan dil birimi.

Tanımlardan hareketle kelimeyi ses, anlam, dizim ve biçim yönü ele alınarak çeşitli tanımlara yer verildiği görülmektedir. Kelimenin tanınması ve açıklanması kelime serveti üzerine yapılan araştırmaların şekillendirmesi ve değerlendirilmesi açısından önem arz eder. Dolayısıyla kelime listesi oluşturması açısından kelime sınırlarının belirlenmesi tutarlı ve anlamlı kelime serveti çalışmalarına ışık tutabilir.

Yazılı ve sözlü anlatımda bireyin algılama boyutunu etkileyen sihirli bir güç olan kelimenin, zengin olması bireyin aile, eğitim ve çalışma hayatında, sosyal çevresinde kendisine güven duyan hal ve hareketle ifade etmesini sağlar. Bireyin, dünyaya ve olaylara bakışını etkilediği gibi mesleki ve akademik pozisyonunu etkileyen kelime servetinin genişliği, dilin anlatım gücündeki zenginliğinden

yararlanır. Güzel konuşabilmek, doğru yazabilmek, sağlıklı düşünebilmek ve hayata geniş pencereden bakabilmek için kelime servetine ihtiyaç vardır (Çifci, 1991, s.14).

Kelime serveti, dilde var olan ve zihinde yer edinen kelime zenginliğidir. İletişim zenginliğini ifade eden kelime servetinin alan taraması yapıldığında söz hazinesi, söz dağarcığı, söz varlığı, sözcük dağarcığı, sözcük varlığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi ve vokabüler gibi terimlerle karşılandığı göze çarpmaktadır. Bu terimler arasında küçük farklılıklar olduğundan aynı anlama gelen ifadeler kullanılmıştır. Türk Dil Kurumu (2005, s.1130) sözlüğünde kelime serveti bir dilde var olan kelimelerin ve sözlerin tümü, söz hazinesi, söz dağarcığı, vokabüler olarak tanımlanır. Söz, kelimeye göre geniş bir kavram olması sebebiyle araştırmada kelime kavramı tercih edilmiştir. Söz varlığının; deyimler, atasözleri, ilişki sözleri, yabancı sözcükler, kalıplaşmış sözler, terimler ve çeviri kelimeler olduğunu belirten Aksan (1996, s. 26-38)'ın görüşünden hareketle bu kavram diğer terimlere göre daha kapsamlıdır.

Kişisel ve millî kelimeleri içeren bir tanımlama yapan Korkmaz (1992)'a göre kelime serveti, dilde yer alan bütün kelimeler, kişinin veya toplumun kullandığı söz dağarcığı; kişisel kelimeleri içeren söz dağarcığı tanımlaması yapan Göğüş ise (1978, s.360) kişinin kazandığı sözcüklerin hepsine denildiğini ifade eder. Karakuş (2000, s.127)'a göre dilde kullanılan ifadelerin ve kelimelerin hepsidir. Ona göre, milli, ilmi ve edebi kelimeler, tercüme, halk dili ve argo kelimeler kelime dağarcığını, kelime servetini oluşturur.

Yangın (1999, s.6) tarafından kelime serveti, bireyin okuduğunda ya da duyduğunda ne anlama geldiğini bildiği, konuşurken ve yazarken uygun kelimeyi seçtiği ve doğru telaffuz ettiği kelimelerin tümü olarak tanımlanmıştır. Okuma ve dinleme yoluyla kazanılan kelimeler ile konuşma ve yazma sırasında kullanılan kelimelere işaret etmiştir. Yani kişinin, yazılı ve sözlü anlatımda kullandığı kelimelerdir. Karakuş (2000, s.128)'a göre yazılı ve sözlü anlatımda ilk akla gelen ve kolayca kullanabildiğimiz kelimeler aktif , zihnimizde var olan okunduğunda ve duyduğunda ara ara aklımıza gelen kelimelerin ise pasif olduğudur. Bu bağlamda kelime serveti aktif (etkin) ve pasif (edilgen) dil olmak üzere ikiye ayrılır. Pasif (edilgen) dil, bireyin önceden öğrendiği, okurken ya da dinlerken anlamını bildiği kelimelerden, aktif (etkin) dil ise bireyin dinlerken okurken anladığı kelimeleri

günlük hayatında konuşmalarına ve yazılarına yansıttığı kelimelerden oluşur (Yapıcı, 2005, s.84; Tosunoğlu, 2000, s.144; Gülerüz, 2003, s.13; Çifçi, 1991,s.8).

Anlamak için zihinsel sürece işledikleri kelimeler, anlatmak için seçtiği kelimelerden sayıca azdır. Birey okurken, dinlerken, izlerken, anlarken edindiği ve duyduğu kelimeleri beğeni ve ilgileri doğrultusunda kullanır. Dolayısıyla aktif kelime serveti, bireyin yoğun olarak kullandığı kelimelerin hepsini içerir. Bu noktada aktif kelime servetinin belirlenmesinde bireyin yaşı, cinsiyeti, ailenin eğitim ve ekonomi durumu, sosyal çevresi etkilidir.

2.1.5. Kelime Servetinin Önemi

Kelime servetinin geniş bir zenginlikte olması, anlama ve anlatma becerilerinin gelişmesinin yanında bireyin sosyalleşmesini ve içinde bulunduğu toplumu benimsemesini de sağlar. Yaşam boyu edinilen kişisel kelime serveti, sosyal ve kültürel gelişime, iletişim ve dil becerilerinin kazanılması yönünden geliştirilmesi gereken bir süreci kapsar. Kişisel kelime serveti, ticarî piyasa gibi düşünüldüğünde kelime nitel ve nicel yönden ne kadar zenginse o ölçüde kazanç sağlar. Çünkü kelime sayısı çok olan kişi çok bilgi alıp verirken kelime sayısı yetersiz olan kişi sınırlı sayıda bilgi alıp verir (Demir, 2006, s.3). Kelime sayısı fazla olan bireyler daha çok okuyup anlarken kelime sayısı az olan bireyler daha az okuyup anlar. Kelime servetinin zenginliği akademik başarıyla da yüksek ilişkilidir. Yalçın ve Özbek (2006, s.137)'in yaptıkları araştırma sonucuna göre edebiyat, fen ve matematik derslerindeki başarının kaynağı, söz dağarcığına bağlı olarak gelişen okuma testlerinde alınan puanların yüksek korelasyonlu olmasıdır. Dil becerilerindeki kazanım; bireyin akademik alandaki başarısını, çevre ve insan ilişkilerindeki uyumunu ve kelime servetindeki gelişimini sağlar. İnsan için kelime kazanımının önemine değinen Tosunoğlu (1998) her kelime ve kavramların insan için tecrübe ve birikim anlamına geldiğini, kelime sayısının artması kişisel kelime servetine katkı sağladığını ayrıca insanı diğer canlılardan üstün ve farklı kılan ayırt edici özelliğin dil olduğunu belirtir. Düşünce ufkunun zengin olması ve dil hâkimiyetinin kazanılması kelime servetindeki artışla mümkündür.

Metni veya eseri hızlı okumayı, okunanları kolay anlamayı ve hızlı düşünmeyi sağlayan kelime servetinin zenginliğidir. Hacıeminoğlu (Akt. İpekçi, 2005, s.14) zihne bilgi taşıyan araç benzetmesi yapan kelimeler için sayı ve renk

bakımından ne kadar çok sayı ve çeşit araç varsa o hızda bilgi sahibi olunur ifadesiyle kelime servetinin anlama ve anlatma becerileri üzerindeki önemini vurgulamaktadır. Kelime bilgisi dil becerilerinin öğrenilmesi ve geliştirilmesinde gerekli bir etkidir. Türkçe derslerinde dilin esnekliği, işlevliği ve güçlü yapısını kavratma; dil ve kelime arasında ilişki kurdurma; yazılı ve sözlü ürünlerde cümle bağlamlarına göre kelimelerin anlamsal olarak değişebileceği yönünde yapılacak çalışmalar öğrencinin dil becerileri ve kelime servetinin önemini anlaşılması bakımından kolaylık sağlayacaktır.

Toplumda var olan tarihi, siyasal, sosyal ve kültürel özellikler toplumda yaşayanları doğrudan etkiler. Toplumdaki bireylerin toplumu anlaması, benimsemesi ve özümsemesi için topluma ait ortak kelime servetinin bilinmesi gerekmektedir. Topluma ait ortak kelime servetinin bilinmesi Doğan (2003, s.181)'a göre “yaşadığı toplumu ilgilendiren olayları, gazeteden, televizyondan takip edebilecek, haklarını talep edip sorumluluklarını yerine getirebilecek” nitelikte olmasıdır. Bireyin kimliği olan kelime servetini şekillendiren toplumdur. Kelime bilinci, toplumsal bir kurum olan eğitim-öğretim ortamlarında itinayla durulması gereken bir olgu olmalıdır. Toplumun değer ve normlarını kazandıran ve özel bir yaşam alanı olan okullarda, bireyin düşünce sistemini belirleyen kelime ve kavramların öğretimi milli bir dava olarak ele alınmalıdır.

2.1.6. Yazılı Anlatım ve Kelime Servet İlişkisi

Yazarın en önemli aracı kelimelerdir. Yazarları devleştiren güç tercih ettiği kelimelerdir. Edebiyat tarihçisi Özön (1954)'e göre yazar ve şairlerin birbirine üstünlüğünü belirleyen önemli nokta kelime hazinesidir. Söylenilen ve yazılanları anlamak ve aktarmak için kelimelere ihtiyaç vardır. Yazılı anlatım becerilerinin gelişimi kelime servetinin zenginliği ve kelimelerin kullanımıyla ilgilidir (Çiftçi ve Çeçen, 2014). Kelime servetinin zayıf veya zengin olması yazılı anlatımın niteliğini etkiler. Başka bir deyişle dolmayan havuzun taşması mümkün olmadığı gibi kelime servetinin yetersizliği yazılı anlatımı zayıf kılar. Okuma ve dinleme yoluyla kazanılan kelime servetinin gelişmişliği, yazılı anlatım becerisini geliştirirken bir yandan da dilin söz varlığından haberdar olma imkânı tanır.

Formel veya informal yollarla öğrenilen her kelime zihne yerleşir. Yazmak için düşünmeyi sağlayan bu kelimelere ihtiyaç duyulur. Yazılı anlatımla, öğrenilen

kelimeler pekiştirilirken kişisel kelime serveti artar ve aktif ve pasif kelime serveti arasındaki fark azaltılmış olunur. Bu nedenle günlük, öykü, deneme, mektup... türlerinde yazmak hem kelime servetini artırma hem de yazılı anlatım becerisini geliştirmesi açısından etkilidir.

Bireyin kelime bilgisi, dil gelişimini ve yazma sürecini etkileyen önemli bir faktördür. Kelime servetinin derinliği, genişliği ve ağırlığı yazılanların doğruluğunu ve kalitesini etkiler. Kelime derinliği, kelimelerin çeşitli anlamlarını bilmeyi; kelime genişliği, çeşitli konularda kelime bilmeyi; kelime ağırlığı ise, bir konuyla ilgili çok kelime bilmeyi ifade eder. Kelimelerin farklı anlam ve değerini bilmek, doğru kelime seçmek, cümle ve metin içinde anlamlı kullanmak yazılı anlatımın bütünlüğü açısından önemlidir.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Harit (1972) “Samsun ve Ankara İllerinin 6- 7 Yaş Çocuklarında Kelime Hazinesi Araştırması” çalışmasında Ankara ve Samsun illerindeki okulları sosyo-ekonomik durumlarına gruplamış ve “Kelime Hatırlatma Oyunu” yöntemiyle, toplam 9351 öğrenciden materyal toplamıştır. Elde edilen kelimeler frekanslarına göre iki gruba ayrılmış ve alfabetik sıraya göre liste oluşturulmuştur. Harit’in bu çalışmasında sonuçlar ve toplanan materyaller konusunda yeterli bilgi verilmemiştir. Bu durum çalışmadan çok faydalanma imkânı sağlamamıştır.

Davaslıgil (1985) “Farklı Sosyo- Ekonomik ve Kültürel Cevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi” adlı çalışmasında (Andre Rey’in resim testi, Descoudres’in dil testi, N. Limbosch ve C. Volf tarafından düzenlenen lügatçe ve dil testi, objelere sözlü tepki testi)birden fazla yöntem kullanmıştır. Bu çalışma öğrencilerin kelimeleri tanıma, hatırlama ve adlandırma aşamalarındaki durumunu tespit etmeye dayanmaktadır.

Bilgen (1988) “Kelime Hazinesi Konusunda Bir Araştırma” adlı çalışmasında ilkokulun birinci, ikinci ve üçüncü sınıf kitaplarındaki kelimeleri sayılıp bir kelime listesi oluşturulmuştur. Bu çalışma kelime tahminine dayalı olarak hazırlandığından listeye temel kelime serveti olarak ele almak doğru olmayacaktır.

Çifci (1991) “Bir Grup Üniversite Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması” çalışmasında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi son sınıf

öğrencilerinden birer otobiyografi ve kompozisyon metni yazmalarını istemiştir. Materyaller toplandıktan sonra 102 adet otobiyografi ve kompozisyon metin üzerinden çalışmış ve öğrenci yazılı anlatımlarında toplam 60095 kelime, 3916 çeşit kelime tespit edilmiştir. Bu çalışma güvenilirliği olan ilk bilimsel kelime serveti çalışmalarından birisi olması bakımından önem arz etmektedir.

Tosunoğlu (1998) “İlköğretim Okullarına Başlayan Öğrencilerin Okuma-Yazmayı Öğrenmeden Önceki Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma” çalışmasında 135 öğrencinin sözlü anlatımlarındaki aktif kelime serveti ses kayıt cihazıyla tespit edilmiştir. 3265 kelimelik veri elde edilmiştir. İlköğretime yeni başlayan öğrencilerin aktif kelime servetini belirlenmesi çalışmanın amacını oluşturur.

Göz (2003) “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü” çalışmasında basın, roman, hikâye, bilim, popüler bilim, güzel sanatlar, biyografi, hobi, din ve muhtelif eser kategorilerini kullanarak tamamı yüksekokul mezunu, 23-33 yaşlarında ve hemen her meslektan 209 erkekten oluşan bir gruptan yazılı veri toplamıştır. Katılımcılara okuma hayatı içindeki basın, roman-hikâye, bilim, popüler bilim, güzel sanatlar, biyografi, hobi, din, muhtelif kategorilerinde oranlarını (% cinsinden) tahminî olarak yazmaları istenmiştir. “Materyalin temin edilip tarayıcı aracılığıyla bilgisayara aktarılması, tarayıcı tahrifatının düzeltilmesi, bağlam düzeltmelerinin yapılması ve kelimelerin yalın biçimlere indirgenerek dağılımının oluşturulması” aşamalarında çıkan 22.693 kelimelik bir “Kelime Sıklığı Sözlüğü” ortaya çıkarılmıştır.

Kurudayıoğlu (2005) “İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Türkiye genelinde yedi coğrafi bölgede bir il merkezi ve bir ilçe merkezi olmak üzere 14 yerleşim yerinde toplam 1726 öğrencinin yazılı anlatımlarındaki kelime serveti incelenmiştir. Sınıf düzeyinde tespit edilen kelime listeleri birleştirilerek ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin kelime serveti oluşturulmuştur. Ayrıca aynı dönem yazılan Türkçe ders kitaplarının da kelime serveti belirlenmiştir.

Karadağ (2005) “İlköğretim I. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Türkiye genelinde yedi coğrafi bölgede bir il merkezi ve bir ilçe merkezi olmak üzere 14 yerleşim yerindeki öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki kelime servetini tespit etmektir. Sınıf düzeyinde tespit edilen kelime

listeleri birleştirilerek ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin kelime serveti oluşturulmuştur. Ayrıca Türkçe ders kitaplarının da kelime servetini tespit etmiştir. Öğrencilerin kelime servetiyle Türkçe ders kitaplarındaki kelime serveti sınıf düzeylerine göre karşılaştırılıp benzerlik ve farklılıklar ortaya konulmuştur.

Ünsal (2005) “İlköğretim 5. ve 8. Sınıflar İle Ortaöğretim 11. Sınıfların Sözlü Anlatımdaki Aktif Kelime Hazinesi” adlı çalışmada Afyon merkez ilköğretim okullarında 5. 8. ve 11.sınıflarda öğrenim gören 30 öğrenci random yöntemiyle seçilerek üç farklı (anı, otobiyografi, serbest konulu) türde belli süre dâhilinde konuşturulup ses kayıt cihazı ile öğrencilerin aktif kelime servetleri belirlenmiştir. Seçilen öğrenciler bazı değişkenlere(cinsiyet, sosyo-ekonomik ve sınıf) göre kelime listesi oluşturulmuştur.

Çıplak (2005) “Uşak Merkez İlköğretim 5. 8. ve 11. Sınıfların Yazılı Kelime Hazinesinin Belirlenmesi” adlı çalışmada Uşak merkez İlköğretim okullarında 5. 8. ve 11.sınıflarda öğrenim gören 30 öğrenci random yöntemiyle seçilerek üç farklı (anı, atasözü ve serbest konularda) türde yazı yazdırılmış ve öğrencilerin yazılı anlatımlarında aktif kelime servetleri belirlenmeye çalışılmıştır. 270 adet yazılı materyaldeki kelimeler bazı değişkenlere (cinsiyet, sınıf, sosyo-ekonomik ve yazı türü) göre gruplandırılmış değerlendirilmiştir. Hayriye Ünsal’a ait “İlköğretim 5. ve 8. Sınıflar İle Ortaöğretim 11. Sınıfların Sözlü Anlatımdaki Aktif Kelime Hazinesi/Afyon Merkez Örneği” adlı çalışmayla kendi bulgularını karşılaştırmıştır.

Avkapan (2006) “Orta öğretim 11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Kelime Hazinesinin Öğretimi Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Kırşehir ilinde öğrenim gören 200 öğrenciye metin yazdırılmış ve aynı dönem okutulan edebiyat kitabı incelenmiştir. Öğrenci yazılı anlatımları ve Türk dili ve edebiyat ders kitabındaki metinlerin kelime hazineleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çabaz (2007) “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi” adlı çalışmada Kırklareli merkez ilköğretim okullarında öğrenim gören 5. sınıf öğrencilerinden random yöntemiyle tespit ettiği 90 öğrenciden üç farklı türde (anı, otobiyografi, serbest konu) yazı yazdırılmış ve öğrencilerin yazılı anlatımlarında aktif kelime servetleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Yazılı materyaldeki kelimeler bazı değişkenlere (cinsiyet, sosyo-ekonomik ve yazı türü) göre gruplandırılmış ve gruplar arası karşılaştırma yapılmıştır.

Duru (2007) “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi” adlı çalışmada Uşak ili Sivaslı ilçesi merkez ilköğretim okullarında öğrenim gören 5. Sınıf öğrencilerinden random yöntemiyle tespit ettiği öğrencilere üç türde (anı, otobiyografi, serbest konulu) yazılar yazdırılmış ve öğrencilerin yazılı anlatımdaki aktif kelime serveti tespit edilmeye çalışılmıştır. 342 adet yazılı materyaldeki kelimeler cinsiyet ve kelime türlerine göre gruplandırılmış ve bu gruplar arasında karşılaştırma yapılmıştır.

Karahan (2007) “Uşak Ulubey İlçesi köy ilköğretim okulları 5. sınıfların yazılı anlatımlarındaki kelime servetinin belirlenmesi” adlı çalışmada Uşak ili Ulubey ilçesinde köy ilköğretim okullarında öğrenim gören 5. sınıf öğrencilerine üç türde (anı, otobiyografi, serbest konulu) yazı yazdırılmış, yazılı anlatımdaki aktif kelime serveti yazı türlerine ve öğrencilerin cinsiyetlerine göre gruplandırılmıştır.

Hancı (2007) “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi” adlı çalışmada Uşak ilinin Banaz ilçesi merkez ilköğretim okullarında okuyan 5. sınıf öğrencilerinden random yöntemiyle tespit ettiği 90 öğrenciden üç farklı türde (anı, otobiyografi, serbest konu) yazı yazdırılmış ve öğrencilerin yazılı anlatımındaki aktif kelime serveti tespit edilmiştir. Yazılı materyaldeki kelimeler sosyo-ekonomik seviye, cinsiyet ve yazı türüne göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir.

Tülü (2012) “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı anlatımlarındaki Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Uşak ilinin Eşme ilçesinde merkez okullarında öğrenim gören random yöntemiyle seçilen 90 öğrenciye üç farklı yazı türünde (anı, serbest konu, otobiyografi) yazı yazdırılmıştır. Yazılı materyaldeki kelimeler sosyo-ekonomik seviye cinsiyet ve yazı türüne göre incelenmiştir.

3. BÖLÜM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi, sınırlılıklar ve varsayımlara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. YÖNTEM

3.1.1. Araştırmanın Yöntemi

İlkokul 4.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki aktif kelime serveti tespitini amaçlayan bu çalışma, tarama modellerinden doküman incelenmesi olup ilişkisel bir araştırmadır. Karasar (2008) tarama modelini, geçmişte ya da halen var olan durumu betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşım olarak tanımlamıştır. İlişkisel tarama modeli, Karasar (2005)'a göre iki ya da daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını veya derecesini göstermeyi amaçlar.

3.1.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Siirt ilinin Kurtalan ilçe merkezinde yer alan ilkokullarda öğrenim gören 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Çalışma grubunu, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi belirlemiştir. Bu örnekleme yöntemini kolay ulaşılabilir başarı düzeyi yüksek okullar oluşturur. Öğrenci başarısı yüksek okulların seçiliş nedeni öğrencilerin okuma ve yazma süreçlerini tamamlayabilmeleridir. Merkez okulları arasından öğrenci başarısı yüksek olan iki okulun 153 öğrencisi dâhil edilmiş ancak öğrencilerin bazıları araştırma sürecine katılmamış, bazıları da yazılı kâğıtlarını teslim etmemiş veya yazılı kâğıtları eksik olduğundan araştırma verisini 133 öğrencinin (73 kız ve 60 erkek) yazılı kâğıt ve anketleri oluşturmaktadır.

3.1.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı geliştirilirken öncelikle literatür taraması yapılmış olup ve sınıf ve Türkçe öğretmenleriyle görüşmeler yapılmıştır. Öğrenciyi tanımak ve yazılı anlatımdaki aktif kelime servetini ilişkilendirmek amacıyla anket uygulanmıştır.

3.1.3.1. Yazılı Anlatım Dokümanları

Araştırmaya katılan 133 öğrenciye Türkçe dersi kapsamında farklı günlerde otobiyografi, anı ve serbest konu türünde yazılar yazdırıldı. Öğrencilere yazılar için 40'ar dakika süre verilip 2-20 Ocak 2017 ve 13-28 Şubat 2017 tarihleri arasında 6'şar adet yazılı anlatım çalışması yaptırılmıştır.

Yazı türlerinin belirlenmesinde daha önceden yapılmış çalışmalar, ilköğretim Türkçe ders kitapları ve sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin görüşleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Öğrencilerin anı ve otobiyografi türünde olayların sıralanışı ve düzenlenişinde; kişi, zaman ve mekân unsurlarında çok güçlük çekmeyeceği görüşleri hâkim olduğundan bu türler seçildi. Öğrenciye konu sınırlandırılması getirmeden sevdiği, ilgi duyduğu, beğendiği konuda yazması, yaratıcılığını ve yazma yeteneğini ortaya çıkarılması için serbest konulu yazı çalışması yaptırılmıştır.

3.1.3.2. Kişisel Bilgi Formu

Demografik bilgileri içeren 13 maddelik anket soruları birinci ve ikinci dönem olmak üzere yazılı anlatım uygulamalarına geçilmeden uygulanmıştır. Öğrencilere dağıtılan anket soruların temel başlıkları ve araştırmanın bağımsız değişkenleri şöyledir:

Cinsiyet

Okul öncesi eğitimi alıp-almama

Sosyo- ekonomik gelir düzeyi

Anne-baba eğitim düzeyi

Kardeş sayısı

Kitap okuma alışkanlığı

Bir ayda okunan kitap sayfa sayısı

İnternette vakit geçirme

İnternette yazışma

Gönüllü yazma sıklığı

3.1.3.3. Uzman Görüşleri

Sözlük içine hangi kelimelerin alınıp alınmayacağı uzman öğretim üyelerinin görüşlerine sunulmuştur. Yazılı anlatım türlerinin belirlenmesinde iki sınıf ve Türkçe öğretmenleriyle görüşülmüştür.

3.1.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Siirt ili Kurtalan ilçesi merkezinde bulunan okullar tespit edildi. Kurtalan Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul idarecilerinin verdikleri bilgiler doğrultunda öğrenci başarısının yüksek olduğu iki okul belirlendi. Bu okullarda eğitim gören 133 (73 kız ve 60 erkek) 4. sınıf öğrenci seçildi. Çalışmayı oluşturan öğrencilere 2-20 Ocak 2017 ve 13-28 Şubat 2017 tarihleri arasında farklı günlerde (6 oturum) üç türde (otobiyografi, anı ve serbest konulu) yazılı anlatım çalışmaları yapılmıştır.

Çalışmanın ilk uygulaması, 2-20 Ocak 2017 tarihlerinde Türkçe dersinde üç türde (otobiyografi, anı ve serbest konulu) farklı günlerde yazma çalışmalarına başlandı. Yazılı anlatım uygulamalarına başlanılmadan önce Kişisel Bilgi Formu dağıtılmıştır. Sonrasında çalışma grubuna ilk olarak öz yaşam öykülerini (otobiyografi) yazmaları, kendilerini tanıtmaları istenildi. Kendilerinden, ailelerinden, arkadaşlarından, okulundan ve hayallerinden bahsederek yazılarını oluşturabilecekleri belirtildi. Bahsedilenlerin daha açık ve anlaşılır olması için araştırmacı sözlü dille yaşam öyküsünü çalışma grubuna anlattı.

Veri toplama çalışmalarının ikinci bölümünde ise unutamadıkları, kendilerini olumlu-olumsuz etkileyen bir anılarını yazmaları istenildi. Araştırmacı sözlü dilde ifade ettiği anısında betimlemelere yer vererek öğrencilere yazılarında betimlemelere yer verebileceklerini belirtti.

Veri toplama çalışmalarının üçüncü bölümünde ise serbest konulu bir yazı yazmaları istenildi. Dostluk, aile, hayvan sevgisi, doğa... vb konu başlıklarının çoğaltılabileceğini belirterek yazılarını oluşturma konusunda kararsız kalmamaları sağlanılmaya çalışıldı. Seçtiği konuda yazmakta zorlanan öğrencilere araştırmacı cluster tekniğini uygulayarak yazılarını oluşturmaya rehberlik etti.

Çalışmanın ikinci uygulaması, 13-28 Şubat 2017 tarihleri arasında üç türde (otobiyografi, anı ve serbest konulu) farklı günlerde yazma çalışmalarına başlandı. Birinci uygulamada olduğu gibi Kişisel Bilgi Formu dağıtıldıktan sonra sırasıyla otobiyografi, anı ve serbest konulu yazı çalışmaları yapıldı. Çalışma grubuna yazılarını oluşturabilmesi için belirtilen türlerde yazmaları için hatırlatma, açıklama ve ilişkilendirme yapılmıştır.

Ders saati süresince öğrencilere üç farklı türde (6 oturum) yazı çalışmaları yapılmıştır. Çalışma grubuna her yazı etkinliği birer hafta ara ile yaptırıldı. Veri toplama çalışmaları, okul müdürü ve ders öğretmenlerinden izin alınarak araştırmacının refakatinde ve nezaretinde yapılmıştır.

Yazılı dokümanlar okul, cinsiyet ve yazı türlerine göre kodlandı. Çalışma grubunu oluşturan 133 öğrenciden (73 kız ve 60 erkek) üç farklı türde 798 adet yazılı veri toplanıp değerlendirilmiştir.

Toplanan veriler cinsiyet, sözcük ve yazı türlerine göre tek tek okunarak taranmış “Microsoft Excel” programı kullanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Araştırma kapsamındaki alt problemlere cevap bulma sürecinde “SPSS Bilgisayar Paket Programı” kullanarak değişkenlerin özelliklerine uygun istatistikî analiz teknikleri aşağıda belirtilmiştir:

- Ortalama aktif kelime servetini belirlemek için betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, min, max ve standart sapma) hesaplaması yapılmıştır.
- Öğrencilerin aktif kelime servetinin cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp almama ve internette yazışma değişkenlerine göre farklılaşmasını tespit etmek amacıyla Bağımsız Örneklem Grubu t Testi yapılmıştır.
- Öğrencilerin aktif kelime servetinin anne eğitim ve meslek durumu, baba eğitim ve meslek durumu değişkenlerine göre farklılaşmasını tespit etmek amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır.
- Öğrencilerin aktif kelime servetinin aylık gelir, kardeş sayısı, kitap okuma alışkanlığı, bir ayda okunan kitap sayfa sayısı, internette vakit geçirme ve gönüllü yazma sıklığı değişkenleri ile arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi yapılmıştır.

3.1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Siirt ili Kurtalan ilçesi ilkokullarında okuyan 133 4. sınıf öğrencisine ait yazılı kâğıtlar ile,
2. 2-20 Ocak 2017 ve 13-28 Şubat 2017 tarihleri arasında yaklaşık 1200 dakikalık bir süre ile,
3. Öğrencilerin kişisel bilgilerini öğrenmemizi sağlayacak anket ile,
4. Kurtalan Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul idarecilerinin verdikleri bilgiler doğrultunda öğrenci başarısının yüksek olduğu iki okul ile,
5. Öğrencilerin kullanmış olduğu kelimeler ile,
6. Dil becerilerinin bir parçası olan yazma becerisi ile,
7. Öğrenci yazılı anlatımları Türk Dil Kurumu ana sayfasına göre (www.tdk.gov.tr) yazım hatalarının düzeltilmesi ile,
8. Elde edilen verilerin yorumu *isim, fiil, deyim, atasözü, ikilem ve kalıplaşmış ifadeler* türlerinde kelime ve kelime gruplarının sayılması ve analizi ile,
9. Araştırılan konuda yazılmış tez, makale ve belgelerin incelenmesi ile sınırlı tutulmuştur.

Bu maddelere ek olarak, hangi kelimelerin sözlükler içine alınıp alınmayacakları konusunda şu sınırlılıklara dikkat edilmiştir:

- Kişi adı ve yer adı gibi özel adlar listeye alınmamıştır.
- Gün, ay ve yıl adları listeye dâhil edilmemiştir.
- Belgisiz sıfatlar ve belgisiz zamirler ayrı birer madde başı olarak listeye alınmışlardır.
- Edat, bağlaç ve ünlem türündeki kelimeler sözlüğe alınmıştır.
- Sayılar, rakamlar ve tarihler listeye alınmamıştır. Ancak belgisiz sıfat olarak kullanılan “bir” sözcüğü sözlüğe alınmıştır.
- Kelimeler kök ve gövde halinde sayılarak listeye dâhil edilmiştir. Yapım ekiyle genişleyen kelimeler yeni bir madde başı olarak kabul edilmiştir. Örneğin “saat” kelimesi ve bu kelimedenden türetilen “saatçi, saatçilik” kelimeleri ayrı ayrı madde başları olarak listeye alınmıştır.
- Madde başlarının belirlenmesinde Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlükteki madde başları esas alınmıştır. Türkçe Sözlükteki alt madde başlıkları mecazî

anlam taşıyorsa farklı bir madde başı olarak listeye dâhil edilmiştir. Örneğin “karar” kelimesi Türkçe Sözlük’te madde başı, “karar vermek” ise aynı kelimenin mecaz anlam taşımayan alt madde başıdır. Bu durumda, “karar” ve “karar vermek” farklı madde başları olarak listede yer almaktadır; ancak, “dikkat” kelimesi Türkçe Sözlük’te madde başı, “dikkat çekmek” ise deyim anlamıyla alt madde başıdır. Bu durumda “dikkat çekmek” deyimler listesinde madde başı olmuştur.

- Fiillerdeki çekim eki atıldıktan sonra fiil kök ve gövdelerine “-” işareti konulmuştur. Örneğin var-, yaz-, acı- gibi.
- Yardımcı fiille kullanılan isimler ayrı madde başları olarak listeye alınmıştır. Ayrı yazılması gereken yardımcı fiiller sözlükte ayrı yazılmıştır. Örneğin yardım etmek, kul olmak vb. ses olaylarına uğrayan yardımcı fiiller ise bitişik olarak listeye alınmıştır (kaybolmak, reddetmek).
- Olumsuz bütün fiiller olumlu şekilleriyle sözlüğe alınmıştır.
- Türkçe sözlükte (www. tdk.gov.tr) yer almayan fakat dilimize girmiş yabancı kelimeler listeye dâhil edilmiştir. Örneğin; stand up, out... gibi.
- İkilemeler, deyimler ve atasözleri, yapıları bozulmadan ayrı bir sözlükte listelenmiştir. İkilemelerde, deyimlerde ve atasözlerinde kullanılan kelimelerden ayrı bir liste oluşturulmuştur.
- Sıfat fiiller ve zarf fiiller fiil kökleriyle değerlendirilmiştir. Sıfat fiillerden oluşmuş olan kalıcı isimler (“çıkar, gelecek, giyecek” gibi) ayrı madde başı olarak alınmıştır.
- “ki, de, da, ama ve çünkü” gibi tek başlarına anlam ifade etmeyen bağlaç ve edatlar ayrı madde başı olarak listeye alınmıştır.

3.1.6. Varsayımlar

1. Araştırma için kullanılan çalışma gurubu, temsil niteliğine sahiptir.
2. Kişisel Bilgi Edinme Formu’na verilen cevapların doğru oldukları, öğrencilerin gerçek durumunu yansıttıkları varsayılmıştır.
3. Öğrencilerin yazmaya karşı hazır bulunuşluk düzeyi ve tutumları bilinemediği varsayılmıştır.

4. BÖLÜM

Bu bölümde, araştırmanın alt problemine yönelik öğrencilere uygulanan veri toplama araçları “SPSS Bilgisayar Paket Programı” yoluyla veriler analiz edilerek tablolar halinde sunulup yorumlanmıştır.

4.1. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmanın birinci alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerin belirlenen yazı türlerindeki (otobiyografi, anı, serbest konulu yazı) ortalama aktif kelime serveti ne kadardır? ” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Ortalama Kelime Serveti

	N	Min.	Max.	$\bar{x}$	SS
Serbest konulu yazı	133	6,50	54,50	22,9850	11,05872
Anı	133	4,00	59,50	23,7293	11,40416
Otobiyografi	133	5,00	53,50	22,1917	9,33950

4. Sınıf öğrencilerinin bütün yazı türlerindeki ortalama kelime serveti sonuçları tablo 1’de yer almaktadır. Bu sonuçlara göre öğrencilerin serbest yazı çalışmasındaki aritmetik ortalaması 22,9850; anı türündeki aritmetik ortalaması 23,7293; otobiyografi türündeki ortalaması 22,1917 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin kelime serveti ortalamasının en yüksek olduğu yazı türü anıdır. Anı yazı türünü sırayla serbest konulu yazı ve otobiyografi takip etmektedir.

Çalışmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti cinsiyete göre farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. 4. Sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin cinsiyete göre farklılaşması

	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	SS	SH	T	P
Serbest yazı	Kız	73	26,4589	11,38583	1,33261	4,246	.000
	Erkek	60	18,7583	9,07244	1,17125		
Anı	Kız	73	27,0068	12,43860	1,45583	3,981	.000
	Erkek	60	19,7417	8,52638	1,10075		
Otobiyografi	Kız	73	24,8904	9,36314	1,09587	3,865	.000
	Erkek	60	18,9083	8,25776	1,06607		

4.Sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla yapılan bağımsız örneklem grubu t testi sonuçları Tablo 2’de yer almaktadır. Test sonuçlarına göre öğrencilerin serbest (t: 4,246 p<.01), anı (t: 3,981 p<.01) ve otobiyografi (t: 3,865 p<.01) türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetleri cinsiyete göre farklılaşmaktadır. Her üç türde de kız öğrencilerin kelime servetleri ortalamaları, erkek öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksektir. Kızların dil gelişimi konuşma süresi, konuşmalarda kullanılan kelime çeşidi, sağlam bir cümle yapısı gibi değişkenlerde erkeklere oranla daha başarılı olduğu savunulmaktadır (McCarthy, 1953).

Çalışmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. 4. sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin okul öncesi eğitim durumuna göre farklılaşması

	Okul Öncesi Eğitim alma	N	$\bar{x}$	SS	SH	t	P
Serbest konulu yazı	Evet	104	22,8365	10,71077	1,05028	-0,292	.771
	Hayır	29	23,5172	12,41578	2,30555		
Anı	Evet	104	23,6298	11,25585	1,10373	-0,190	.850
	Hayır	29	24,0862	12,11999	2,25063		
Otobiyografi	Evet	104	21,9279	9,29177	,91113	-0,616	.539
	Hayır	29	23,1379	9,61388	1,78525		

4. Sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin okul öncesi eğitim alıp almama değişkenine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla yapılan bağımsız örneklem grubu t testi sonuçları Tablo 3'te yer almaktadır. Test sonuçlarına göre öğrencilerin serbest (t: -0,292 p>.01), anı (t: -0,190 p>.01) ve otobiyografi (t: -0,616 p>.01) türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetleri okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre farklılaşmamaktadır.

Çalışmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla "4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti ailenin eğitim düzeyine göre farklılık gösteriyor mu?" sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 4 ve tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 4. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin anne eğitim düzeylerine göre farklılaşması

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
Serbest konulu yazı	Gruplar arası	312,871	3	104,290	,850	,469	
	Grup içi	15830,099	129	122,714			-
	Toplam	16142,970	132				
Anı	Gruplar arası	1226,149	3	408,716	3,307	,022	
	Grup içi	15941,107	129	123,574			4>3
	Toplam	17167,256	132				
Otobiyografi	Gruplar arası	376,428	3	125,476	1,453	,230	
	Grup içi	11137,432	129	86,337			-
	Toplam	11513,861	132				

4.sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin anne eğitim düzeylerine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 4'te görülmektedir. Bu sonuçlara göre serbest ve otobiyografi türlerinde öğrencilerin kelime servetleri anne eğitim düzeylerine göre farklılaşmamaktadır. Anı türünde ise anneleri lisans mezunu olan öğrencilerin kelime servetleri ortalaması ($\bar{X}$: 34,75), anneleri lise mezunu olan öğrencilerin kelime servetlerine ($\bar{X}$: 14,29) göre daha yüksektir (F:3,307, p<.05).

Tablo 5. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin baba eğitim düzeylerine göre farklılaşması

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalama	F	P	Fark
Serbest konulu yazı	Gruplar arası	291,630	3	97,210	,791	,501	
	Grup içi	15851,340	129	122,879			-
	Toplam	16142,970	132				
Anı	Gruplar arası	118,239	3	39,413	,298	,827	
	Grup içi	17049,016	129	132,163			-
	Toplam	17167,256	132				
Otobiyografi	Gruplar arası	400,699	3	133,566	1,550	,205	
	Grup içi	11113,162	129	86,149			-
	Toplam	11513,861	132				

4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin baba eğitim düzeylerine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları

tablo 5'te görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin serbest, anı ve otobiyografi türlerindeki kelime serveti ortalamaları baba eğitim düzeylerine göre farklılaşmamaktadır.

Çalışmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti ailenin meslek durumuna göre farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 6 ve tablo 7’te gösterilmiştir.

Tablo 6. 4. sınıf öğrencilerin anne mesleğine bağlı olarak kelime servetleri ortalamaları

		Kareler Toplamı	Sd	Ortalamaların karesi	F	p	Fark
Serbest konulu yazı	Gruplar arası	327,866	2	163,933	1,348	,263	
	Grup içi	15815,104	130	121,655			-
	Toplam	16142,970	132				
Anı	Gruplar arası	299,091	2	149,545	1,153	,319	
	Grup içi	16868,165	130	129,755			-
	Toplam	17167,256	132				
Otobiyografi	Gruplar arası	65,351	2	32,675	,371	,691	
	Grup içi	11448,510	130	88,065			-
	Toplam	11513,861	132				

4. sınıf öğrencilerinin serbest, anı ve otobiyografi türünde kullandıkları kelime serveti ortalamalarının anne meslek grubuna göre farklılaşmasını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi sonuçları tablo 6’da görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin her üç türde kullandıkları kelime servetleri anne mesleğine göre farklılaşmamaktadır. Annesi memur veya ev hanımı olan öğrencilerin kelime servet ortalamalarında bir farklılığın olmadığı gözlemlenmiştir.

Tablo 7. 4. sınıf öğrencilerin baba mesleğine bağlı olarak kelime servetleri ortalamaları

		Kareler toplamı	Sd	Ortalamaların karesi	F	p	Fark
Serbest konulu yazılı	Gruplar arası	87,289	3	29,096	,234	,873	
	Grup içi	16055,681	129	124,463			-
	Toplam	16142,970	132				
Anı	Gruplar arası	60,207	3	20,069	,151	,929	
	Grup içi	17107,048	129	132,613			-
	Toplam	17167,256	132				
Otobiyografi	Gruplar arası	451,999	3	150,666	1,757	,159	
	Grup içi	11061,861	129	85,751			-
	Toplam	11513,861	132				

4.sınıf öğrencilerinin serbest, anı ve otobiyografi türünde kullandıkları kelime serveti ortalamalarının baba mesleğine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla tek yönlü varyans analiz sonuçları tablo 7’de görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin her üç türde kullandıkları kelime servetleri baba mesleğine göre farklılaşmamaktadır. Bu durum babası memur veya işçi olan öğrencinin kelime servet ortalamalarında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmanın altıncı alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti internette yazma durumuna göre farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetlerinin internette yazışma durumuna göre farklılaşması

	İnternette yazışma	N	$\bar{x}$	SS	SH	T	P
Serbest konulu yazı	Evet	40	21,5500	10,58288	1,67330	-1,160	.248
	Hayır	91	23,9615	11,11086	1,16473		
Anı	Evet	40	21,9625	12,25968	1,93843	-1,207	.229
	Hayır	91	24,5879	11,09745	1,16333		
Otobiyografi	Evet	40	22,4625	9,57520	1,51397	0,250	.803
	Hayır	91	22,0165	9,34774	,97991		

4.sınıf öğrencilerinin farklı yazı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetlerinin internette yazışma değişkenine göre farklılaşmasını test etmek amacıyla yapılan bağımsız örneklem grubu t testi sonuçları Tablo 8’de yer almaktadır. Bu sonuçlara göre öğrencilerin serbest (t: -1,160 p>.01), anı (t: -1,207 p>.01) ve otobiyografi (t: 0,250 p>.01)türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetleri internette yazışıp yazışmamalarına göre farklılaşmamaktadır.

Çalışmanın 7- 12. alt problemine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla “4. Sınıf öğrencilerinin ortalama kelime serveti

ailenin aylık gelir düzeyine,

kardeş sayısına,

kitap okuma sıklığına,

bir ayda okunan kitap sayfa sayısına,

internet kullanma sıklığına

gönüllü yazma sıklığına göre ilişki gösteriyor mu? ” sorusuna yönelik elde edilen bulgular tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. 4. sınıf öğrencilerinin ortalama kelime servetinin aylık gelir, kardeş sayısı, kitap okuma sıklığı, bir ayda okunan sayfa sayısı, internette vakit geçirme ve gönüllü yazma değişkenlerine göre farklılaşması

	SKY	Anı	O	AG	KS	KOS	BAOSS	İVG	GYS
SKY	1								
Anı	,555**	1							
O	,295**	,452**	1						
AG	,012	,015	,008	1					
KS	-,053	,010	,172*	-,272**	1				
KOS	,129	-,076	,044	,066	,080	1			
BAOSS	,224**	,078	,074	,215*	,045	,359**	1		
İVG	-,200*	-,135	-,045	,003	-,084	-,231**	-,132	1	
GYS	,050	,010	,038	-,153	,143	,337**	,136	-,178*	1

*işaretleli korelasyonlar (.05) düzeyinde anlamlıdır.

**işaretleli korelasyonlar (.01) düzeyinde anlamlıdır.

SKY: Serbest Konulu Yazı; **O:** Otobiyografi; **AG:** Aylık Gelir; **KS:** Kardeş Sayısı; **KOS:** Kitap Okuma Sıklığı; **BAOSS:** Bir Ayda Okunan Sayfa Sayısı; **İVG:** İnternette Vakit Geçirme; **GYS:** Gönüllü Yazma Sıklığı

Öğrencilerin serbest yazma türündeki ortalama kelime servetleri ile aylık ortalama okunan sayfa sayıları arasında anlamlı, pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki vardır ($r: 0,224$, $p<.01$). Öğrencilerin bir ay içerisinde okudukları ortalama sayfa sayıları arttıkça, serbest türde kullandıkları kelime servetleri de artmaktadır.

Öğrencilerin serbest türde kullandıkları kelime serveti ortalamaları ile internete geçirdikleri vakit arasında anlamlı, negatif ve düşük düzeyde bir ilişki vardır ($r:-0,200$, $p<.05$). İnternette geçirilen vakit arttıkça, öğrencilerin serbest türde kullandıkları kelime servetleri azalmaktadır.

Öğrencilerin otobiyografi türünde kullandıkları kelime servetleri ile kardeş sayıları arasında anlamlı, pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki vardır ($r: 0,172$, $p<.05$). Öğrencilerin kardeş sayısı arttıkça, otobiyografi türündeki kelime servetleri artmaktadır.

4. sınıf öğrencilerinin serbest, anı ve otobiyografi türünde kullandıkları kelime serveti ortalamaları ile aylık gelir düzeyi; serbest, anı ve otobiyografi türünde kullandıkları kelime serveti ortalamaları ile kitap okuma sıklığı; serbest, anı ve

otobiyografi türünde kullandıkları kelime serveti ortalamaları ile gönüllü yazma sıklığı arasında bir farklılık bulunmamıştır.

5. BÖLÜM

Bu bölümde araştırma bulguları alt problemler göre tartışılmış, sonuç ve öneriler sunulmuştur.

5.1. TARTIŞMA, SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1.1. Tartışma ve Sonuçlar

Araştırma kapsamında ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki aktif kelime serveti tespit edilmiş ve bununla birlikte öğrencilerin yazılı anlatımlarının “cinsiyet, okul öncesi eğitimi alıp-almama, ailenin sosyo-ekonomik gelir düzeyi ve eğitim yapısı, kardeş sayısı, kitap okuma alışkanlığı, bir ayda okunan kitap sayfa sayısı, internette vakit geçirme ve yazışma durumu, gönüllü yazma sıklığı” gibi değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Elde edilen bulgular bu bölümde özetlenerek literatür ışığında değerlendirilmiştir.

4.sınıf öğrencilerinin yazı türlerindeki toplam kelime serveti değerlendirildiğinde, kelime ortalamasının yüksek olduğu türün anı olduğu görülmektedir. Anı yazı türünün sırasıyla serbest yazı ve otobiyografi takip etmektedir. Tüysüz (2007)’ün “ Gediz (Merkez) İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Servetlerinin Tespiti (Yazılı Anlatım) (Gediz İlçe örneği)” adlı çalışması bu çalışmadaki yazı türündeki tespite benzerlik gösterir. Hüsniye Tüysüz’ün çalışmasında en fazla kelime ve çeşit kelime kullanılan tür anı; en az kelime ve çeşit kelime kullanılan tür ise otobiyografidir. Her iki çalışmanın sınıf düzeyi farklı olmasına rağmen en fazla ve en az kelimenin yer aldığı türlerin aynı olduğu tespit edilmiştir. Karahan (2007), Çıplak (2005) ve Ünsal (2005)’in çalışmalarında da en fazla kelimenin anı türünde; Duru (2007) ve Turgut (2007) çalışmalarında en fazla kelimeyi serbest konuda; Başpınar (2008) ve Çapaz (2007)’in çalışmalarında ise otobiyografi türünde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Cinsiyet değişkeni, 4. sınıf öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki toplam kelime serveti ortalamaları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmuştur. Araştırmaya göre ortalama kelime kullanımları bakımından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları görülmüştür. Çalışmada elde edilen bu bulgu kız öğrencilerin evde daha çok vakit geçirme ve kitap okumaya daha fazla zaman ayırdıkları (Baş ve Şahin, 2013; Baş, 2012; Ünal, 2010) kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre yazmaya

karşı olumlu tutumlar sergiledikleri ile açıklanabilir. Yapılan araştırmalar yazılı ve sözlü anlatımda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha çok kelime kullandıkları yönündedir (Ünsal, 2005; Cesur, 2005; İnce, 2007; Anılan ve Genç 2011). Çabaz (2007) ve Öztekin (2008) çalışmalarında ise erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha çok kelime kullandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Cinsiyetin kelime serveti üzerinde etkili olmadığı çalışmalar da vardır (Ensar ve Doğan, 2014). Cinsiyet değişkeninin çalışmalarda farklı sonuçlar verdiği görölmektedir.

Okul öncesi eğitim alıp-almama durumu 4.sınıf öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki toplam kelime serveti ortalamaları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmamıştır. Literatürde kelime servetinin geliştirilmesinde okul öncesi eğitimin önemli bir rolü olduğudur (İpekçi, 2005; İnce, 2009). Kritik bir dönem olan okul öncesinin çocuğun bilişsel, fiziksel, kişisel ve dil gelişimi açısından önemli olduğü bilinmektedir. Yapılan çalışmalar çocuğun okula hazır bulunuşluğu öğrenme boyutunda, zihinsel gelişiminde, sosyal ve davranış becerileri gibi diğer gelişim alanlarında etkili olduğunu göstermektedir (Öztürk, 1995; Kağıtçıbaşı vd., 2001; Arnold, 2004). Türkiye’de okul öncesi 2009- 2010 eğitim öğretim yılında 32 pilot il seçilip zorunlu hale getirilip yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında 22 pilot il seçilerek yeniden zorunlu hale getirilmeye çalışılmıştır.

Kelime servetinin anne ve baba öğrenim düzeyine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Anlamlı bir farklılık sadece anı türünde rastlanılmıştır. Anne öğrenim durumu “ lisans” olan öğrencilerin, öğrenim durumu “lise” olan öğrencilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğü belirlenmiştir. Baba öğrenim durumu kelime serveti üzerinde farklılık göstermemiştir. Çeçen ve Deniz (2015) “Ortaöğretim Öğrencilerinin Yazma Eğilimi Algıları (Diyarbakır İli Örneği)” adlı çalışması bu bulguya benzerlik gösterir. Bu beklenmeyen bir sonuçtur, zira aile öğrenim durumlarına göre çocukların mevcut kelime serveti arasında anlamlı bir farklılıktan bahsetmek mümkündür (Coşkun, 2006; Tüfekçioğlu, 2010; Çelik, 2012). Anne ve baba eğitim düzeyinin öğrenci başarısında hangisinin etkili olduğuna yönelik MEB EARGED tarafından yapılan araştırmada öğrenci başarısı üzerinde anne ön plana çıkmıştır (MEB, 2006). Anne ve baba öğrenim durumunun öğrenci kelime serveti arasında anlamlı bir ilişkinin olmaması aile çevresinin dil bilinci üzerinde etkili olduğü şeklinde yorumlanabilir.

4.sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki aktif kelime serveti, ailenin tahmini aylık gelirine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Düşük ve yüksek gelirli ailelerin, öğrenci yazılı anlatımdaki kelime servetine etkilerinin birbirlerine yakın olduğu tespit edilmiştir. Ailenin fakir olması öğrencinin bazen okula gelmeyip farklı işlerde çalışması, göç eden ailelerin varlığı, Siirt/Kurtalan'da kalabalık ailelerin çokluğu gibi faktörlerin olması öğrencinin yazılı anlatımdaki kelime servetini etkilemektedir. Alanda yapılmış çalışma sonuçlarına bakıldığında aile gelir durumunun öğrenci kelime serveti üzerinde farklılık oluşturduğu gözlenmiştir (Yılmaz, 2009; Baş ve Şahin, 2013). Ailenin gelir gücü arttıkça çocuklara sosyal ve kültürel alanda imkânlar sağlayacağından öğrencinin kelime servetine, yazma başarısına olumlu katkılar sağlayacaktır.

Anne ve baba mesleğinin öğrencilerin toplam kelime servet ortalamalarında farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Anne ve babası memur, serbest meslek olan öğrencilerin kelime serveti ortalamasıyla anne ve babası işçi, çiftçi olan öğrencilerin kelime servet ortalamalarında yakın bir ilişkiden söz edilebilir. Sosyoekonomik faktörlerin öğrencinin dil becerisi üzerinde etkili olduğu çalışmalara (Coşkun, 2005) rağmen bu çalışmada anne ve baba mesleğine göre kelime servetinde anlamlı bir farklılaşma görülmediğidir. Buna bağlı olarak çocuğun ev içindeki eğitim olanakları, ailenin sosyoekonomik özellikleri, bulunduğu çevre çocuğun kelime servetini etkileyebilmektedir.

Kardeş sayısı değişkeni ile öğrencilerin otobiyografi türünde kullandığı ortalama kelime serveti arasında anlamlı, pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki görülmektedir. Öğrencilerin serbest ve anı türlerinde kullandıkları ortalama kelime servetleri, kardeş sayısı değişkenine göre farklılaşma göstermemiştir. Bu durumda aynı gelir düzeyine sahip olan iki ailenin tek çocuklu ve ikiden fazla çocuklu ailelerde dil gelişimi arasında fark olmadığı belirlenmiştir. Çocuk sayısının fazla olduğu ailelerde sözel iletişim fazla olur. Buna bağlı olarak bu tür ailelerde öğrencinin yalnız kalacağı zaman az olacağından dolayı okumaya yeterli zaman ayıramayabilir (Coşkun, 2003). Yapılan çalışmalarda okumanın kelime servetini artırdığı bilinmektedir (Roskos ve Burstein, 2011).

Kitap okuma alışkanlığı değişkeni ile ortalama kelime serveti arasında bir farklılaşma görülmemiştir. Yılda birkaç kez kitap okuyan, haftada birkaç kez okuyan

ve hiç kitap okumayan arasında bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir. Bulgulardan hareketle kitap okuma alışkanlığı kazanan öğrenci ile kitap okuma alışkanlığı kazanmayan öğrencinin kelime servetindeki artış aynıdır. Koçak (2005)'ın yaptığı çalışmada çok kitap okuyan öğrencinin yazılı anlatımı az kitap okuyan öğrencinin yazılı anlatımından daha başarılı olduğu sonucuna ulaşır. Kitap okuma sıklığının kelime servetini artırması beklenen bir sonuçtur. Bir ayda okunan kitap sayfa sayısı ile ortalama kelime servet arasındaki farklılaşma serbest türde görülmüştür. Diğer yazı (otobiyografi ve anı) türlerinde farklılaşma görülmemiştir.

İnternette yazma sıklığı ile ortalama kelime serveti arasında farklılık tespit edilmemiştir. Bu bulgu Çeçen ve Deniz (2015)'in çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Çünkü öğrencilerin internette yazma eğilimi daha çok facebook, twitter... vb. gibi sosyal ağlarda fotoğraf ve hazır metin paylaşmaya yönelik olduğundan, öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki kelime servetine etkisi az olduğu düşünülmektedir.

İnterneti kullanma sıklığı ile ortalama kelime serveti arasında farklılaşma sadece serbest türde görülmüştür. Bu farklılık düşük düzeydedir. İnternet ortamında yaygın olarak kullanılan dilin İngilizce olması yazı dilini olumsuz etkileyebilmektedir. Ayrıca dilde ekonomiyi sağlamak için seçilen kelimeler ve kısa cümleler yazı dilinin özensiz kullanımına sebep olabilmektedir. Bu anlamda Erdoğan ve Yaman (2007) tarafından yapılan çalışmada internet kullanımının özensiz yazışmalara sebep olduğu ifade edilmiştir. Bunun yanında yazma sıklığı ile ortalama kelime serveti arasında farklılık görülmemiştir.

133 öğrencinin yazdığı toplam 798 yazılı dokümanda toplam 22316 kelime kullanıldığı bu çalışmanın birinci uygulamasında 12850 kelime, ikinci uygulamasında ise 9466 kelime tespit edilmiştir. Birinci uygulamada kullanılan 12850 kelimenin içinde 1890 farklı kelime, ikinci uygulamada ise 9466 kelimenin içinde 1697 farklı kelime kullanıldığı görülmüştür. Birinci uygulamada en sık kullanılan kelimeler *ben* (301), *çok* (243), *ve* (232), *sev-* (228), *git-* (184) *en* (155) ; ikinci uygulamada ise en sık kullanılan kelimeler *ben* (267), *çok* (207), *ve* (192) *sev* (165), *git-* (128), *ol-* (116).

Sonuç olarak çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin kendilerini yazılı olarak ifade etmelerinde problem yaşadıkları görülmüştür. Bu bağlamda Ayan (2011)'in çalışmasıyla benzer nitelik taşımaktadır.

5.1.2 Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlardan hareketle araştırmacı ve uygulayıcılara öneriler sunulmuştur.

Araştırmacılar için Öneriler

1.Bölgelerin gelişmişliği ve kültürel yapısı kelime servetini etkileyebilmektedir. Bu sebeple farklı il ve ilçeleri kapsayan çalışmalar yapılmalıdır.

2.Benzer çalışma, sosyoekonomik düzeyi farklı okullarda yapılabilir.

3.Eğitimin her kademesinde aktif kelime servetinin belirlenmesi ve gelişimine ilişkin boylamsal çalışmalar yapılabilir.

4.Yaş aralığı ve öğrenim durumu dikkate alınarak kelime listeleri hazırlanmalıdır.

5.Farklı alanlarda (müzik, spor, teknoloji...) aktif kelime servetini belirleyen çalışmalar yapılabilir.

6.Yaş aralığı göz önünde bulundurularak öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatımlarındaki aktif kelime servetini değerlendiren çalışmalar yapılabilir.

7.Kelime öğretimi alanında bilimsel yöntem ve teknikler geliştirilmelidir.

Uygulayıcılar için Öneriler

1.Öğrencilerin aktif kelime servetlerini geliştirmek için anlama ve anlatmaya yönelik etkinlikler yapılmalıdır.

2.Öğretilen kelimelerle ilgili çeşitli yazı türlerinde yazı çalışmalarını yaptırılarak tekrar ettirilmelidir.

3.Öğrencilerin ilgi alanları doğrultusunda yazılı ve sözlü anlatımda aktif ve pasif kelime servetlerini yansıtacak çalışmalar hazırlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ağca, H. (1999). *Yazılı Anlatım*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Akarsu, B. (1998). *Wilhelm von Humbolt'da Dil-Kültür Bağlantısı*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Akbayır, S. (2010). *Yazılı Anlatım Nasıl Yazabilirim?* Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aksan, D. (1996). *Türkçenin Söz Varlığı*. Ankara: Engin Yayınları.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2009). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (1997). Kelime Öğretimi. *Millî Eğitim*, 134, 46-47.
- Akyol, H. (2005). *Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akyol, H. (2006). *Yeni Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri*. 109-110. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Altinköprü, T. (1999). *İnsanı Tanımada Yazı ve Karakter*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Anderson, R. C., Wilson , P. T., ve Fielding, L. G. (1988). Growth In Reading And How Children Spend Their Time Outside of School. *Reading Research Quarterly*, 23, 285-303.
- Anılan, H. ve Genç, B. (2011). Türkçe Dersinde Öğrenilen Yeni Sözcüklerin Yazılı Anlatımlarda Kullanım Durumu. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (1), 111-132.
- Antonacci, P. A. and M. O'CALLAGHAN, C. (2012). Promoting Literacy Development 50 Research-Based Strategies for K-8 Learners Section IV: *Essential Strategies for Teaching Vocabulary*, 83-114.
- Arnold, C. (2004). 'Positioning ECCD in the 21st Century', Coordinators' Notebook, no. 28, Consultative Group on Early Childhood Care and Development, Toronto.

- Avkapan, A. (2006). *Orta Öğretim 11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Kelime Hazinesinin Öğretimi Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ayan, C. M. (2011). *Eğitimde Çok Dillilik ve Ayrımcılık: Sosyolojik, Eğitimsel, Dilbilimsel Perspektifler. Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Birimi*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi.
- Ayan, C. M. ve Koçbaş, D. (2009). Çift dillilik ve eğitim. *Eğitim Reformu Girişimi*, 48. İstanbul: Sabancı Üniversitesi.
- Bağcı, H. (2007). *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Derslerine Yönelik Tutumları ile Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Baş, G. (2012). Reading attitudes of high school students. *An analysis from different variables*. International International Journal of New Trends in Education and Their Implications, 3 (2), 47-58.
- Baş, G. ve Şahin, C. (2013). İlköğretim Öğrencilerinin Yazma Eğilimlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 3 (1), 32-42.
- Başpınar, O. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Manisa/Turgutlu İlçesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Batur, Z. ve Ulutaş, M. (2013). PISA ile Türkçe Öğretim Programındaki Okuduğunu Anlama Kazanımlarının Örtüşme Düzeylerinin İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (12), 1549-1563.
- Bryson, F. K. (2003). *An Examination of Two Methods of Delivering Writing Instruction to Fourth Grade Students*. Unpublished master's thesis, Texas Woman's University, Texas (UMI No: 1417565).
- Carter, R. (1987). *Vocabulary*. London: Allen & Unwin Publishers Ltd.

- Cecen, M. A. ve Deniz, E. (2015). Ortaöğretim Öğrencilerinin Yazma Eğilimi Algıları (Diyarbakır İli Örneği). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(2), 35-48.
- Cellier, M. (2008). Le vocabulaire à l'école primaire, Retz, France.
- Cesur, O. (2005). *(Kastamonu İlinde Bir İnceleme) Pansiyonlu İlköğretim Okulu Öğrencileri Üzerinde Kelime Serveti Araştırması*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Coşkun, E. (2003). Çeşitli Değişkenlere Göre Lise Öğrencilerinin Etkili Okuma Becerileri ve Bazı Öneriler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 101-130, Niğde.
- Coşkun, İ. (2006). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Covey, S. R. (2006). *Etkili İnsanların Yedi Alışkanlığı* (çev. Osman & Filiz Nayır Deniztekin), 29. Basım, İstanbul: Varlık Yayınları.
- Cüceloğlu, D. (1994). *İnsan ve Davranışı/Psikolojinin Temel Kuralları*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Çabaz, Y. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi (Kırklareli/Merkez örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Çeçen, M. A. (2007). *Kelime Hazinesinin Geliştirilmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar*. [Elektronik sürüm]. *Journal of Turkish Linguistics*, 1, (1), 116-137.
- Çelik, M. E. (2012). İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(1), 727-743.
- Çıplak, M. (2005). *Uşak Merkez İlköğretim 5., 8. ve 11. Sınıfların Yazılı Kelime Hazinesinin Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Çifci, M. (1991). *Bir Grup Yükseköğrenim Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çiftçi, M. (2006). *Türkçe Öğretiminin Sorunları*. (Editörler: Gülsevin, G. ve Boz, E.). *Türkçenin Çağdaş Sorunları*. 77-134. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Davaslıgil, Ü. (1985). Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Çevreden Gelen Birinci Sınıf Çocuklarının Dil Gelişimine Okulun Etkisi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları. İstanbul.
- Demir, C. (2006). Edebiyat/Türkçe Eğitimi ve Kişisel Kelime Serveti. *Millî Eğitim Dergisi*, 169, 207-225.
- Demirel, Ö. (2003). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirel, Ö. ve Şahinel, M. (2006). *Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi*. 7. Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, A. (1989). Üniversite Öğrencilerinin Yazılı Kaynakları Tarama ve Rapor Yazma Bilgi ve Becerileri. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4, 51-71.
- Doğan, Y. (2003). Türkçe 1. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Becerileri. *Türklük Bilim Araştırmaları*, 13, 181-201.
- Duru, K. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi (Uşak/Sivashlı örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Ensar, F. ve Doğan, S. (2014). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatımlarındaki Kelime Hazineleri Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (25), 229-244.
- Erdoğan, Y. ve Yaman, H. (2007). İnternet kullanımının Türkçeye etkileri: Nitel bir araştırma. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 3(2), 237-249.
- Eroğlu, Z. D. (2013). Öğretmen Adaylarının Okuma Alışkanlıkları İle Doğru Yazma Becerileri Arasındaki İlişki. *Turkish Studies*, 8(9), 1441-1453.

- Gansle, K. A., Van Der Heyden, A. M., Noell, G. H., Resetar, J. L. ve Williams, K. L. (2006). The Technical Adequacy of Curriculum-Based Anrating-Based Measures of Written Expression Forelemanry School Students. *School Psychology Review*, 35 (4), 435- 450.
- Georg, B. C. (2006). Reading and writing tought in a saphomore course on plate tectanics. *Journal of Geoscience Education*, 54 (1), 25-30.
- Göğüş, B. (1978). Ortaokullarda Türkçe ve Yazın Eğitimi. *Ankara: Gül Yayınevi*.
- Göz, İ. (2003). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü. *Ankara: TDK Yayınları*.
- Güneş, F. (2015). Kelimelerin Gücü ve Zihinsel Sözlük. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Güneş, F. (2007). Türkçe Öğretim ve Zihinsel Yapılandırma. *Ankara: Nobel Yayın Dağıtım*.
- Hancı, G. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Servetinin Belirlenmesi (Uşak/Banaz örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Harris, K. R., Graham, S., ve Mason, L. H. (2003). Self-Regulated Strategy Development in the Classroom: Part of a Balanced Approach to Writing Instruction for Students with Disabilities. *Focus on Exceptional Children*. 35 (7), 1-16.
- Hayriye, Ü. (2005). *İlköğretim 5. ve 8. Sınıflar İle Ortaöğretim 11. Sınıfların Sözlü Anlatımdaki Aktif Kelime Hazinesi/Afyon Merkez Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Isaacson, S. and Luckner, J. L. (1990). Teaching Expressive Writing to Hearing Impired Students. *Journal of Childhood Communication Disorders*, 13,135-152.
- İnce, H. G. (2007). İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Taşıdıkları Sosyo-Kültürel Özellikler İle Kelime Hazinesinin İlişkisi. *III. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi*.

- İpekçi, A. (2005). *İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kağıtçıbaşı, Ç., Diane, S ve Bekman, S. (2001). Long Term Effects of Early Intervention: Turkish Low-Income Mothers and Children. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 22 (4), 333-361.
- Kantemir, E. (1976). Kompozisyon Öğretimi. *Millî Eğitim*, 34-37.
- Kantemir, E. (1981). *Yazılı ve Sözlü Anlatım I Yazılı Anlatım*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.
- Kantemir, E. (1997). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Kaplan, M. (1985). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karadağ, Ö. (2005). *İlköğretim I.Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Karadağ, Ö. ve Kurudayıoğlu, M. (2010). 2005 Türkçe Programına Göre Hazırlanmış İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi. *TÜBAR, Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 423-436.
- Karadağ, Ö. ve Kurudayıoğlu, M. (2010). *2005 Türkçe Programına Göre Hazırlanmış İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi*. *Türklük Bilimi Araştırmaları, Türkçe Öğretimi Özel Sayısı*, 423-436.
- Karahan, A. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Uşak/Ulubey Köy Okulları Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Karakuş, İ. (2000). *Türkçe Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi (Öğretmen El Kitabı)*. Ankara: Sistem Ofset Yay.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar-İlkeler- Teknikler*. 15.Baskı. Ankara: Nobel Yayınevi.

- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 17. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavcar, C. vd. (2001). *Türkçe Öğretimi*, Ankara: Engin Yayınevi.
- Kavcar, C. (1984). Düzgün Yazmanın Önemi ve Yolları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (2), 113-123.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Aksoy, Ö. (2004). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Keçik, İ. ve Subaşı, L. U. (2001). *Türkçe Sözlü ve Yazılı Anlatım*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Koçak, A. (2005). *Bolu İli İlköğretim Beşinci ve Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Kolcu, A. İ. (2008). *Edebiyat Kuramları Tanım-Tenkit-Tahlil*. Ankara: Salkımsöğüt Yayınları.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurudayıoğlu, M. ve Karadağ, Ö. (2005). Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 293-307.
- Lane, K. L., Harris, K. R., Graham, S., Weisenbach, J. L., Brindle, M. & Morphy, P. (2008). The Effects of Self-Regulated Strategy Development on the Writing Performance of Second-Grade Students With Behavioral and Writing Difficulties. *The Journal of Special Education*, 41(4), 234-253.
- Lieury, A. (1995). *Memoire des images et double codage, l'annee psychologique*, No:95.

- Lopez. C. R. M. (1994). Teaching and Learning Vocabulary: An Introduction for English Students. Retrieved from file:///C:/Users/ng/Downloads/DialnetTeachingAndLearningVocabulary-2282507.pdf (07.07.2014).
- Mason, L. ve Boscolo, P. (2000). *Writing and Conceptual Change*. What Changes? Instructional Science 28.
- McCarthy, D. (1953). Some Possible Explonations of Sex Differences in Language Development and Disorders. *Journal Of Psyshology*, 35,155-160.
- McCurdy, M., Watson, S., Skinner, C. and Shriver, M. (2008). Examining the effects of a comprehensive writing program on the writing performance of middle school students with learning disabilities in written expression. *School Psychology Quarterly*, 23 (4), 571-586.
- MEB (2006). *ÖBBS 2004 – İlköğretim Öğrencilerinin Başarılarının Belirlenmesi: İngilizce Bilgisayar Okur Yazarlığı raporu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- MEB (2015). Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı.
- MEB (2016). *Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 210*, Ankara.
- Nagy, W. E. (1988). Why Vocabulary Instruction Needs To Be Long-Term and Comprehension, ERIC Clearinghouse on Reading and Communication Skills, The National Council of Teachers of English and The International Reading Associations. USA.
- Nuhoğlu, Z. (2011). *Yazmak Müthiş Bir Şey: StephenKing*. Hertaraf.net [http://hertaraf.net/yazmak-muthis-bir-seystephen-king.\(cev.\)](http://hertaraf.net/yazmak-muthis-bir-seystephen-king.(cev.)).
- OECD. (2010). *PISA 2009 Results: Executive Summary*.
- Özdemir, E. (1967). *Örnekli ve Uygulamalı Yazma Tekniği*. Ankara: Üçler Yayınevi.
- Özdemir, E. ve Binyazar, A. (1977). *Yazmak Sanatı Kompozisyon*. İstanbul: Varlık Yayınları.

- Özdemir, S. (2008). *Orta Öğretim Seçme Sınavında Başarılı Olan Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özön, M. N. (1954). *Kelime Hazinesi*. İlköğretim.
- Öztekin, M. (2008). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Düzce/Akçakoca İlçesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, H. (1995). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarına Giden ve Gitmeyen İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Alıcı ve İfade Edici Dil Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Pehlivan, A. (1994). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İlkokul Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Görülen Özellikler*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.
- Pritchard, R. J., Honeycutt, R. L. (2007). Best Practices İn Implementing A Process Approach to Teaching Writing. In S. Graham, C. A. MacArthur, J. Fitzgerald (Eds.). Best practices in writing instruction. (28-49). New York: Guilford Press.
- Roskos, K. and Burstein, K. (2011). Assessment of the Design Efficacy of a Preschool Vocabulary Instruction Technique. *Journal of Research in Childhood Education*, 25, 268-287.
- Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S.(2000). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tağa T. ve Ünlü. S. (2013). Yazma Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Bir İnceleme. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 1285-1299.
- Tansel, F. A. (1975). *İyi ve Doğru Yazma Usûlleri*. İstanbul: Ötüken Yayınevi.
- Tekışık, H. H. (1994). *Türkçe Öğretimi ve Öğretmen Kılavuzu*, Ankara: Tekışık A.Ş. Web. Ofset Tesisleri.

- Temizkan, M. (2003). *Yazılı Anlatım Etkinliği Çerçevesinde Türkçe Öğretmenlerinin Çalışmalarına İlişkin Bir Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Çalışmalarını Düzeltme ve Değerlendirme Durumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 9, 49-61.
- Tok, M. ve Ünlü S. (2014). Yazma Becerisi Sorunlarının İlkokul, Ortaokul Ve Lise öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Karşılaştırılmalı Olarak Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(50), 73-95.
- Tosunoğlu, M. (1998). *İlköğretim Okullarına Başlayan Öğrencilerin Okuma Yazmayı Öğrenmeden Önceki Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tosunoğlu, M. (1999). *Kelime Servetinin Eğitim Öğretimdeki Yeri ve Önemi*. Milli Eğitim Dergisi. 144, 71-73.
- Totereau, C. (2005). *Acte de lire*. Genève: Delachaux et Niestlé.
- Turgut, A. (2007). *İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Uşak İli/ Merkez örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Tüfekçioğlu, B. (2010). Yazma Becerisinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Dil Dergisi*, 149, 30-45.
- Tülü, M. (2012). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Serveti Üzerine Bir Araştırma (Uşak/Eşme Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Türk Dil Kurumu. (1998). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları. (www.tdk.gov.tr)
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*, Ankara: TDK Yayınları.
- Tüysüz, H. (2007). *Gediz (Merkez) İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin Aktif Kelime Servetlerinin Tespiti (Yazılı Anlatım) (Gediz İlçe Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Ungan, S. (2007). Yazma Becerisinin Geliştirilmesi ve Önemi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 461-472.
- Uygur, N. (1962). *Dilin Gücü*, İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Uzun, N. E. (2004). *Dilbilgisinin Temel Kavramları*. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi.
- Ünal, E. (2010). An Analysis of The Reading Attitudes of Elementary School Fourth and Fifth Grade Students. *The New Educational Review*, 22(3-4), 117-127.
- Ünal, Ş. (2006). *Türkçe Öğretimi*. (3. Basım), Ankara: Nobel Yayınları.
- Üstüner, A. ve Şengül, M. (2004). Çoktan Seçmeli Test Tekniğinin Türkçe Öğretimine Olumsuz Etkileri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (2), 197-208, Elazığ.
- Vahapzade, B. (1979). *Şiirler (A. Yavuz Akpınar)*. İstanbul: Ötüken Yayınevi.
- Yalçın, S. K. ve Özerk, F. (2006). Söz Varlığının Temel Dil Becerilerinin ve Akademik Disiplinlerin Kazanımına Olan Etkileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 171,130-199.
- Yavuz, M. (2010). Öğretmenlerin Geri Bildirimlerine Göre Okul Müdürlerinin Dinleme Becerilerinin Analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 38, 292-306.
- Yıldız, C. vd. (2006). *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G. ve Yılmaz, Y. (2006). *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yıldızlar, M. (1994). *Özel ve Resmi İlköğretim Okulları 1. Kademe 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Hataları*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi

EKLER

Ek-1: Bilimsel Çalışma İzni

Ek-2: Kişisel Bilgi Formu

Ek-3: Uygulama 1-Genel Sözlük

Ek-4: Uygulama 1-Sıklık Listesi

Ek-5: Uygulama 1-Yazı Türü Sözlüğü

Ek-6: Uygulama 1-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü

Ek-7: Uygulama 2-Genel Sözlük

Ek-8: Uygulama 2-Sıklık Listesi

Ek-9: Uygulama 2-Yazı Türü Sözlüğü

Ek-10: Uygulama 2-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü

Ek-1: Bilimsel Çalışma İzni

T.C.
KURTALAN KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 56831946-806.01.03-E.6411511
Konu: Simuzar YUSUFOĞLU' nun
Tez Çalışması

10/06/2016

KURTALAN KAYMAKAMLIĞINA

İlgi: Simuzar YUSUFOĞLU' nun 08.06.2016 tarihli dilekçesi.

İlgi dilekçe ile Sınıf Öğretmeni Simuzar YUSUFOĞLU' nun 4. Sınıf öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarındaki Aktif Kelime Sözcüğünün Belirlenmesi üzerine bir araştırma (Siirt/Kurtalan Örneği) adlı tez çalışması için İlçemiz İlkokullarında uygulama yapması Müdürlüğümüzde uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olurlarınıza arz ederim.

Faysel POLAT
İlçe Milli Eğitim Müdürü

OLUR
10/06/2016

Oktay ATEŞ
Kaymakam

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ve Aynıdır
10.06.2016

Ek-2: Kişisel Bilgi Formu**KİŞİSEL BİLGİ ANKET FORMU**

Aşağıdaki bilgileri dikkatle okuyarak doldurunuz. Sizden alınan bilgiler Yüksek Lisans Tez çalışmasında kullanılacaktır. Bu veriler araştırmanın dışında kullanılmayacaktır. Vereceğiniz samimi cevaplar çalışmanın amacına ulaşması için oldukça çok önemlidir. Bu anketi doldurduğunuz için teşekkür ederim.

Doç.Dr. Zekerya BATUR
Uşak Üniversitesi
Tez Danışmanı
Simuzar YUSUFOĞLU
Uşak Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sınıf Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrencisi

1- Cinsiyetiniz

Kız ( ) Erkek ( )

2- Okul öncesi (Ana Okulu) eğitim aldınız mı?

Evet ( ) Hayır ( )

3- Babanızın mesleği nedir?

Serbest meslek ( ) Memur( ) İşçi ( ) Çiftci ( )

4- Annenizin mesleği nedir?

Serbest meslek ( ) Memur ( ) İşçi ( ) Çiftci ( ) Ev hanımı ( )

5. Annenizin eğitim durumu

İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite( )
Diğer....

6. Babanızın eğitim durumu

İlkokul ( ) Ortaokul( ) Lise ( ) Üniversite( )
Diğer....

7.Aylık geliriniz ne kadardır? Belirtiniz...

500 ( ) 500-749 ( ) 750-999 ( ) 1000-1499( )

1500- 1999 ( ) 2000-2400( ) 2500-3000 ( ) 3000'den fazla ( )

8.Kaç kardeşsiniz? (Kendiniz dâhil)

1 ( )   2 ( )   3 ( )   4 ( )   5 ve daha fazla ( )

9-Ne kadar sıklıkla kitap okuyorsunuz?

Hiç okumuyorum ( )   Yılda birkaç kez ( )   Ayda birkaç kez ( )
Haftada birkaç kez ( )   Her gün ( )

10- Bir ayda kaç sayfa kitap okuyorsunuz?

30 sayfa ( )   30-60sayfa ( )   60- 90 sayfa ( )   90- 120 sayfa ( )
120-150 sayfa ( )   150-180 sayfa ( )   180 sayfadan fazla( )

11-Kaç saat internette vakit geçirirsiniz?

1 saatten az ( )   1-3 saat ( )   3-4 ( )   5-6 ( )   7 saatten fazla ( )

12-İnternette yazıyorsunuz?

Evet ( )   Hayır( )

13-Öğretmenlerinizin yazma ödevleri dışında ne sıklıkla yazma çalışmaları yapıyorsunuz?

Hiç yazmıyorum ( )   Yılda birkaç kez ( )   Ayda birkaç kez ( )
Haftada birkaç kez ( )   Her gün ( )

Ek-3: Uygulama 1-Genel Sözlük

a	alfabe	aslında
abi	alıp	astronot
abla	alış-	aşabil-
abur cubur	alışveriş	aşağı
acaba	alkış tut-	aşama
acı	Allah korusun	aşı
acı-	alma	aşıcı
acı çekmek	almak	aşık
acıma	alt	aşık ol-
acil	altın	aşk
aç-	ama	at
açar açmaz	amca	at-
açık	amca oğlu	ata
açık mavi	ameliyat	ata bin-
açıl-	an	atasözü
ad	ana	ateş
ada	ana sınıfı	atki
adam	ancak	atla-
adlı	anı	atlat-
aferin	anla-	atlatabil-
ağabey	anlama	atletizm
ağaç	anlaş-	atma
ağır	anlat-	avukat
ağız	anlatma	ay
ağla-	anlatmak	ayağa kalkmak
ağlama	anne	ayak
ağlamak	anneanne	ayakkabı
ağrı-	apartman	ayakkabılık
ağzını burnunu kırmak	ara	ayarla-
ah	ara-	aydınlık
ahtapot	araba	ayıptır söylemesi
aile	araç	aylık
ailece	araştır-	aynı
ailecek	arın-	ayrıca
akıl	arka	ayrıl-
akıllı	arkadaş	ayrılmak
akla gelmemek	arkadaş edin-	az
aklıma gel-	arkadaş et-	az biraz
aklına gelmek	arkadaşlık	az kala
aklına takmak	arkeolog	az kalsın
aklından çıkarmamak	artakalmak	azarla-
akraba	artık	baba
akşam	artist	babaanne
akvaryum	asansör	bacak
al-	asker	bağır-
alan	asker ol-	bağla-
alay et-	asla	bağlılık
albüm	aslan	bahçe
alet	aslen	bahset-

bak-	beri	bomba
baklava	besin	bomboş
bakma	besle-	boşu boşuna
bakmak	beslenme	boşuna
balık	beton	boy
balkon	bey	boyama
balon	beyaz	boylu
bana	beyin	boyun
bantla-	beyin cerrahı	boyunca
bardak	bez	boyut
barfiks	bıçak	bozuk
barınma	bırak-	bozul-
barış	bil-	böcek
barış-	bildir-	bölge
bas-	bile	bölme
basit	bilgi	börek
basketbol	bilgi edin-	böyle
baş	bilgili	böylece
baş başa gelmek	bilgisayar	bu
başar-	bilim	bu arada
başarılı	bilim adamı	bu kadar
başhekim	bilmece	bu yüzden
başına	bin	bugün
başka	bin-	bugünlük
başkan	bina	buğday
başla-	bir	bul-
başlangıç	bir	bulmaca
bayan	bir arada	buluş-
bayıl-	bir sürü	bulut
bayrak	biraz	buna
bayram	birbiri	bunlar
bazen	bircan	bura
bazı	birçok	burada
bazıları	birden	buraya
bebek	birdenbire	burç
beden eğitimi	biri	bursluluk
beğen-	birisi	burun
bekle-	birkaç	burun kıvrırmak
belediye	birleş-	buyur et-
belirle-	birleştir-	buz tutmak
belki	birlik	buzdolabı
bellek	birlikte	bütün
belli	bisiklet	büyü-
bembeyaz	bit-	büyük
ben	bitir-	büyükbaba
bence	bitki	büyükler
benim	biz	büyüklük
benze-	boğul-	cadde
benzer	boğulma	cahil
beraber	bol bol	cam

camî	çığılık	dans et-
can	çık-	dar
can atmak	çıkâr-	darbe
can dostu	çıkarma	darıl-
can sıkıntısı	çıkarmak	davran-
canavar	çıkart-	dayan-
canı yanmak	çıkış	dayı
canım	çıkılmak	de
canlı	çıldır-	de-
cennet	çıtlat-	dede
cerrah	çiçek	defa
cerrahi	çiğne-	defter
cesur	çikolata	değ-
cevaplama	çilek	değer vermek
ceyran	çim	değerlendir-
cin	çimen	değil
civar	çita	değiş-
civciv	çivi	değişik
cumhuriyet	çizgi film	değiştir-
çağır-	çizgi roman	değnek
çak-	çizme	demek
çakıl	çocuk	deneme
çalış-	çoğal-	deney
çalışkan	çok	deneyim
çalışkanlık	çok çok	denilmek
çalışma	çöl	deniz
çalışmak	çöp	denizci
çalıştır-	çöp kutusu	derin
çalma	çöz-	ders
çalmak	çözme	ders ver-
çanta	çukur	ders vermek
çarp-	çuval	devasa
çarpışan	çünkü	deve
çarpma	da	dışarı
çarpmak	dağ	diğer
çarşı	dağcı	diken
çatal	dağıl-	dikkat
çatı	daha	dikkat etmek
çay	dahil	dikkatsizlik
çek-	daima	dil
çekil-	dakika	dile-
çekirdek	dal	dilek
çekirge	dalgalı	din
çekmece	dalgıç	dinle-
çene	dalma	dinlemek
çeşit	damga	dinlen-
çeşit çeşit	damla	dip
çete	damlaya damlaya göl	diş
çevre	olur	diye
çeyrek	dans	dizi

doğ-	düşük	esmer
doğa	düşün-	eşek arısı
doğan	düşünce	eşya
DOĞRU	düşür-	et-
doğrusu	düz	etek
doğum	düzel-	etekleri tutuşmak
doğum günü	düzen	etekleri zil çalmak
doğum tarihi	e kadar	etkile-
doğumlu	ebe	etkilen-
doğur-	ebeleme	etkinlik
doktor	ebelemek	etmek
doktorluk	eczacı	etraf
doku	edebil-	ev
dokunmak	edin-	ev hanımı
dol-	eğer	evet
dolap	eğimli	evlat edin-
dolaş-	eğit-	evlen-
dolayı	eğitici	ezberle-
dolma	eğitim	ezberleme
dolu	eğitim vermek	ezberletmek
domates	eğlen-	fabrika
dost	eğlence	fakat
dost edinmek	eğlenceli	fakir
dostluk	eğlenmek	falan
doy-	ekle-	fare
doyasıya	ekmek	fark
dök-	el	fark etmek
dökül-	ela	farklı
dön-	elbise	faydalı
dönem	eldiven	fazla
dört gözle beklemek	elektrik	fen
döv-	elişi	fena olmak
dövmek	emanet	ferah
dua et-	emek	fırçala-
dur-	emek vermek	fidan
durdur-	emin	fikir
durum	eminim	filan
duvar	emniyet	film
duy-	en	film izleme
duygu	enerji harca-	fiziksel
duygulan-	engel	forma
duygulu	enişte	forvet
duygusal	enterasan	fotoğraf
düğün	erkek	fotojenik
dün	erkek kardeş	futbol
dünya	erken	futbolcu
dürüst	ertele-	gaz
dürüslük	ertesi	gece
düş-	eski	gece gündüz
düşman	eskiden	geç-

geçen	gökyüzü	hafıza kaybı
geçin-	göl	hafta
geçir-	gölge	hafta sonu
geçmiş	gönder-	hain
geçmişte kal-	gönüllü	hak
gel-	gör-	hak etmek
gelecek	gör-	hakim
gelenek	göre	hakime
gelinlik	görebil-	hakkı
geliş-	görev	hakkında
gelmek	görme	hal
gemi	görmek	hala
genç	görmezlikten gelmek	hâlâ
gene	görsel	halı
genel	görülme	hamburger
genellikle	görün-	hamile
geniş	gösteri	hamur
gerçek	gösterme	hani
gerçekleşme	göstermek	hapis
gerçekten	götür-	harca-
gerek	götürmek	hareket
gerektiğinde	göz	hareket etmek
geri	gözlü	harf
geri dö-	gözük-	hariç
geri dön-	gözüne sokmak	hasta
geri kalmak	grup	hasta ol-
getir-	gurur duymak	hastahane
getirmek	gübre böceği	hastalan-
geyik	güç	hastalan-
gez-	güçlen-	hastalık
gezdin-	güçlü	hatırla-
gezme	güçlü ol-	hatta
gezmek	gül	hava
gıda	gül-	havaalanı
gibi	gün	havalan-
gide gide	güneş	havuz
gidiş	güreş	hayal
gir-	gürültü	hayal et-
girmek	gürültülü	hayal gücü
git-	güven-	hayalet
gitme	güvenlik	hayat
gitmek	güvercin	hayat kurtar-
giy-	güzel	hayat sürdür-
giydir-	güzel güzel	hayvan
giyinme	güzelleştirmek	hayvanat bahçe
giymek	ha	hazır
giysi	haber	hazırla-
gizli	haber vermek	hazırlan-
gizli gizli	hadi	hazırlık
gol	hadi hadi	hece

hedef	icat	işle-
hediye	iç	işlem
hekim	iç-	işte
hele	içecek	it-
hem	içerde	itfaiye
hem... hem	içeri	itfaiyeci
hemen	içi	İyi
hemşire	içi yan-	iyi kalpli
hep	İçin	İyileş-
hepimiz	içinde	iyileşmek
hepsi	içine doğmak	iyileştir-
her	iğne	iyileştirmek
herhâlde	ihanet et-	iz
herhangi	ihtiyaç	izin
herkes	ikide bir	izin almak
heyecan	ikiz	izin ver-
heyecanlan-	ikram et-	izle-
heyecanlı	il	izleme
hırsız	ilaç	jandarma
hızla	ilahi	jile
hızlı	ilçe	kaba
hızlıca	ile	kabuk
hiç	ileri	kabul et-
hiç hiç	ilgi	kaç
hiçbir	ilgi duymak	kaç-
hikâye	İlgili	kaçın-
hisset-	ilk	kaçır-
hizmetçi	ilkbahar	kaçma
hizmetli	ilkokul	kadar
hobi	iman	kadın
hoca	in-	kafa
hopla-	inan-	kâğıt
horoz	ince	kahraman
hoş	inceleme	kahvaltı
hoş gel-	inci	kahve
hoşça	incit-	kahverengi
hoşça kal	İnek	kal-
hoşgörülü	inle-	kalabalık
hoşlan-	İnsan	kaldır-
hukuk	inşallah	kaldırım
huzur	ip atla-	kale
huzurlu	ise	kaleci
huzurlu yaşa-	isim	kalem
hücre	iskelet	kalemlik
ılık	israf et-	kalın
ısın-	iste-	kalite
ışık	istek	kalk-
Işık tut-	iş	kalma
ışıldak	iş yap-	kalp
ızgara	işaret	kamp

kamyon	kaya	kızar-
kan	kaybet-	kızgın
kanal	kaybol-	ki
kanat	kaydet-	kilit
kandil	kaydırak	kilo
kantin	kayıt ol-	kilolu
kapak	kaynana	kim
kapalı	kaz-	kimse
kapan-	kaza	kiracı
kapat-	kaza geçirmek	kiraz
kapı	kazan-	kirlet-
kapkaranlık	kazandır-	kirli
kaplan	kebab	kişi
kaplı	keçi	kişilik
kaplumbağa	keci	kitap
kapma	kek	kocaman
kapmaca	kekele-	kodlama
kar	kelepçe	kokma
kar topu	kelime	kol
kara	kemer	kola
karakter	kenar	kolay
karala-	kendi	kolluk
karanlık	kendi başına	kolonya
kararlı	kere	komanda
karbonmonoksit	kertenkele	komik
kardan adam	kes-	komşu
kardeş	kesin	kon-
kardeşlik	kesinti	kontrol
kardiyoloji	keşfet-	kontrol et-
karın	keşke	konu
karış-	keyfini çıkarmak	konuş-
karışık	keyif	konuşmak
karışım	kez	konut
karıştır-	kına	kop-
karne	kır-	kopar-
karşı	kırıl-	kopya çekmek
karşıla-	kırmızı	kopya ver-
karşılaş-	kırtasiyeci	kork-
kartopu	kısa	korku
kasa	kısaca	korkunç
kaş	kısacası	korkusuz
kat	kısım	korkut-
kat-	kıskan-	korner
katıl-	kış	koru-
katla-	kışkırtıcı	koş-
katlı	kıvırcık	koşma
kavga	kıyafet	koşmak
kavga et-	kız	kov-
kavuş-	kız-	koyu
kay-	kız kardeş	koyu mavi

köpek	labirent	metre
köpek balığı	lacivert	mevlüt
köprü	laf	mevsim
köprücük kemiği	lahmacun	meyve
kötü	lakin	mezar
köy	lale	mısır
kral	lavabo	mi
kreş	lazım	midesi bulanmak
kuaför	lider	millet
kucak	liderlik	mimar
kulaklık	lila	misafir
kullan-	lise	mor
kullanma	lokanta	morali bozulmak
kum	lunapark	motorsiklet
kumanda	lüks	muayene
kumaş	lütfen	mucit
kumbara	maalesef	muhteşem
kumral	macera	mutfak
kumsal	maceralı	mutlaka
kupa	maç	mutlu
kur-	madde	mutlu et-
kurabiye	mağara	mutlu ol-
kural	mahalle	mutluluk
kurma	makarna	mutsuz
kurs	makine	muz
kurt	makyaj	müdür
kurtar-	malzeme	müdür yardımcısı
kurtul-	mangal	mühendis
kurut-	mantı	müzik
kus-	marangoz	namus
kusmak	marka	nasıl
kusursuz	market	ne
kuş	marş	ne kadar
kutla-	masa	neden
kutlamak	masmavi	nedense
kutsal	matematik	nefret
kutu	mavi	nerde
kuvvetli	meğerse	nerde
kuzen	mekân	nereye
küçükük	memleket	nergis
küçük	memnun	neşe
küfür	memur	neşeli
küfür et-	mendil	neyse
küfürlü	menekşe	niçin
kükre-	merak et-	nine
kültür	merdiven	nişanlı
künefe	merhaba	niye
küs-	mesela	noktalama
küslük	meslek	normal
küt küt	mesut	not

nöbetçi	oynat-	para
numara	oynayabil-	paramparça
o	oysa	paraşüt
o kadar	oyun	parça
o yüzden	oyun oyna-	parçalan-
oda	oyuncak	park
odaklan-	oyuncu	parti
odun	öbür	pasaklı
oğul	ödev	pasta
oje	ödü kopmak	patates
oksijen	öfkelen-	paten
oku-	öğle	patla-
okul	öğren-	patron
okul müdürü	öğrenci	paylaş-
okuma	öğrenme	paylaşabil-
okumak	öğrenmek	paylaşımçı
okur	öğret-	pazar
okyanus	öğretici	pek
ol-	öğretme	peki
olabil-	öğretmek	pekmez
olay	öğretmen	pembe
olma	öğretmencilik	penaltı
olmak	öğretmenlik	pencere
almazsa olmaz	öl-	pencereli
oluş-	öldür-	perde
oluştur-	ölebil-	performans
oluşum	ölmek	peşinde
ondan	ölüm	peşine düşmek
ondan sonra	ön	peşine takılmak
onlar	önce	peygamber
onu	önceden	peynir
ora	önemli	pijama
orada	örnek	piknik
oraya	ötüş-	pilav
orda	öykü	pilot
orman	öyle	pis
orta	öz	pislet-
orta saha	özel	pislik
ortanca	özellik	pizza
ortaokul	özellikle	plaj
ortopedi	özen-	plan
otel	özle-	planla-
otobüs	özür	polis
otogar	özür dile-	prenses
otur-	pak	problem
oturmak	panikle-	proföser
oy-	pano	pudra
oyna-	pansuman	rahat
oynama	pantolon	rahat rahat
oynamak	papatya	rahatça

rahatına bakmak	sar-	sezon
rahatla-	saray	sıcak
rahatlatıcı	sargı	sık
rakam	sarı	sıkıca
rampa	sarıl-	sıkıcı
rehberlik	sarışın	sıkıl-
rengarenk	sari	sına-
renk	sarma	sınav
renkli	satranç	sınıf
resim	satranç takımı	sınıf öğretmeni
resmen	sav-	sınırlı
restoran	savaş	sıra
rezil olmak	say-	sırdaş
roman	sayende	sırt
rüya	sayesinde	sıyr-
saat	sayfa	sigara
sabah	saygı	sihirli
sabahçı	saygılı ol-	sil-
sabahı zor etmek	sayı	silah
sabret-	sebep	silgi
saç	seç-	silici
saçlı	seçme	silin-
sadece	sefer	sincap
sağ	sefere çık-	sinek
sağlığını koru-	sel	sinema
sağlık	selam söyle-	sinirlen-
sağlıkçı	selam yolla-	siyah
sağlıklı	sen	siz
sağlıklı ol-	sene	soğu-
saha	ser-	soğuk
sahil	serinlemek	sohbet
sahip	sert	sohbet et-
sakat	serum	sok-
sakatla-	serüvenli	sol
sakın	servis	soluk
sakız	ses	son
saklambaç	seslen-	sonbahar
saklan-	sessiz	sonra
saldır-	sessizlik	sonradan
saldırı	sev-	sonraki
salıncak	sevap	sonuçta
salla-	sevgi	sonuncu
salon	sevgili	sonunda
san-	sevimli	sor-
sana	sevin-	sorabil-
sanat	sevinç	soru
sanatçı	sevindir-	sorumlu
sandalye	sevme	sorunlu
sanki	seyahat	sosyal
sanmak	seyahat et-	soy

soyad	şiş-	tatlı
sön-	şoför	tavşan
söyle-	şöyle	tavuk
söyleme	şu	tayin
söz	şu an	tayt
söz ver-	şube	tebrik et-
sözü kesmek	şunlar	tedavi et-
sözünü tutmak	tabak	tehlike
spor	tabi	tek
steteskop	tabiat	tekrar
su	tabii	tekrar yap-
suçlu	tabiki	telaş
suçsuz	tablet	telaşlan-
sula-	taç	telefon
sunucu	tadını çıkarmak	telefon
sustur-	tahmin et-	teleskop
sünnet	tahta	televizyon
süper	tahterevalli	televizyon izle-
süpürge	tak-	tembel
sür-	takı	temiz
sürdür-	takıl-	temiz ol-
süre	takım	temiz tut-
sürmek	takım tutmak	temizle-
sürpriz	takip et-	temizlik
sürü	takla atmak	temizlik imandan gelir
süs	tam	temizlik imanının
süt	tam tamına	yarısıdır
şaka	tamam	ten
şakacı	tane	teneffüs
şampiyon	tanı-	tenli
şans	tanıdık	tepe
şapka	tanımak	terbiyesizlik
şarkı	tanış-	terlik
şarkı söyle-	tanıt-	terörist
şaşır-	tar-	tertemiz
şaşırt-	taraf	test
şato	tarafı	test çöz-
şehir	tarih	teşekkür et-
şeker	tarihî eser	teşekkür et-
şekil	tarz	teyze
şekil vermek	tasarlamak	tıp
şekillenme	tasarruf	tırman-
şelale	taş	tırnak
şey	taş devri	tipi
şık	taşı-	tişört
şımart-	taşın-	tişört
şıra	taşınmak	tohum
şiiir	taşlık	toka
şimdi	tat	tombala
şimşek	tatil	tombul

ton	uyku	yakal-
top	uymak	yakala-
topla-	uyu-	yakalamaca
toplama	uyuma	yakan top
toplamak	uyumak	yakın
toplu	uyur gezer	yakında
topluluk	uyut-	yakış-
toplum	uzak	yakışıklı
toprak	uzat-	yaklaş-
toz	uzay	yalan
tozmak	uzun	yalnız
tören	ülke	yalnız kal-
trafik	üniversite	yan
tren	ünlü	yanı
trilyon	üret-	yanım
turkuaz	üretici	yanında
turuncu	üst	yani
tut-	üstünde	YANLIŞ
tutumlu	üstüne gelmek	yanlışlık
tutumluluk	üstüste	yanlışlıkla
tutun-	üz-	yap-
tuvalet	üzere	yapabil-
tuzlu	üzeri	yapıl-
tüfek	üzgün	yapılma
tüket-	üzmek	yapış-
tüm	üzül-	yapma
tünel	vakit	yapmak
tür	vakit geçirmek	yaptır-
türlü	vallahi	yara
uç	vampir	yara bandı
uç-	vapur	yaralan-
uçabil-	var	yaralı
uçabilmek	var-	yaramaz
uçak	varlık	yaramazlık
uçmak	vatan	yardım
uğra-	ve	yardım et-
uğraş-	vefat et-	yardımcı
uğraşmak	ver-	yardımlaşma
uğurla-	veteriner	yardımsever
umabilmek	veya	yarı
ummak	video	yarıl-
umut	villa	yarım
unut-	voleybol	yarış
unutulmaz	vur-	yarış-
uslu	ya	yarışma
utan-	ya da	yaş
uy-	yağ-	yaşa
uyan-	yağmur	yaşa-
uyanık	yağmurlu	yaşam
uyar-	yak-	yaşamak

yaşayabil-
yaşlı
yat-
yatak
yavaş
yavaş yavaş
yavaşça
yavru
yaz
yaz-
yazan
yazar
yazı
yazı yaz-
yazım
yazma
yazmak
ye-
yeğen
yem
yemek
yemyeşil
yen-
yenge
yeni
yeniden
yenilik
yepyeni
yer
yer almak
yeraltı
yerinde
yerli malı
yeşil

yeşillik
yetiş-
yık-
yık-
yık-
yık-
yılan
yılbaşı
yıldız
yirt-
yırtıl-
yine
yiyecek
yoğun
yoğun bakım
yoğurt
yok
yokuş
yol
yola koyulmak
yolla-
yorgunluk
yorul-
yöresel
yukarı
yumrukla-
yumurta
yumuşatıcı
yurt
yurt dışı
yut-
yuva
yüksek
yüksel-
yükselt-

yüreği ağzına gelmek
yüreğim ağzıma geldi
yürek
yürü-
yürüme
yüz
yüz-
yüzme
yüzmek
zaman
zannet-
zarar
zarar vermek
zararlı
zarif
zaten
zayıf
zehirlenebil-
zekâ
zengin ol-
zevk
zevкли
zeytin
zıpla-
zil
zindan
ziyaret etmek
ziyarete git-
zombi
zor
zorla
zorla-
zorunda kalmak
zorunlu

Ek-4: Uygulama 1-Sıklık Listesi

ben	301	her	49	yeni	26
çok	243	başla-	46	pembe	25
ve	232	kal-	45	söyle-	25
sev-	228	bir	44	şimdi	25
git-	184	gör-	44	hikâye	24
en	155	oyna-	44	ver-	24
o	139	oyun	44	ye-	24
arkadaş	132	akıl	43	yıl	24
İste-	129	daha	43	abi	23
ol-	127	oku-	42	anlat-	23
gel-	118	onlar	41	kış	23
ad	116	kork-	40	okuma	23
öğretmen	112	yemek	40	önce	23
anne	111	çocuk	39	yine	23
biz	109	İyi	39	ana sınıfı	22
çünkü	107	da	38	diye	22
okul	104	göz	38	doğum günü	22
gün	102	gir-	37	hayat	22
baba	100	ki	36	hayvan	22
renk	96	kitap	36	kuzen	22
kardeş	92	mavi	36	meslek	22
sınıf	92	ora	36	piknik	22
var	92	an	35	tane	22
de-	91	keşke	35	biri	21
sonra	89	yaşa-	35	hepsi	21
ders	86	matematik	34	kere	21
yap-	82	yaz	34	kırmızı	21
ev	77	çık-	33	mevsim	21
olmak	70	küçük	33	üzül-	21
Şey	70	siyah	33	bin-	20
yaş	69	araba	31	el	20
güzel	68	herkes	31	fen	20
ama	66	olma	31	kahverengi	20
de	66	çalış-	30	mutlu ol-	20
aile	64	geç-	30	öğren-	20
bu	64	hep	30	spor	20
İçin	64	İnsan	30	şarkı	20
doğ-	63	saç	30	takım	20
Büyü-	59	unut-	30	değil	19
yer	59	ağla-	29	film	19
hiç	57	düş-	29	sarı	19
tatil	57	kendi	29	tut-	19
zaman	57	mutlu	29	anneanne	18
gibi	56	eğlen-	28	büyük	18
abla	55	ise	28	ne	18
bana	54	kız	27	yan	18
doktor	54	deniz	26	bil-	17
ilk	50	futbol	26	hoca	17
al-	49	kişi	26	ile	17

kadar	17	birlik	13	kardan adam	10
mesela	17	bisiklet	13	kavga et-	10
oyun oyna-	17	defa	13	olay	10
öl-	17	eğer	13	özle-	10
rüya	17	eski	13	sen	10
yani	17	hoşlan-	13	su	10
yaşamak	17	İyileş-	13	sürü	10
akşam	16	izle-	13	şu	10
anı	16	koş-	13	televizyon	10
bak-	16	neden	13	veya	10
biraz	16	yanlış	13	vur-	10
düşün-	16	yüz-	13	yazma	10
getir-	16	adam	12	yeşil	10
karne	16	ayak	12	yok	10
okumak	16	çalışkan	12	zor	10
otur-	16	Dayı	12	acı-	9
sıra	16	din	12	anla-	9
amca	15	hastahane	12	ara	9
artık	15	havuz	12	bağır-	9
basketbol	15	isim	12	bahçe	9
baş	15	kırıl-	12	boy	9
bazı	15	oynamak	12	bunlar	9
beraber	15	öğrenci	12	çizgi film	9
beyaz	15	resim	12	dışarı	9
gez-	15	tüm	12	gerek	9
kar	15	uyu-	12	giy-	9
köy	15	yanım	12	hâlâ	9
siz	15	yüz	12	hava	9
soyad	15	bilgi	11	hem	9
teyze	15	böyle	11	hisset-	9
uzun	15	çarp-	11	iç	9
ağaç	14	elbise	11	kedi	9
at-	14	götür-	11	kes-	9
başka	14	hala	11	kız-	9
bebek	14	işte	11	kutla-	9
bu yüzden	14	kazan-	11	lacivert	9
bütün	14	kurs	11	orta	9
dünya	14	kültür	11	ön	9
et-	14	maç	11	özellik	9
hayal	14	son	11	polis	9
hemen	14	Üst	11	sabah	9
ilkokul	14	bazen	10	sadece	9
köpek	14	çiçek	10	sor-	9
mor	14	diğer	10	tam	9
ödev	14	DOĞRU	10	tavşan	9
park	14	futbolcu	10	tek	9
saçlı	14	gitmek	10	ten	9
sınav	14	gözlü	10	topla-	9
aşı	13	hatta	10	üzere	9
bilim	13	heyecan	10	voleybol	9

yapmak	9	kötü	7	olabil-	6
yarışma	9	kumral	7	orman	6
aç-	8	kurtar-	7	para	6
asansör	8	merhaba	7	sağlık	6
aslında	8	öğret-	7	sağlıklı	6
balık	8	pasta	7	saklambaç	6
çıkart-	8	saat	7	sefer	6
dede	8	sanki	7	sonunda	6
dinle-	8	şekil	7	tanı-	6
düğün	8	şube	7	tavuk	6
erkek	8	taş	7	tekrar	6
esmer	8	taşın-	7	uçak	6
fazla	8	tatlı	7	vatan	6
gece	8	yağ-	7	yakan top	6
hasta	8	yardım et-	7	yanı	6
hızlı	8	yaz-	7	ağız	5
iş	8	yazı	7	akraba	5
kâğıt	8	yenge	7	arka	5
kartopu	8	yol	7	atla-	5
katıl-	8	almak	6	ayrılmak	5
kez	8	asla	6	başarılı	5
kimse	8	aslan	6	bile	5
kol	8	ayrıl-	6	birlikte	5
meyve	8	az	6	bitir-	5
mutluluk	8	bayram	6	boğul-	5
o yüzden	8	bit-	6	boylu	5
öyle	8	deneme	6	çağır-	5
savaş	8	doğa	6	çalışmak	5
sayı	8	dön-	6	çevre	5
sıcak	8	düşünce	6	çikolata	5
temiz	8	eğitim	6	çöp	5
top	8	gitme	6	çöz-	5
vakit	8	göl	6	dans	5
yüzme	8	güneş	6	doğum	5
ara-	7	hediye	6	döv-	5
arkadaş et-	7	hemşire	6	eğlence	5
ay	7	iç-	6	eğlenceli	5
çek-	7	kaç-	6	ela	5
doğum tarihi	7	kaldır-	6	hamile	5
etekleri zil çalmak	7	kat	6	harf	5
evlen-	7	katlı	6	hayal et-	5
fotoğraf	7	kavga	6	heyecanlan-	5
geçen	7	komşu	6	hobi	5
gelecek	7	konu	6	ışık	5
gül-	7	korku	6	in-	5
hatırla-	7	koy-	6	inşallah	5
iğne	7	kuş	6	kalk-	5
kafa	7	merak et-	6	kar topu	5
kapı	7	nasıl	6	kay-	5
konuş-	7	oğul	6	komik	5

lise	5	dağ	4	temizlik	4
macera	5	davran-	4	test	4
merdiven	5	değiştir-	4	trafik	4
müzik	5	duvar	4	uğraş-	4
ne kadar	5	eğlenmek	4	üz-	4
oraya	5	enişte	4	vakit geçirmek	4
oynama	5	geçir-	4	yakın	4
oyuncak	5	geliş-	4	yaklaş-	4
plaj	5	gene	4	yara	4
sevgi	5	gezme	4	yarış	4
sevin-	5	hak	4	yatak	4
sinema	5	hastalan-	4	yıka-	4
soğuk	5	hem... hem	4	yumurta	4
soru	5	içeri	4	zaten	4
sosyal	5	ilgi	4	abur cubur	3
sörf	5	imam	4	açık	3
söz	5	kahraman	4	alan	3
sürpriz	5	kahvaltı	4	alış-	3
şehir	5	kalp	4	arkadaşlık	3
şiir	5	kan	4	asker	3
tenli	5	kaybolmak	4	aşağı	3
tür	5	keyif	4	aşık	3
uç-	5	kısaca	4	ateş	3
ülke	5	kutsal	4	avukat	3
var-	5	küs-	4	aynı	3
villa	5	mahalle	4	az kalsın	3
ya da	5	makine	4	balkon	3
yapma	5	masa	4	barış-	3
yat-	5	neyse	4	bas-	3
yerli malı	5	oda	4	bayıl-	3
yılbaşı	5	öğretmenlik	4	benze-	3
zıpla-	5	patates	4	beyin	3
aklına gelmek	4	paylaş-	4	bilgisayar	3
alt	4	peşinde	4	bilim adamı	3
apartman	4	plan	4	bina	3
ayakkabı	4	rahat	4	birbiri	3
ayrıca	4	sahip	4	birden	3
babaanne	4	seç-	4	birkaç	3
bakmak	4	ses	4	bitki	3
beden	4	seyahat	4	boyun	3
beğen-	4	sınıf öğretmeni	4	bulut	3
belki	4	sür-	4	burun	3
beri	4	süt	4	cam	3
birçok	4	sonra	4	cami	3
bu kadar	4	tahta	4	canım	3
bugün	4	tak-	4	canlı	3
bul-	4	tamam	4	cesur	3
buraya	4	tanış-	4	çilek	3
can	4	taraf	4	dal	3
çalışma	4	tehlike	4	değ-	3

değnek	3	kim	3	ya	3
deney	3	korkunç	3	yakala-	3
diş	3	koru-	3	yakalamaca	3
dizi	3	koşma	3	yardımcı	3
dolap	3	kural	3	yaşlı	3
duygu	3	kus-	3	yazar	3
Duygusal	3	lale	3	yen-	3
dün	3	lider	3	yoğun	3
elektrik	3	lunapark	3	yüksek	3
emin	3	lütfen	3	yürü-	3
eskiden	3	madde	3	zarar	3
eşya	3	memnun	3	zayıf	3
etek	3	mucit	3	zorla-	3
etkinlik	3	mutlu et-	3	ada	2
evet	3	müdür	3	aferin	2
fakat	3	numara	3	ağabey	2
falan	3	otel	3	ağrı-	2
forma	3	oyuncu	3	ailecek	2
genç	3	öğretmek	3	akıllı	2
gezme	3	önemli	3	aklından çıkarmamak	2
göre	3	özel	3	alet	2
görebil-	3	panikle-	3	alfabe	2
gösteri	3	parti	3	alışveriş	2
haber vermek	3	pek	3	ancak	2
hal	3	pis	3	anlaş-	2
hedef	3	resmen	3	at	2
heyecanlı	3	salıncak	3	atma	2
hiçbir	3	san-	3	ayağa kalkmak	2
hopla-	3	sanatçı	3	bardak	2
içecek	3	sarıl-	3	başkan	2
ilaç	3	sarma	3	bayrak	2
ilahi	3	say-	3	bazıları	2
ileri	3	saygılı ol-	3	belli	2
İlgili	3	sıkıl-	3	bence	2
ilkbahar	3	sok-	3	benim	2
izin ver-	3	süs	3	benzer	2
kaç	3	şarkı söyle-	3	besle-	2
kadın	3	şeker	3	beyin cerrahı	2
kahve	3	şiş-	3	bırak-	2
kapat-	3	tabi	3	birleş-	2
karakter	3	tabii	3	boşuna	2
karanlık	3	tablet	3	boyama	2
karşı	3	tanıdık	3	böcek	2
kaydırak	3	tanıt-	3	börek	2
kaza	3	tarih	3	böylece	2
kesinti	3	taşı-	3	bu arada	2
kısa	3	teneffüs	3	bulmaca	2
kısacası	3	tren	3	buluş-	2
kıskan-	3	uyan-	3	bura	2
kıyafet	3	üniversite	3	bursluluk	2

büyükbaba	2	gerçek	2	kaybetmek	2
canavar	2	geri	2	kaza geçirmek	2
canı yanmak	2	geri dön-	2	keçi	2
cin	2	giyinme	2	kına	2
çanta	2	giysi	2	kır-	2
çarşı	2	gökyüzü	2	kısım	2
çene	2	görev	2	kızgın	2
çete	2	görme	2	kilit	2
çığlık	2	güç	2	kilo	2
çıkarmak	2	güçlen-	2	kirlet-	2
çıkart-	2	güreş	2	kodlama	2
çita	2	gürültülü	2	kolay	2
çizme	2	haber	2	kolluk	2
çözme	2	hafta	2	kontrol et-	2
çuval	2	Hafta sonu	2	koşmak	2
dahil	2	halı	2	koyu	2
daima	2	hareket	2	kral	2
dalgalı	2	hasta ol-	2	kucak	2
dans et-	2	hastalık	2	kullan-	2
defter	2	hayal gücü	2	kullanma	2
değiş-	2	hazırla-	2	kurabiye	2
değişik	2	hele	2	kurma	2
denilmek	2	hızla	2	kurtul-	2
derin	2	hızlıca	2	kurut-	2
doğrusu	2	hoş	2	kutu	2
doktorluk	2	hoşça	2	küçükük	2
dol-	2	icat	2	kükre-	2
dolaş-	2	içi	2	laf	2
dolayı	2	ikiz	2	lazım	2
dolma	2	ilçe	2	lokanta	2
dolu	2	ilgi duymak	2	maalesef	2
dört gözle beklemek	2	ince	2	maceralı	2
dua	2	İnek	2	makarna	2
dur-	2	ip atla-	2	malzeme	2
durdur-	2	israf et-	2	masmavi	2
durum	2	işle-	2	mezar	2
düşman	2	işlem	2	mi	2
düz	2	izleme	2	mutfak	2
...e kadar	2	jandarma	2	nereye	2
ebe	2	kalabalık	2	neşe	2
eğit-	2	kalem	2	nine	2
ekle-	2	kalma	2	niye	2
ertesi	2	kapalı	2	normal	2
et	2	kaplan	2	not	2
etkile-	2	karala-	2	nöbetçi	2
ev hanımı	2	karın	2	odaklan-	2
fidan	2	kariş-	2	odun	2
fiziksel	2	karşıla-	2	okur	2
fotoğraf çek-	2	karşılaş-	2	oluş-	2
geçmiş	2	kavuş-	2	oluştur-	2

ondan sonra	2	tadını çıkarmak	2	zombi	2
otobüs	2	tahterevallı	2	zorla	2
oturmak	2	takip et-	2	a	1
öbür	2	takla atmak	2	acaba	1
ödü kopmak	2	tat	2	acı	1
ödü patlamak	2	telaşlan-	2	acı çek-	1
öğrenmek	2	telefon	2	acıma	1
ölüm	2	temiz ol-	2	acil	1
özellekle	2	temiz tut-	2	açar açmaz	1
pantolon	2	teşekkür et-	2	açık mavi	1
parça	2	tırnak	2	açıl-	1
patla-	2	tişört	2	adlı	1
paylaşımçı	2	toka	2	ağır	1
pencere	2	tombala	2	ağlama	1
peynir	2	topluluk	2	ağlamak	1
pilot	2	turuncu	2	ağzını burnunu kırmak	
rahatla-	2	tutumluluk	2	1	
rengarenk	2	türlü	2	ah	1
roman	2	uçabil-	2	ahtapot	1
sağ	2	umut	2	aillece	1
sağlıklı ol-	2	uy-	2	akla gelmemek	1
saklan-	2	uyar-	2	akıldan çıkmak	1
saldır-	2	uzak	2	aklına takmak	1
saldırı	2	üret-	2	akvaryum	1
sanat	2	üzgün	2	alay et-	1
sar-	2	yağmur	2	albüm	1
saray	2	yakış-	2	alıp	1
savaş-	2	yalnız	2	alkış tut-	1
sayfa	2	yanlışlıkla	2	Allah korusun	1
saygı	2	yapabil-	2	alma	1
sefere çık-	2	yapıl-	2	altın	1
sert	2	yarım	2	amca oğlu	1
serum	2	yaşam	2	ameliyat	1
serüvenli	2	yavru	2	anlama	1
seslen-	2	yazım	2	anlatma	1
sessiz	2	yazmak	2	anlatmak	1
sevgili	2	yeğen	2	araç	1
sevimli	2	yem	2	araştır-	1
sevinç	2	yetiş-	2	arın-	1
seyahat et-	2	yılan	2	arkeolog	1
sıcak ol-	2	yıldız	2	artakalmak	1
sil-	2	yorgunluk	2	artist	1
sinirlen-	2	yorul-	2	asker ol-	1
sohbet	2	yuva	2	aslen	1
sohbet et-	2	yüksel-	2	astronot	1
sol	2	yüreği ağzına gelmek	2	aşabil-	1
sonbahar	2	yürüme	2	aşama	1
süper	2	yüzmek	2	aşıcı	1
süre	2	zannet-	2	aşık ol-	1
şaşırt-	2	zeytin	2	aşk	1

ata	1	bembeyaz	1	buzdolabı	1
ata bin-	1	besin	1	büyükler	1
atasözü	1	beslenme	1	büyüklük	1
atkı	1	beton	1	cadde	1
atlat-	1	bey	1	cahil	1
atlatabil-	1	bez	1	can atmak	1
atletizm	1	bıçak	1	can dostu	1
ayakkabılık	1	bildir-	1	can sıkıntısı	1
ayarla-	1	bilgi edin-	1	cennet	1
aydınlık	1	bilgili	1	cerrah	1
ayıptır söylemesi	1	bilmece	1	cerrahi	1
aylık	1	bin	1	cevaplama	1
az biraz	1	bir arada	1	ceyran	1
azarla-	1	bir sürü	1	civar	1
acak	1	bircan	1	civciv	1
bağla-	1	birdenbire	1	cumhuriyet	1
bağlılık	1	birisi	1	çak-	1
bahset-	1	birleştir-	1	çakıl	1
baklava	1	boğulma	1	çalışkanlık	1
bakma	1	bol bol	1	çalıştır-	1
bantla-	1	bomba	1	çalma	1
barfiks	1	bomboş	1	çalmak	1
barınma	1	boşu boşuna	1	çarpişan	1
barış	1	boyunca	1	çarpma	1
basit	1	boyut	1	çarpmak	1
baş başa gelmek	1	bozuk	1	çatal	1
başar-	1	bozul-	1	çatı	1
başhekim	1	bölge	1	çay	1
başına	1	bölme	1	çekil-	1
başlangıç	1	bugünlük	1	çekirdek	1
bayan	1	buğday	1	çekirge	1
beden eğitimi	1	buna	1	çekmece	1
bekle-	1	burç	1	Çeşit	1
belediye	1	burun kıvrırmak	1	çeşit çeşit	1
belirle-	1	buyur et-	1	çeyrek	1
bellek	1	buz tutmak	1	çıkarma	1

Ek-5: Uygulama 1-Yazı Türü Sözlüğü**Serbest Yazı Konulu**

abi	asker	bayrak
abla	asker ol-	bayram
abur cubur	asla	bazen
acı çekmek	aslan	bazı
aç-	aslında	bazıları
açık	aşabil-	bebek
ad	aşağı	belki
ada	aşama	ben
adam	aşı	bence
adlı	aşk	benze-
ağaç	at	beraber
ağız	at-	beri
ağla-	atasözü	besin
aile	ateş	besle-
akıl	atkı	beslenme
aklıma gel-	atla-	beyaz
akraba	atlat-	bırak-
akşam	atlatabil-	bil-
al-	atma	bildir-
alan	avukat	bilgi
alet	ayağa kalkmak	bilgi edin-
alıp	ayak	bilgili
alış-	aynı	bilgisayar
alışveriş	ayrıca	bilim
alma	ayrıl-	bin
ama	az	bin-
amca	az biraz	bina
an	baba	bir
ana	bacak	bir sürü
ana sınıfı	bağır-	biraz
ancak	bağlılık	birçok
anı	bahçe	biri
anla-	bak-	birkaç
anlat-	bakmak	birleş-
anlatmak	balık	birlik
anne	balkon	bisiklet
anneanne	bana	bit-
apartman	bardak	bitir-
ara	barınma	bitki
ara-	barış	biz
araba	barış-	bol bol
araştır-	basketbol	boşu boşuna
arın-	baş	boşuna
arka	baş başa gelmek	boyut
arkadaş	başhekim	bölge
arkadaş edin-	başına	bölme
arkadaşlık	başka	börek
artık	başkan	böyle
	başlangıç	böylece

bu	çikolata	dikkat
bu yüzden	çimen	dikkat etmek
bugün	çita	dil
bul-	çizgi film	dilek
bulmaca	çocuk	din
buluş-	çoğal-	dinle-
bunlar	çok	dinlen-
buraya	çok çok	dip
bursluluk	çöp	diş
burun	çöp kutusu	diye
buyur et-	çöz-	doğa
bütün	çünkü	DOĞRU
büyü-	da	doğum
büyük	dağ	doktor
cahil	dağcı	doktorluk
cam	daha	dolayı
can	daima	dolma
can atmak	dal	dost
can dostu	dalgıç	dostluk
can sıkıntısı	dalma	doy-
canavar	damga	doyasıya
canım	damla	dön-
canlı	damlaya damlaya göl	dönem
cennet	olur	dört gözle beklemek
cesur	...dan beri	durdur-
cin	dans	durum
civciv	dans et-	duvar
cumhuriyet	dayı	duygu
çağır-	de	duygusal
çak-	de-	dünya
çalış-	dede	dürüstlük
çalışkan	defa	düş-
çalışkanlık	defter	düşman
çalışma	değerlendir-	düşün-
çalışmak	değil	düşünce
çanta	değişik	düz
çarp-	demek	düzen
çarpmak	...den beri	...e göre
çatal	deneme	ebe
çatı	deney	edebil-
çek-	deney	edin-
çeşit	deniz	eğer
çete	denizci	eğit-
çevre	derin	eğitim
çığlık	ders	eğitim vermek
çık-	ders vermek	eğlen-
Çıkarma	devasa	eğlence
çıkarmak	deve	eğlenceli
çıkart-	dışarı	eğlenmek
çiçek	diğeri	ekle-

el	gelenek	hamile
elbise	geliş-	hamur
emanet	genç	hani
emek	gene	harca-
emek vermek	gerçek	hareket etmek
emin	gerçekten	harf
eminim	gerek	hasta
emniyet	geri dö-	hastahane
en	getir-	hastalan-
engel	geyik	hastalık
enişte	gez-	hatırla-
erkek	gezmek	hatta
ertele-	gıda	hava
eski	gibi	havuz
eşya	gir-	hayal
et-	git-	hayal et-
etkilen-	giy-	hayal gücü
etkinlik	giydir-	hayalet
etmek	giyinme	hayat
ev	gizli	hayat kurtar-
evet	gizli gizli	hayat sürdür-
evlen-	göl	hayvan
ezberletmek	gönder-	hazır
fabrika	gör-	hazırlan-
fakat	göre	hediye
fakir	görebil-	hekim
fare	görev	hele
fark	görmezlikten gelmek	hem
farklı	götür-	hemen
faydalı	gözük-	hemşire
fazla	güç	hep
fen	güçlen-	hepimiz
fırçala-	güçlü ol-	hepsi
fidan	gül-	her
fikir	gün	herkes
filan	güneş	heyecanlan-
film	güreş	hızlı
film izleme	gürültülü	hiç
fiziksel	güvercin	hiç hiç
forma	güzel	hiçbir
forvet	hadi	hikâye
fotoğraf	hafta	hisset-
futbol	hafta sonu	hizmetçi
futbolcu	hain	hizmetli
geç-	hak	hoca
geçir-	hak etmek	hopla-
geçmiş	hakkı	hoş
geçmişte kal-	hal	hoş gel-
gel-	hâlâ	hoşça
gelecek	halı	hoşça kal

hoşgörülü	izle-	kavuş-
hoşlan-	izleme	kay-
huzurlu yaşa-	kabuk	kaybol-
ışık	kaç	kaz-
İşık tut-	kaç-	kaza
ışıldak	kaçın-	kazan-
icat	kaçır-	kazandır-
içecek	kadar	keçi
iç	kadın	kedi
içeri	kafa	kek
içi yan-	kâğıt	kekele-
İçin	kahvaltı	kelepçe
içinde	kahve	kemer
iğne	kal-	kendi
ihanet et-	kaldır-	kere
ihtiyaç	kale	kes-
ikram et-	kalın	keşfet-
ilaç	kalite	keşke
ilahi	kalk-	keyfini çıkarmak
ile	kalma	keyif
ilgi	kalp	kez
ilgi duymak	kamp	kır-
İlgili	kamyon	kırıl-
ilk	kan	kırmızı
ilkbahar	kantin	kırtasiyeci
ilkokul	kapat-	kısa
imam	kapı	kısaca
iman	kaplan	kısım
in-	kar	kış
ince	karala-	kışkırtıcı
İnek	karanlık	kız
İnsan	kararlı	kız-
inşallah	karbonmonoksit	ki
ise	kardan adam	kim
isim	kardeş	kimse
isim	kardeşlik	kirlet-
isim	kardiyoloji	kirli
israf et-	karın	kişi
iste-	karışım	kol
iş	karne	komanda
iş yap-	karşı	komik
işte	karşıla-	kon-
işte	karşılaş-	kontrol
işte	kartopu	kontrol et-
itfaiyeci	kat	konu
İyi	kat-	konuş-
iyi kalpli	katıl-	konuşmak
İyileş-	katla-	konut
izin	kavga	kop-
izin ver-	kavga et-	kopar-

kork-	mağara	okul müdürü
korkusuz	makine	okuma
korner	marş	okumak
koru-	masa	okur
koş-	matematik	okyanus
koşma	mekân	ol-
koy-	merak et-	olabil-
köpek	merdiven	olay
kötü	mesela	olma
köy	meslek	olmak
kral	mesut	olmazsa olmaz
kulaklık	mevsim	oluş-
kullan-	meyve	oluşum
kullanma	mezar	ondan sonra
kumanda	mısır	onlar
kumbara	mi	onu
kumsal	millet	ora
kur-	misafir	orada
kural	muayene	oraya
kurma	mucit	orda
kurs	muhteşem	orman
kurt	mutfak	orta
kurtar-	mutlaka	orta saha
kurut-	mutlu	ortaokul
kuş	mutlu ol-	ortopedi
kutla-	mutluluk	otel
kutlamak	müdür	otobüs
kutsal	müdür yardımcısı	otogar
kutu	müzik	otur-
kuzen	namus	oy-
küçük	nasıl	oyna-
küçük	ne	oyynamak
küfür	ne kadar	oynayabil-
kükre-	neden	oyun
kültür	nerde	oyun oyna-
küs-	nereye	oyuncak
küslük	neşe	oyuncu
laf	neyse	ödev
lakin	niye	öğren-
lale	normal	öğrenci
lavabo	nöbetçi	öğrenmek
lazım	o	öğret-
lider	o yüzden	öğretici
lise	oda	öğretmen
lokanta	odaklan-	öğretmencilik
lütfen	odun	öğretmenlik
macera	oğul	öl-
maceralı	oksijen	öldür-
maç	oku-	ölebil-
madde	okul	ölmek

ölüm	sağlık	sıkıl-
ön	sağlıkçı	sına-
önce	sağlıklı	sınav
önemli	sağlıklı ol-	sınıf
örnek	sahil	sınırlı
öykü	sahip	sıra
öyle	sakat	sırdaş
özel	sakın	sıyr-
özellik	saklambaç	siyah
özen-	saklan-	siz
özle-	salıncak	soğu-
pano	salon	soğuk
para	sanat	soğuk
paraşüt	sanki	sohbet
parça	sarı	sohbet et-
park	sari	sok-
parti	sarma	sol
pasaklı	satranç	soluk
pasta	sav-	son
patates	savaş	sonbahar
paylaş-	savaş-	sonra
paylaşabil-	say-	sor-
peki	sayende	soru
penaltı	sayfa	sorumlu
pencere	saygı	sorunlu
perde	saygılı ol-	sosyal
peynir	sayı	soy
piknik	sebep	söyle-
pis	seç-	söz
pislik	seçme	spor
plaj	sefere çık-	steteskop
plan	sen	su
polis	sene	sula-
rahat	ser-	süpürge
rahat rahat	serum	sür-
rahatça	serüvenli	sürdür-
rahatına bakmak	servis	sürü
rahatla-	ses	süt
rehberlik	seslen-	şans
rengarenk	sessiz	şarkı
renk	sessizlik	şehir
resim	sev-	şeker
rüya	sevgi	şekil
saat	sevgili	şekil vermek
sabah	sevinç	şekillenme
sabret-	seyahat	şey
saç	seyahat et-	şiir
sadece	sezon	şimdi
sağ	sıcak	şimşek
sağlığını koro-	sık	şiş-

Şu
 tabak
 tabi
 tabiat
 tabii
 tablet
 ta
 tadını çıkarmak
 tahmin et-
 tahta
 tak-
 takı
 takım
 takip et-
 tam
 tamam
 tane
 tanımak
 tara-
 taraf
 tarih
 tarz
 taş
 taş devri
 tat
 tatil
 tatlı
 tavşan
 tavuk
 tedavi et-
 tehlike
 tek
 tekrar
 tekrar yap-
 telaşlan-
 televizyon
 televizyon izle-
 tembel
 temiz
 temiz ol-
 temiz tut-
 temizlik
 temizlik imandan gelir
 temizlik imanının
 yarısıdır
 teneffüs
 terörist
 test
 test öz-
 teşekkür et-

teyze
 tırnak
 tohum
 top
 topla-
 toplu
 topluluk
 toplum
 toprak
 trafik
 tut-
 tutumlu
 tutumluluk
 tuvalet
 tüfek
 tüket-
 tüm
 tür
 uç-
 uçak
 uğraş-
 umut
 unut-
 unutulmaz
 uy-
 uyan-
 uyku
 uymak
 uyu-
 uyuma
 uyumak
 uyut-
 uzak
 uzun
 ülke
 üniversite
 ünlü
 üret-
 üretici
 üst
 üzeri
 üzgün
 üzül-
 vakit
 vakit geçirmek
 vampir
 var
 varlık
 vatan
 ve

ver-
 veteriner
 veya
 villa
 voleybol
 vur-
 ya da
 yağ-
 yağmur
 yağmurlu
 yakalamaca
 yakan top
 yakın
 yaklaş-
 yalnız kal-
 yan
 YANLIŞ
 yani
 yap-
 yapabil-
 yapılma
 yapmak
 yaralan-
 yaramazlık
 yardım
 yardım et-
 yardımcı
 yardımlaşma
 yardımsever
 yarı
 yarım
 yarış
 yaş
 yaşa
 yaşa-
 yaşam
 yaşamak
 yaşayabil-
 yaşlı
 yat-
 yatak
 yavaş yavaş
 yaz
 yaz-
 yazar
 yazı
 yazı yaz-
 yazım
 yazma
 ye-

yemek	Anı	amca oğlu
yeni	a	ameliyat
yer	abi	an
yer almak	abla	ana
yeraltı	acaba	ana sınıf
yeşil	acı	anı
yıka-	acı-	anla-
yıkan-	acıma	anlaş-
yıl	acil	anlat-
yılbaşı	aç-	anne
yıldız	açar açmaz	anneanne
yırt-	açıl-	apartman
yine	ad	ara
yiyecek	ada	ara-
yoğun	adam	araba
yok	aferin	araç
yol	ağaç	arka
yola koyulmak	ağır	arkadaş
yorgunluk	ağız	arkadaş et-
yorul-	ağla-	artakalmak
yöresel	ağlama	artık
yumurta	ağlamak	artist
yuva	ağrı-	asansör
yüksel-	ağzını burnunu kırmak	asker
yükselt-	ah	asla
yürek	ahtapot	aslında
yürü-	aile	aşağı
yüz	ailece	aşı
yüz-	ailecek	aşıcı
yüzme	ailem	aşık
zaman	akıl	aşık ol-
zarar	akla gelmemek	at-
zarar	aklına gelmek	ata bin-
zarar	aklına takmak	ateş
zarar vermek	aklından çıkarmamak	atla-
zararlı	akraba	ay
zaten	akşam	ayağa kalkmak
zehirlenebil-	al-	ayak
zekâ	alan	ayakkabı
zengin ol-	alay et-	ayakkabılık
zevкли	albüm	ayarla-
zıpla-	alfabe	ayıptır söylemesi
zindan	alış-	ayrıl-
ziyarete git-	alışveriş	ayrılmak
zombi	alkış tut-	az
zor	Allah korusun	az kala
zorla-	almak	az kalsın
	alt	baba
	altın	babaanne
	ama	bağır-

bağla-	birleştir-	çarp-
bahçe	birlik	çarpişan
bak-	birlikte	çarşı
bakma	bit-	çay
bakmak	biz	çek-
balık	boğul-	çekil-
bana	boğulma	çekirdek
bantla-	bomba	çekmece
bardak	bomboş	çene
barış-	boy	çeşit çeşit
bas-	boyama	çeyrek
baş	boyun	çığlık
başar-	boyunca	çık-
başka	bozuk	çıkarmak
başla-	böcek	çıkart-
bayan	böyle	çıkış
bayıl-	bu	çıkılmak
bayram	bu yüzden	çıldır-
bazen	bugün	çıtlat-
bazı	bul-	çiçek
bebek	bulut	çiğne-
beden eğitimi	buna	çikolata
beğen-	bura	çim
bekle-	burada	çivi
belirle-	buraya	çocuk
belki	burun	çoğu
bellek	burun kıvrırmak	çok
ben	buz tutmak	çöl
benim	buzdolabı	çöz-
benze-	bütün	çözme
beraber	büyü-	çukur
beri	büyük	çünkü
beton	büyükbaba	da
beyaz	büyüklük	dağ
beyin	cadde	dağıl-
bez	cam	daha
bıçak	camı	dahil
bırak-	canavar	dakika
bil-	canı yanmak	darbe
bile	canım	davran-
bilgi	cerrahi	dayan-
bin-	ceyran	dayı
bir	cin	de
bir arada	çağır-	de-
biraz	çakıl	dede
birbiri	çalış-	defa
birden	çalışkan	defter
biri	çalıştır-	değ-
birisi	çalma	değil
birkaç	çalmak	

değişik	e kadar	genç
değiştir-	ebe	gene
değnek	ebeleme	gerçekleşme
... den beri	ebelemek	geri
deneme	eğer	geri dön-
deneyim	eğimli	getir-
denilmek	eğlen-	getirmek
deniz	eğlence	gez-
derin	ekle-	gezdır-
ders	ekmek	gezme
dışarı	el	gezmek
diğer	elbise	gibi
diken	eldiven	gide gide
dikkatsizlik	elektrik	gir-
dinle-	emin	girmek
diş	en	git-
diye	enişte	gitme
doğ-	enterasan	gitmek
doğan	erkek	giy-
doğrusu	ertesı	gol
doğum	eski	gökyüzü
doğum günü	eskiden	göl
doğur-	eşek arısı	gör-
doktor	eşya	görebil-
dol-	et-	görme
dolap	etekleri tutuşmak	görmek
dolaş-	etekleri zil çalmak	görün-
dolu	etkile-	gösteri
domates	etraf	göstermek
dost edinmek	ev	götür-
dök-	evet	götürmek
dökül-	evlat edin-	göz
dön-	evlen-	gözüne sokmak
döv-	fakat	grup
dua et-	falan	gurur duymak
dur-	fark etmek	gübre böceği
durdur-	fazla	güç
durum	fena olmak	güçlü
duvar	film	gül-
duy-	futbol	gün
duygulan-	gaz	güreş
duygulu	gece	güzel
düğün	gece gündüz	güzel güzel
dün	geç-	ha
düş-	geçin-	haber
düşük	geçir-	haber vermek
düşün-	gel-	hadi hadi
düşünce	gelecek	hafıza kaybı
düşür-	gelmek	hafta
düzelt-	gemi	hala

hâlâ	içerde	kalp
hamburger	içeri	kan
hamile	içi	kandil
hapis	için	kapak
harf	içinde	kapalı
hasta	iğne	kapat-
hasta ol-	ikide bir	kapı
hastahane	ikiz	kaplumbağa
hastalan-	ilahi	kar
hatırla-	ilçe	kar topu
hatta	ile	karakter
hava	ilgi	karanlık
havaalanı	ilk	kardan adam
havalan-	ilkokul	kardeş
havuz	in-	karın
hayal et-	inci	karış-
hayat	incit-	karıştır-
hazırla-	inle-	karne
hazırlık	insan	karşı
hediyeye	inşallah	karşıla-
hele	ise	kasa
hem	isim	kaş
hemen	iste-	kat
hemşire	iş	katıl-
hep	işle-	kavga
hepimiz	işte	kavga et-
hepsi	it-	kay-
her	itfaiye	kaya
herhâlde	iyi	kaybet-
herhangi	iyileş-	kaybol-
herkes	iz	kaydırak
heyecan	izin almak	kaza
heyecanlan-	izin ver-	kaza geçirmek
heyecanlı	izle-	kazan-
hırsız	jandarma	keçi
hızla	kabul et-	kelime
hızlı	kaç-	kendi
hızlıca	kaçır-	kere
hiç	kadar	kes-
hikâye	kafa	kesinti
hisset-	kâğıt	keşke
hoca	kahraman	kez
hopla-	kahvaltı	kına
hoşça	kal-	kırıl-
huzurlu	kalabalık	kısa
ısın-	kaldır-	kısıım
ışık	kaldırım	kıskan-
ızgara	kalem	kış
iç	kalk-	kıyafet
iç-	kalma	kız

kız-	künefe	oda
ki	küs-	odun
kilit	küt küt	oğul
kim	labirent	oku-
kimse	lahmacun	okul
kiraz	lale	okuma
kişi	lise	okumak
kitap	lokanta	ol-
kodlama	lunapark	olay
kokma	lüks	olma
kol	maalesef	olmak
kola	maç	oluştur-
kolluk	mahalle	ondan
kolonya	makine	onlar
komik	malzeme	oraya
komşu	mangal	orman
kontrol et-	marangoz	orta
konuş-	masa	otel
kopya çekmek	masmavi	otobüs
kopya ver-	mavi	otur-
kork-	meğerse	oyna-
korku	merdiven	oysa
korkunç	meslek	oyun
korkut-	metre	oyun oyna-
koru-	mevlüt	oyuncak
koş-	mezar	öbür
koşma	mi	ödev
koşmak	morali bozulmak	ödü kopmak
kov-	motorsiklet	öfkelen-
koy-	mutlu	öğren-
köpek	mutlu et-	öğrenme
köprü	mutlu ol-	öğret-
köprücük kemiği	mutluluk	öğretme
kötü	mutsuz	öğretmen
köy	ne	öl-
kuaför	neden	ön
kucak	nedense	önce
kum	nerde	önemli
kupa	neşe	ötüş-
kurabiye	neşeli	öyle
kurs	neyse	özellik
kurtar-	nine	özellikle
kurtul-	nişanlı	özle-
kus-	niye	özür
kuş	normal	özür dile-
kutla-	not	pak
kutu	nöbetçi	panikle-
kuzen	o	pansuman
küçük	o kadar	pantolon
küfür et-	o yüzden	para

parça	sana	sözünü tutmak
parçalan-	sanki	spor
park	sanmak	su
pasta	sar-	suçsuz
patates	sargı	sünnet
paten	sarı	süper
patla-	sarıl-	sür-
patron	satranç takımı	süre
paylaş-	seç-	sürpriz
pazar	sefer	sürü
pek	sel	süs
pekmez	selam söyle-	şaka
pembe	selam yolla-	şakacı
performans	sen	şampiyon
peşinde	sert	şapka
peşine düşmek	serum	şarkı
peşine takılmak	ses	şaşır-
peynir	seslen-	şaşırt-
piknik	sev-	şato
pilot	sevgi	şeker
pis	sevgili	şekil
pizza	sevin-	şey
plan	sıcak	şık
polis	sıkıca	şiiir
prences	sıkıl-	şimdi
rahatla-	sınav	şiş-
rengarenk	sınıf	şoför
renk	sıra	şu
resim	sırt	tabii
resmen	sigara	tahta
restoran	sihirli	tahterevalli
rezil olmak	sil-	tak-
rüya	silah	takıl-
saat	silici	takım
sabah	silin-	takip et-
sabahçı	sinema	takla atmak
sabahı zor etmek	sinirlen-	tam
saç	siz	tam tamına
saçlı	soğuk	tamam
sadece	sok-	tane
sağlıklı	son	tanı-
sakatla-	sonra	tanıdık
sakız	sonradan	tanış-
saklambaç	sonraki	tanıt-
saklan-	sonunda	taraf
saldır-	sorabil-	tarafdar
saldırı	soru	taş
salıncak	sön-	taşı-
salla-	söyle-	taşın-
san-	söz ver-	taşlık

tatil	uyur gezer	yaşlı
tatlı	uzun	yat-
tavuk	ülke	yavaş
tavuk	üst	yavaşça
tavuk	üstünde	yavru
tebrik et-	üstüne gelmek	yaz
tehlike	üstüste	yaz-
tek	üzere	yazan
tekrar	üzül-	yazı
telaş	vakit	yazma
telaşlan-	vallahi	yazmak
telefon	vapur	ye-
televizyon	var	yeğen
temiz	var-	yem
temizle-	ve	yemek
ten	ver-	yemyeşil
teneffüs	veya	yen-
terlik	vur-	yenge
teşekkür et-	ya	yeni
teyze	ya da	yeniden
tırman-	yağ-	yer
tişört	yak-	yerinde
toka	yakal-	yerli malı
top	yakala-	yeşil
topla-	yakalamaca	yeşillik
toplamak	yakın	yetiş-
tozmak	yaklaş-	yıl
tören	yalnız	yılan
tren	yan	yırtıl-
tut-	yanı	yine
tutun-	yanım	yoğun
tuzlu	yani	yoğun bakım
tüm	YANLIŞ	yoğurt
türlü	yanlışlık	yok
uç	yanlışlıkla	yokuş
uç-	yap-	yol
uçabilmek	yapıl-	yolla-
uçak	yapış-	yorul-
uçmak	yapmak	yukarı
uğra-	yara	yumrukla-
uğraş-	yara bandı	yumuşatıcı
uğurla-	yaralı	yurt
ummak	yardım et-	yurt dışı
unut-	yarıl-	yut-
uslu	yarım	yüksek
utan-	yariş-	yüreği ağzına gelmek
uyan-	yarışma	yüreğim ağzıma geldi
uyanık	yaş	yürüme
uyar-	yaşa-	yüz
uyu-	yaşamak	yüz-

yüzme
zaman
zannet-
zeytin
zıpla-
zil
zor
zorla
zorunda kalmak

Otobiyografi

abi
abla
açık
açık mavi
ad
adam
aferin
ağabey
ağaç
ağla-
ağrı-
aile
ailecek
akıllı
akraba
akşam
akvaryum
al-
almak
alt
ama
amca
an
ana sınıf
anla-
anlama
anlaş-
anlat-
anlatma
anne
anneanne
apartman
ara
araba
arkadaş
arkadaş et-
arkadaşlık
arkeolog
artık

asker
asla
aslan
aslan
aslen
aslında
astronot
at
at-
ata
atla-
atletizm
avukat
ay
ayak
ayakkabı
aydınlık
aylık
aynı
ayrıca
ayrıl-
ayrılmak
az
azarla-
baba
babaanne
bağır-
bahçe
bahset-
bak-
baklava
bakmak
balık
balon
bana
barfiks
bas-
basit
basketbol
baş
başarılı
başka
başkan
başla-
bayıl-
bayram
bazen
bazı
bazıları
bebek

beden
beğen-
belediye
belki
belli
bembeyaz
ben
bence
benim
benzer
beraber
beri
besle-
bey
beyaz
beyin
beyin cerrahı
bil-
bile
bilgi
bilgisayar
bilim
bilim adamı
bilmece
bina
biraz
bircan
birdenbire
biri
birkaç
birlik
bisiklet
biz
boy
boyama
boylu
boyun
bozul-
börek
böyle
böylece
bu
bu arada
bu kadar
bu yüzden
bugün
bugünlük
buğday
bunlar
buraya

burç	deneme	elişi
bursluluk	deney	en
bütün	deniz	enerji harca-
büyü-	ders	enişte
büyük	ders ver-	erkek
büyükler	dışarı	erkek kardeş
canlı	diğeri	erken
cerrah	dile-	eski
cevaplama	din	eskiden
civar	dinle-	esmer
çağır-	dinlemek	et-
çalış-	diye	etek
çalışkan	dizi	etkile-
çalışma	doğ-	etkinlik
çalışmak	doğa	ev
çanta	doğrusu	ev hanımı
çarp-	doğum	evlen-
çarpma	doğum günü	ezberle-
çekirge	doğum tarihi	ezberleme
çık-	doğumlu	fazla
çiçek	doktor	fen
çikolata	doku	ferah
çilek	dokunmak	film
çita	dolap	fiziksel
çizgi film	dolaş-	forma
çizgi roman	dolayı	fotojenik
çizme	dolma	futbol
çocuk	dolu	futbolcu
çok	dön-	geç-
çöz-	döv-	geçen
çözme	dövmek	geçir-
çuval	duvar	gel-
çünkü	duygusal	gelecek
da	düğün	gelinlik
daha	dün	genç
dahil	dünya	genel
dal	dürüst	genellikle
dalgalı	düşün-	geniş
dans et-	düz	gerek
dar	eczacı	gerektiğinde
darıl-	eğer	geri
davran-	eğitici	geri kalmak
dayı	eğitim	getir-
de	eğlen-	getirmek
de-	eğlence	gez-
dede	eğlenceli	gezme
değer vermek	eğlenmek	gibi
değil	ela	gidiş
değiş-	elbise	gir-
değiştir-	elektrik	girmek

git-	hemşire	işlem
gitme	hep	işte
gitmek	hepsi	iyi
giy-	her	iyileşmek
giyinme	herkes	iyileştir-
giymek	heyecan	iyileştirmek
giysi	hızlı	izle-
gölge	hiç	izleme
gönüllü	hikâye	jandarma
gör-	hobi	jile
görme	hoca	kaba
görsel	hopla-	kaçma
görülme	horoz	kadın
gösterme	hoşça	kahraman
götür-	hoşlan-	kahve
göz	hukuk	kahverengi
gözlü	huzur	kal-
gül	hücre	kalabalık
gün	ılık	kaldır-
güneş	içecek	kaleci
gürültü	içi	kalemlik
gürültülü	için	kalk-
güven-	içinde	kalp
güvenlik	içine doğmak	kan
güzel	ikiz	kanal
güzelleştirmek	il	kanat
haber vermek	ilahi	kapalı
hak	ilçe	kapan-
hakim	ile	kapkaranlık
hakime	ile	kaplan
hakkında	ileri	kaplı
hala	ilgi	kapma
hareket	ilgi duymak	kapmaca
hariç	ilk	kar
hasta	ilkbahar	kartopu
hatta	ilkokul	kara
hava	imam	karakter
havuz	inan-	kardan adam
hayal	ince	kardeş
hayal et-	inceleme	karış-
hayal gücü	insan	karışık
hayat	inşallah	karne
hayvan	ip atla-	kat
hayvanat bahçe	ise	katlı
hazırla-	isim	kavga
hece	iskelet	kavga et-
hedef	iste-	kaybet-
hem	istek	kaydet-
hem... hem	iş	kayıt ol-
hemen	işaret	kaynana

kazan-	kumral	muz
kebab	kurabiye	mühendis
keci	kurs	müzik
kenar	kusmak	nasıl
kendi	kusursuz	ne kadar
kendi başına	kuş	neden
kere	kutla-	nefret
kertenkele	kuvvetli	nergis
kesin	kuzen	neyse
keşke	küçük	niçin
kez	küfürlü	noktalama
kırmızı	kültür	not
kısaca	lacivert	numara
kısacası	lazım	o
kıskan-	lider	o yüzden
kış	liderlik	odaklan-
kıvırcık	lila	oğul
kıyafet	lise	oje
kız	lunapark	oku-
kız-	maalesef	okul
kız kardeş	macera	okuma
kızar-	maç	okumak
kızgın	mahalle	ol-
ki	makarna	olma
kilo	makyaj	olmak
kilolu	mantı	onlar
kiracı	marka	orta
kişi	market	ortanca
kişilik	masmavi	otur-
kitap	matematik	oturmak
kocaman	mavi	oyna-
kolay	memleket	oynama
komik	memnun	oynamak
konu	memur	oynat-
kork-	mendil	oyun
korku	menekşe	oyun oyna-
korkunç	merak et-	oyuncak
koş-	merhaba	oyuncu
koşma	mesela	ödev
koşmak	meslek	öğle
koyu	mevsim	öğren-
koyu mavi	meyve	öğrenci
köpek	midesi bulanmak	öğret-
köpek balığı	mimar	öğretmek
köy	mor	öğretmen
kreş	mucit	ölüm
kucak	mutfak	ön
kullan-	mutlu	önce
kullanma	mutlu et-	önceden
kumaş	mutlu ol-	öyle

öz	saray	söyle-
özel	sarı	söyleme
özellik	sarı-	söz
özellikle	sarışın	sözü kesmek
özle-	sarma	spor
papatya	savaş	su
para	say-	suçlu
paramparça	sayesinde	sunucu
park	saygılı ol-	sustur-
parti	sayı	sür-
pasta	seç-	süre
patates	sen	sürmek
paylaş-	sene	sürpriz
paylaşımçı	serinlemek	sürü
pek	sert	süs
pembe	ses	süt
pencereli	sessiz	şarkı
peygamber	sev-	şarkı söyle-
pijama	sevap	şehir
piknik	sevimli	şeker
pilav	sevin-	şekil
pilot	sevindir-	şelale
pislet-	sevme	şey
planla-	sıcak	şımart-
polis	sıkıcı	şıra
problem	sıkıl-	şiir
proföser	sınav	şimdi
pudra	sınıf	şöyle
rahat	sınıf öğretmeni	şu
rahatlatıcı	sıra	şu an
rakam	silgi	şube
rampa	sincap	şunlar
renk	sinek	tabi
renkli	sinema	tabiki
resim	siyah	tablet
resmen	siz	tahta
roman	soğuk	takım
rüya	sohbet	takım tutmak
saat	sok-	tam
saç	son	tane
saçlı	sonbahar	tanı-
sadece	sonra	tanış-
sağlık	sonra	tanıt-
saha	sonuçta	tarih
sahip	sonuncu	tarihî eser
saldır-	sonunda	tasarlamak
san-	sor-	tasarruf
sanat	soru	taşı-
sanatçı	sosyal	taşın-
sandalye	soyad	taşınmak

tatil	uzun	yarış
tatlı	ülke	yaş
tavşan	üniversite	yaşa-
tavuk	üst	yaşama
tayin	üz-	yaşamak
tayt	üzere	yat-
tek	üzmek	yavru
telefon	üzül-	yaz
teleskop	vakit	yazar
ten	vakit	yazı
tenli	vakit geçirmek	yazma
tepe	var	yazmak
terbiyesizlik	ve	ye-
tertemiz	vefat et-	yeğen
test	ver-	yemek
teyze	veya	yeni
tıp	video	yenilik
tipi	villa	yepyeni
tişört	voleybol	yer
tombala	ya	yeşil
tombul	ya da	yıl
ton	yağ-	yılan
top	yakala-	yılbaşı
topla-	yakan top	yıldız
toplam	yakın	yine
toz	yakında	yok
trafik	yakış-	yol
tren	yakışıklı	yumurta
trilyon	yaklaş-	yüksek
turkuaz	yalan	yüz
turuncu	yalnız	yüz-
tut-	yan	yüzme
tüm	yanı	yüzmek
tünel	yanım	zaman
tür	yanında	zarif
uç-	yani	zaten
uçabil-	yap-	zayıf
uğraşmak	yapma	zevk
umabilmek	yapmak	zıpla-
unut-	yaptır-	ziyaret etmek
uyar-	yara	zor
uyu-	yaramaz	zorla-
uzat-	yardım et-	zorunlu
uzay	yardımcı	

Ek-6: Uygulama 1-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü**Genel****Sözlük**

acı çekmek	hoşça kal
ağzını burnunu kıvırmak	içine doğmak
akla gelmemek	ilgi duymak
aklına takılmak	izin almak
aklından çıkarmamak	kaza geçirmek
ayağa kalkmak	keyfini çıkarmak
ayıptır söylemesi	kopya çekmek
az kalsın	midesi bulanmak
baş başa gelmek	morali bozulmak
burun kıvırmak	ödü kopmak
buz tutmak	peşine düşmek
can atmak	peşine takılmak
canı yanmak	rahatına bakmak
damlaya damlaya gök olur	rezil olmak
değer vermek	sabahı zor etmek
ders vermek	sözünü kesmek
dikkat çekmek	sözünü tutmak
dost edinmek	şekil vermek
dört gözle beklemek	tadını çıkarmak
eğitim vermek	takım tutmak
emek vermek	takla atmak
etekleri tutuşmak	temizlik imandan gelir
etekleri zil çalmak	temizlik imanın yarısıdır
fark etmek	üstüne gelmek
fena olmak	vakit geçirmek
geri kalmak	yer almak
gözrmezlikten gelmek	yola koyulmak
gözüne sokmak	yüreği ağzına gelmek
gurur duymak	zarar vermek
haber vermek	ziyaret etmek
hak etmek	zorunda kalmak
hareket etmek	

Serbest Yazı

acı çekmek	ilgi duymak
ayağa kalkmak	keyfini çıkarmak
baş başa gelmek	rahatına bakmak
can atmak	şekil vermek
damlaya damlaya gök olur	tadını çıkarmak
ders vermek	
dikkat çekmek	
dört gözle beklemek	
eğitim vermek	
emek vermek	
gözrmezlikten gelmek	
hak etmek	
hareket etmek	
hoşça kal	

temizlik imandan gelir
 temizlik imanın yarısıdır
 vakit geçirmek
 yer almak
 yola koyulmak
 zarar vermek

Anı

ağzını burnunu kıvırmak
 akla gelmemek
 aklına takılmak
 aklından çıkarmamak
 ayağa kalkmak
 ayıptır söylemesi
 az kalsın
 burun kıvırmak
 buz tutmak
 canı yanmak
 dost edinmek
 etekleri tutuşmak
 etekleri zil çalmak
 fark etmek
 fena olmak
 gözüne sokmak
 gurur duymak
 haber vermek

izin almak
 kaza geçirmek
 kopya çekmek
 morali bozulmak
 ödü kopmak
 peşine düşmek
 peşine takılmak
 rezil olmak
 sabahı zor etmek
 sözünü tutmak
 takla atmak
 üstüne gelmek
 yüreği ağzına gelmek
 zorunda kalmak

Otobiyografi

değer vermek
 geri kalmak
 içine doğmak
 ilgi duymak
 midesi bulanmak
 sözü kesmek
 takım tutmak
 vakit geçirmek
 ziyaret etmek

**Ek-7: Uygulama 2-
Genel Sözlük**

abi	Allah'tan	ümit	aşk
abla	kesilmez		at
abur cubur	alma		at-
acaba	almak		ata
acı	alt		ateş
acı-	altın		atıştırma
acık-	ama		atla-
aç-	ameliyathane		atlama
açık	an		atlamak
açık mavi	ana sınıfı		atlıkarınca
açıkçası	anahtar		atmak
açıl-	anaokulu		atmosfer
ad	ancak		aut
adaletli	anı		avukat
adam	anla-		avukat
adı	anlamak		ay
afiyetle	anlaş-anlat-		ayak
ağ	anlatılmaz		ayakkabı
ağabey	anne		aydınlat-
ağaç	anneanne		ayıcık
ağız	apartman		aynı
ağla-	aptal		ayrı
ağlaya ağlaya	ara		ayrıca
ağrı-	ara-		ayrıl-
aile	araba		ayrımıcılık
ailece	araç		ayrıntılı
ailecek	aradan		az
ait	araştırma		az kal-
akıl	araştırmak		azıcık
akılda kalmak	arı		baba
akıllı	arka		babanne
akraba	arkadaş		babet
akrep	arkadaşlık		bacak
akşam	arkeolog		bağ
al	armağan		bağımsızlık
al-	armut		bağır-
alan	art-		bağlı
alay	artık		bahane
alay et-	artistik		bahçe
alçı	asansör		bahset-
alet	asker		bak-
alın-	asla		bakarak
alış-	aslan		bakkal
alışveriş	aslında		bal
alkışla-	astım		baldır
alkol	astronot		balık
Allah	aşağı		balıklama
	aşı		balon
	aşık		bana
	aşırı		banka

banyo	bile	börek
bardak	bilen	böyle
barış	bilezik	böylece
barış-	bilgi	bu
barışmak	bilgili	bu kadar
bas-	bilgisayar	bu yüzden
basket	bilim	buçuk
basketbol	bilim adamı	bugün
baş	bilim insanı	bul-
başarılı	bilinçli	bulun-
başbakan	bin-	bulunma
başka	bina	buluş-
başkan	bindir-	bulut
başla-	binlerce	bunlar
başlangıç	bir	burda
başlat-	bir varmış bir yokmuş	burun
bat-	biraz	bütün
batır-	birazcık	büyü-
bayıl-	birbir	büyük
bayrak	birbiri	büyükler
bayram	birçok	büyüt-
bazen	birden	cadde
bazı	birgün	cahil
bebek	biri	camı
beden	biriktirmek	can
beğen-	birkaç	can yakmak
bekle-	birlik	canım
belediye	birlikte	canlı
belge	bisiklet	cennet
belki	bisküvi	cep
ben	bit-	cesaretli
bence	bitir-	cesur
bencil	bitki	cevre
benimsemek	biz	ceza
benze-	boğul-	cimri
benzer	bol	cinsiyet
beraber	bol bol	cisim
berbat	bordo	coş-
besinli	boş	cömert
besle-	boş boş	çaba
beslen-	boşa-	çabuk
beşik	boşuna	çağır-
betimle-	boy	çak-
beyaz	boylu	çal-
beyin	boynu bükük	çalı çırpı
bıçak	boyun	çalış-
bıçakla-	boz-	çalışkan
bırak-	böcek	çalışma
bırakma	bölge	çalışmak
bil-	bölmek	çanta

çarp-	çünkü	dilim
çarpma	da	din
çarpmak	dağ	dinle-
çarşamba	dağıt-	dinleme
pazarına	daha	dinlemek
çevirmek	dakika	dip
çarşı	dal	dirsek
çatal	dalgalı	disiplin
çatışma	dalma	diş
çatlasa da patlasa da	dan-	diyar
çay	dans	diye
çek-	darbe	dizi
çekiliş	davran-	doğ-
çekin-	davranma	doğa
çekirdek	davul	doğum
çekmek	dayan-	doğum günü
çember	dayı	doğum tarihi
çene	de	doğumlu
çeşit	de-	doğur-
çeşit çeşit	dede	doğuştan
çevre	defa	doktor
çeyrek	defter	doktorluk
çığlık	değer	dolaşma
çık-	değerlendir-	dolma
çıkan	değerli	dondurma
çıkart-	değil	doyum
çıkartma	değişik değişik	dökül-
çıkış	değiştir-	dön-
çıkılmak	değiştirmek	dönem
çita	deli	döner
çiçek	demek	dönme
çiğ köfte	demir	dönüşüm
çikolata	deneme	döv-
çilek	deniz	dövme
çimen	deodorant	dua et-
çizgi	derin	duman
çizgi film	ders	dur-
çizme	dev	durdur-
çizmek	devam et-	durma
çocuk	devlet	durum
çocukluk	dış	duvar
çoğalt-	dışarı	duy-
çok	dışla-	duygu
çoktan	diğer	duygulan-
çorap	dik-	duygusal
çök-	dikiş	duygusallık
çöp	dikkat	düğme
çöp kutu	dikkat çekmek	düğün
çöz-	dikkatli	dükân
çubuk	dilek	dün

dünya	eşit	geç-
dünyalar benim oldu	eşlik	geçen
dürüst	eşya	geçin-
düş-	et	geçinmek
düşme	et-	geçir-
düşün-	etkile-	geçmiş
düşünce	etkinlik	gel-
düşünme	etme	gelecek
düşür-	etmek	gelin
düz	etraf	geliş-
düzeltil-	ev	geliştir-
düzen	ev hanımı	gelme
düzenle-	evet	gelmek
düzenli	evlat	gemi
edin-	evle-	genç
egzoz	evren	gene
eğer	evvel zaman içinde	genellikle
eğer	kalbur zaman	geniş
eğitim	içinde	genişlet-
eğlen-	ezberle-	gerçekleş-
eğlence	fakat	gerçekten
eğlenceli	fakir	gerek
eğlendirmek	falán	gerek-
eğlenme	fart et-	gerekli
eğlenmek	faul	geri
ehliyet	favori	getir-
ekmek	foyda	gez-
eksik	fazla	gezdir-
ekvator	fazla	gezegen
el	fedakarlık	gezi
ela	felç	gezme
elbet	fen	gezmek
elbette	fıkra	gıcık
elbise	fırçala-	gıda
elçi	fıskırtma	gıdıkla-
elektrik	film	gibi
emanet	fiziksel	gidebil-
emanet et-	flaş	gir-
emin	flüt	giriş
en	forvet	girme
endişelen-	fotoğraf	girmek
enişte	fotoğrafçı	git-
erit-	fotoğrafçılık	gitar
erkek	frikik	gitgide
erkek kardeş	futbol	gitme
eser	futbolcu	gitmek
eski	galaksi	giy-
eskiden	gece	giyin-
esmer	gece gündüz	giyinme
esnaf	geç	giyme

giysi	hak	herkes
gol	hakim	hesap
gondol	haklı	heyecan
göç	hala	heyecanlan-
gökyüzü	hamak	heyecanlı
göl	hamile	hızlı
gönder-	hanım	hızlıca
gönderme	hani	hızma
gönül	harçlık	hiç
gör-	hareket	hikâye
göre	harf	hile
görev	hariç	hipernova
görgü	harika	hisset-
görmek	hasta	hitap et-
görmezden gelmek	hastahane	hobi
görünüş	hastalan-	hoca
görüş-	hastalık	hoşgörü
göster-	haşla-	hoşgörülü
gösteri	hatıra	hoşlan-
göstermek	hatırla-	huni
götür-	hatırlat-	huy
götür-	hatta	huzur
göz	hava	hür
gözlü	hava atmak	hüzün
gözlük	havalara uçmak	ısın-
gurur duy-	havale	ısır-
güçlü	havlu	ışık
güçsüz	havuz	ışıklı
gül	hayal	ışınlama
gül-	hayal et-	ızgara
güler	hayalet	ibadet
gülmek	hayalim	icat
gülümse-	hayat	iç
gülüş	hayır	iç-
gün	hayvan	iç mimar
gün boyu	hazır	içeri
güneş	hazırla-	içerik
günlük	hazırlan-	içi
günü	hazırlık	için
gürültü	hazine	içinde
güven-	hediye	içine
güvenlik	hele	içten
güvercin	hem	idare
güz	hem... hem	iğne
güzdüz	hemen	ihtiyaç
güzel	hemşire	ilan
güzelce	hep	ile
hafta	hepimiz	ilerde
hafta içi	hepsi	ileri
haftaya	her	ilgili

ilgimi çek-	kahvaltı	kaybet-
ilk	kahverengi	kaybol-
ilkbahar	kal-	kaydır-
ilkokul	kaldır-	kaydırak
illa	kale	kaygan
imam	kalk-	kaz
in-	kalma	kaza
inan-	kalp	kazan-
inanılmaz	kamp	kazanmak
inatçı	kan	kebab
incelik	kana-	keçi
incelt-	kanser	kederli
incit-	kapalı	kedi
incitme	kapı	kelebek
indir-	kapkaççı	kelime
inek	kaplı	kemik
ingilizce	kaplıca	kenar
insan	kaptır-	kendi
inşaat	kar	kere
inşallah	kar topu	kes-
internet	kara	kesil-
ip	karakter	kesin
ise	karanfil	kestane
isim	karanlık	keşke
iste-	karar al-	keyif
istek	karar ver-	kez
iş	kararsız	kıl-
işaret	kardan adam	kıpkırmızı
işaret et-	kardeş	kır-
işçi	kardeşlik	kırıl-
işleme	karın	kırılğan
işte	karışık	kırmızı
itfaiye	karmaşık	kısa
itfaiyeci	karne	kısa vuruş
iyi	karşı	kısaca
iyileş-	karşılama	kısacası
iyileştir-	karşılaş-	kısık
iyilik	kasap	kısım
iz	kaş	kıskan-
izin ver-	kaşınma	kış
izle-	kaşıntı	kıta
izleme	kaşlı	kıvırcık
izlemek	kat	kıyafet
izlet-	katıl-	kıymet
jüpiter	katılan	kıymetli
kaç	katlı	kız
kaç-	kavga	kız-
kadar	kavga et-	kız kardeş
kadın	kay-	kızartma
kâğıt	kayan	kızdır-

kızgın	koza	lira
ki	köfte	lise
kilit	köpek	lokanta
kilo	körebe	lunapark
kilolu	körfez	lütfen
kilometre	köstebek	maç
kim	köşe	mahalle
kimse	köşe vuruş	mahvol-
kiracı	kötü	makarna
kiraz	kötüleş-	makine
kirlen-	köy	mal
kirlet-	krater	malzeme
kirli	kucak	mangal
kişi	kucakla-	manken
kişilik	kullan-	manzara
kişisel	kullanma	masa
kitap	kullanmak	maşallah
kivi	kulüp	matematik
kocaman	kumral	mavi
kok-	kurabiye	meğerse
kol	kural	melek
kolay	kurdele	memnun
koltuk	kurmak	memur
komando	kurs	menzil
komik	kurtar-	merak et-
komşu	kuru fasulye	merdiven
konferans	kus-	merhaba
konser	kuş	merkür
kontrol et-	kutla-	mesela
konu	kutlu	meslek
konuş-	kutu	meteor
konuşma	kuvvetli	mevsim
kop-	kuyruk	meyve
kopar-	kuyruklu yıldız	meyve suyu
koridor	kuzen	mısır
kork-	kuzu	mide bulanmak
korku	küçük	mikrofon
korkunç	küçükler	miktar
korner	küfür	millet
koru-	kültür	mimar
korumak	künefe	minnet
kostüm	küs-	misafir
koş-	lacivert	misafirlik
koşma	lahmacun	moda
koşmak	laik	mor
kova	lal	motorsiklet
kovala-	lale	muhtaç
kovmak	lamba	muhteşem
koy-	lavabo	mum
koyu	leylek	musluk

mutlu	olabil-	öncelikle
mutlu et-	olan	önem
mutlu ol-	olarak	önemli
mutluluk	olay	öp-
mutsuz	olma	öpücük
muz	olmak	örnek
mücadele etmek	olumsuzluk	örümcek
müdür	oluş-	öyle
müdür yardımcısı	oluştur-	özel
mühendis	ondan sonra	özellik
müslüman	onlar	özellikle
müzik	orada	özet
naif	orda	özgürlük
nakil	orman	özle-
namaz	orta	özlemek
namaz kılar	ortalık	pantolon
nasıl	otel	para
ne	otobüs	paragöz
ne...ne	otur-	paralı
neden	oyna-	parfüm
neden	oynama	park
nedense	oynamak	parlak
nefes	oynat-	parmak
nefret et-	oysaki	parti
neler	oyun	pas
nerede	oyun oyna-	pasta
nereye	oyuncak	patates
neşe	oyuncu	paten
neşeli	oyunculuk	patla-
neyse	ozon	patlama
niye	öbür	paylaşımçı
nohut	öde-	pedal
normal	ödev	pek
not	ödül	pembe
numara	öğle	penaltı
o	öğren-	pencere
o kadar	öğrenci	peşine takılmak
o yüzden	öğrenme	peynir
oda	öğrenmek	piano
ofsayt	öğret-	pide
oğul	öğretim	piknik
oksijen	öğretmek	pilav
oku-	öğretmen	pilot
okul	öl-	pis
okuma	ölç-	pizza
okumak	öldür-	plan
okuyabil-	ölüm	polis
okuyan	ömür	pompa
ol-	ön	poşet
	önce	puan

pudra	sarı	sınır
rağmen	sarışın	sır
rahat	sarma	sıra
rahat et-	sars-	sıra sıra
rahatsız olmak	satabil-	sırala-
rakam	satın	sırdaş
rakip	satranç	sırt
ramazan	savaş	sigara
reçete	savaşma	silah
reddet-	say-	simit
rengarenk	saya saya	sincap
renk	sayesinde	sinema
renkli	sayfa	sinir
resim	saygı	sinirlen-
resmen	saygılı	sinirli
restoran	saygısızlık	sistem
risk	sayı	sivri
rüya	sayıl-	siyah
rüzgâr	sebep	siz
saat	sebze	skor
saatlerce	seç-	sobet et-
sabah	sedir	sofra
sabır	sefer	soğan
sabırsızlık	seksek	soğuk
sabretmek	selam	soğukluk
saç	sen	sohbet
saçlı	sene	sohbet et-
sade	sergile-	sokak
sadece	serin	son
sağla-	serum	sonbahar
sağlık	servis	sonda
sağlıklı	ses	sonra
sağlıksız	sessizlik	sonradan
saha	sev-	sonsuz
sahil	sevap	sonuç
sahip	seven	sonuçlan-
sahne	sevgi	sonuçta
sakın	seviçli	sonunda
saklambaç	sevimli	sopa
saklan-	sevin-	sor-
salata	sevinç	soru
saldırı	sevme	sosyal
salıncak	sıcak	soyad
sallan-	sıcaklık	sömestir
salon	sıkıntı	sön-
san-	sıkıntılı	söyle-
sana	sınav	söyleme
sancı	sınıf	söylemek
saniye	sınıf arkadaş	söz
sanki	sınıf öğretmeni	sözünden çıkmamak

spor	şöyle	tebessüm
sporcu	şu	tebrik et-
stand up	şube	tek
steteskop	şunlar	teker teker
su	şükretmek	teknoloji
su gibi akmak	şükür	tekrar
sun-	tabaka	tekstil
sunucu	tabiat	telefon
sunuculuk	tablet	televizyon
sur	taç	telsiz
susa-	tahmin	tembel
sünnet	tahmin et-	temiz
süpernova	tahta	temizlik
sür-	tak-	ten
süre	takdir	teneffüs
sürekli	takı	tenis
sürme	takıl-	tenli
sürmek	takım	tercih et-
sürpriz	takip et-	terim
sürü	takla	terlik
sürükleme	taklitçi	terzi
sürüm	takma	terzici
süsle-	taktir	teslim et-
süslen-	tam	test
süt	tamam	teşekkür
şaka	tamamla-	teşekkür et-
şaka et-	tane	teyze
şakalaşmak	tanı-	tıptıp
şal	tanıdık	tırnak
şans	tanımak	tişört
şapka	tanıt-	tiyatro
şarkı	taraf	toka
şaşır-	tarafından	tombul
şefkat	tarih	tombuş
şehir	tartış-	tomurcuk
şeker	tarz	ton
şekil	tasarım	top
şenlik	tasarruf	topla-
şey	tasarruflu	toplama
şiddet	taş	toplama
şiddetli	taşı-	toplamak
şiir	taşın-	toplantı
şikayetçi	tat	toplum
şimdi	tatil	topuklu
şimdilik	tatlı	toz
şimşek	tavsiye	tören
şiş-	tavşan	trafik
şiş şiş	tavuk	tren
şişir-	tayt	tulumba
şok	taziye	tur

tut-	üzül-	yapma
tutma	vakit geçir-	yapmak
tutmak	vampir	yaprak
tutuklan-	vapur	yara
tutumlu	var	yara-
tükür-	var-	yara bandı
tükürmek	varsa	yarabbi
tüm	vatan	yaramaz
tümör	vatansız	yaratıcı
tür	ve	yardım
türlü	veda etmek	yardım et-
uçan	veli	yardımcı
uçma	venüs	yardımlaşma
uçup gitmek	ver-	yardımsaver
uçurum	verimli	yardımsaverlik
uğra-	verme	yarım
uğraş-	vermek	yarın
uğraşma	veteriner	yarışma
uğur böceği	veya	yasa
unut-	video	yaş
unutma	vila	yaşa-
unutulmaz	voleybol	yaşam
uslu	vur-	yaşamak
utanmaz	vücut	yaşan-
uy-	ya	yaşlı
uydu	ya da	yaşlılar
uydur-	yağ-	yat-
Uygulama 2	yağmur	yatak
uyku	yak-	yavaş
uyma	yakala-	yavaş yavaş
uyu-	yakalayabil-	yavaşça
uyul-	yakan top	yavaşla-
uyuma	yakın	yavru
uzak	yakında	yayla
uzaktan kumandalı	yaklaş-	yaz
uzay	yaklaşık	yaz-
uzaylı	yalan	yazdır-
uzun	yalancı	yazı
üfle-	yalnız	yazılı
ülke	yan	yazma
ünlü	yan-	yazmak
üst	yanda	ye-
üstelik	yangın	yeğen
üstü	yanı	yeme
üstünde	yanım	yemek
üstüne üstüne	yani	yen-
üye	yap-	yenge
üz-	yapı	yeni
üzeri	yapıl-	yeni yeni
üzgün	yapıştır-	yer

yeşil
yetebil-
yeter
yetiş-
yetişkin
yetiştir-
yıka-
yıkan-
yıl
yılbaşı
yıldız
yırt-
yırtıl-
yine
yiyecek
yoğurt
yok
yokuş
yol

yolculuk
yorucu
yorul-
yönet-
yukarı
yukarı aşağı
yumurta
yurt dışı
yuvarlak
yükle-
yüksek
yürü-
yürüme
yürüyüş
yüz
yüz-
yüzlü
yüzme
yüzmek

zaman
zarar
zarar ver-
zaten
zayıf
zehirle-
zeki
zengin
zeytin
zımba
zil
zira
ziyaret
ziyaret et-
zor
zorunlu olarak
zürafa

**Ek-8: Uygulama 2-
Sıklık Listesi**

ben	267	bir	37	kere	18
çok	207	oyna-	37	kuzen	18
ve	192	insan	36	meslek	18
sev-	165	yemek	36	şarkı	18
git-	128	iyi	35	abla	17
ol-	116	kitap	35	an	17
en	111	zaman	35	bil-	17
gün	98	biri	34	et-	17
arkadaş	95	eğlen-	34	futbol	17
biz	91	söyle-	34	hastahane	17
o	89	tatil	32	hoca	17
anne	87	hep	31	mesela	17
kardeş	78	ki	31	YANLIŞ	17
ama	74	hayvan	30	anı	16
öğretmen	73	olma	30	başla-	16
baba	69	çık-	29	el	16
gel-	69	gir-	29	gözlü	16
yap-	69	kişi	29	ile	16
iste-	67	geç-	28	kork-	16
var	65	kendi	28	tüm	16
sınıf	62	doktor	27	üzül-	16
şey	59	akıl	26	yanı	16
her	58	soyad	26	yıl	16
için	58	yaşa-	26	bazı	15
ad	57	herkes	25	çiçek	15
sonra	57	kahverengi	25	hala	15
renk	56	saç	25	kadar	15
okul	55	daha	24	kız	15
yaş	54	ye-	24	matematik	15
güzel	52	araba	23	park	15
oyun	51	doğum günü	23	saçlı	15
ev	48	okuma	23	tane	15
oku-	48	ver-	23	yine	15
çünkü	47	göz	22	büyük	14
bana	46	ilk	22	fazla	14
bu	45	unut-	22	hepsi	14
ders	45	gibi	21	ise	14
de-	43	siyah	21	mutlu	14
hiç	43	küçük	20	öğrenci	14
al-	42	abi	19	piknik	14
de	42	dünya	19	resim	14
aile	41	şimdi	19	yarışma	14
doğ-	41	yani	19	yok	14
çocuk	40	bütün	18	birlikte	13
onlar	40	çalış-	18	çalışkan	13
büyü-	38	da	18	kazan-	13
olmak	38	düş-	18	köpek	13
yer	38	gör-	18	mavi	13
		hayat	18	pasta	13
		kal-	18	sevgi	13

sevin-	13	hasta	9	et	7
akşam	12	katıl-	9	gece	7
bayram	12	kimse	9	gerek	7
beyaz	12	köy	9	gezegen	7
bilgi	12	mahalle	9	gitme	7
biraz	12	müzik	9	gül-	7
düşün-	12	okumak	9	güneş	7
götür-	12	öyle	9	hayal	7
hediye	12	sabah	9	hem... hem	7
hikâye	12	sarı	9	kar	7
oynama	12	tak-	9	katlı	7
siz	12	trafik	9	kıyafet	7
su	12	ara	8	kilo	7
tatlı	12	bahçe	8	konuş-	7
anlat-	11	bak-	8	kutla-	7
bazen	11	bekle-	8	nasıl	7
değil	11	bilim adamı	8	ne	7
ev hanımı	11	boyu	8	orta	7
getir-	11	geçen	8	öğret-	7
hemen	11	gez-	8	polis	7
keşke	11	göster-	8	sadece	7
öğren-	11	isim	8	saygı	7
pembe	11	işte	8	son	7
spor	11	kavga et-	8	şu	7
topla-	11	kedi	8	taşı-	7
yapma	11	mor	8	tavşan	7
yaz-	11	otur-	8	tek	7
yazma	11	ödev	8	üz-	7
at-	10	sağlıklı	8	ya da	7
ay	10	tam	8	yapmak	7
beraber	10	tenli	8	yazı	7
bin-	10	tut-	8	yeşil	7
birgün	10	yat-	8	yol	7
birkaç	10	zor	8	adam	6
bisiklet	10	aç-	7	Allah	6
bul-	10	ağaç	7	amca	6
eğer	10	anneanne	7	apartman	6
fen	10	böylece	7	artık	6
iş	10	bugün	7	asla	6
kırmızı	10	canım	7	ayrıl-	6
kötü	10	çalışma	7	baş	6
mutlu ol-	10	çıkardın	7	başka	6
uzun	10	din	7	bebek	6
üst	10	dinle-	7	beden	6
yakan top	10	diye	7	böyle	6
yaz	10	döv-	7	bu yüzden	6
ağla-	9	eğitim	7	bunlar	6
boy	9	eğlence	7	burun	6
esmer	9	elbise	7	cami	6
geçir-	9	erkek	7	dede	6

film	6	davran-	5	bit-	4
gül	6	dayı	5	bitir-	4
hoşlan-	6	değerli	5	büyükler	4
iç-	6	gezme	5	çek-	4
içinde	6	gözlük	5	çöp	4
iğne	6	hak	5	dağ	4
ilkokul	6	hazırla-	5	defa	4
kat	6	ışık	5	deniz	4
kaza	6	ızgara	5	devam et-	4
kez	6	kay-	5	doğa	4
kız kardeş	6	kaybol-	5	doğumlu	4
koru-	6	kes-	5	dön-	4
koy-	6	kış	5	dur-	4
kültür	6	kız-	5	durum	4
küs-	6	komşu	5	duygu	4
o yüzden	6	konuşma	5	dürüst	4
olan	6	kumral	5	eğlenceli	4
olay	6	meyve	5	ela	4
oynamak	6	mutlu et-	5	erkek kardeş	4
öl	6	numara	5	eski	4
para	6	o kadar	5	geri	4
saat	6	özellik	5	gitmek	4
saklambaç	6	özellikle	5	giy-	4
sen	6	patates	5	hafta	4
sıra	6	pilav	5	havalara uçmak	4
sor-	6	sağlık	5	hemşire	4
sürü	6	savaş	5	hepimiz	4
şekil	6	seç-	5	heyecan	4
şiir	6	sene	5	hobi	4
tavuk	6	sınav	5	hoşgörü	4
telefon	6	sosyal	5	içine	4
uyu-	6	süt	5	inşallah	4
vatan	6	şube	5	ip	4
veya	6	takım	5	kahvaltı	4
yenge	6	uzay	5	karanlık	4
alan	5	var-	5	karne	4
alay	5	vur-	5	kırıl-	4
ana sınıf	5	yalan	5	konu	4
ara-	5	yaşamak	5	koş-	4
ayak	5	akıllı	4	kural	4
basketbol	5	almak	4	kuş	4
başarılı	5	anaokul	4	maç	4
bırak-	5	anasınıf	4	memur	4
bile	5	anla-	4	merak et-	4
can	5	aslında	4	merhaba	4
çal-	5	atla-	4	mevsim	4
çarp-	5	aynı	4	misafir	4
çevre	5	balık	4	mutluluk	4
çıkmaq	5	bilim	4	neden	4
dans	5	birbiri	4	önemli	4

sahip	4	bence	3	iyileş-	3
sanki	4	besle-	3	iyileştir-	3
sayfa	4	birden	3	kan	3
saygılı	4	boğul-	3	kara	3
sefer	4	boş	3	kaş	3
ses	4	çabuk	3	kelime	3
söz	4	çağır-	3	kısa	3
sürpriz	4	çanta	3	kızartma	3
şaşır-	4	çekirdek	3	kişilik	3
şehir	4	çığlık	3	kocaman	3
taç	4	dal	3	kullan-	3
tahta	4	dalgalı	3	lunapark	3
tanıt-	4	devlet	3	mangal	3
taşın-	4	diğer	3	melek	3
tekrar	4	dinleme	3	merdiven	3
temizlik	4	diş	3	millet	3
teyze	4	doğum	3	mum	3
toka	4	doğum tarihi	3	namaz	3
top	4	dolma	3	nefret et-	3
ülke	4	dönem	3	niye	3
yağ-	4	döner	3	oda	3
yardım	4	duygusal	3	oğul	3
yardım et-	4	dükân	3	olarak	3
yorul-	4	düz	3	oyuncak	3
yürü-	4	düzen	3	öde-	3
yüz	4	düzenli	3	ödül	3
yüzme	4	eğlenmek	3	öğrenmek	3
zarar ver-	4	ekmek	3	örnek	3
zayıf	4	elektrik	3	özle-	3
ailece	3	eşya	3	patla-	3
alma	3	ezberle-	3	puan	3
altın	3	fiziksel	3	rüya	3
anlaş-	3	fotoğraf	3	saniye	3
arı	3	geç	3	sarışın	3
arka	3	geçit	3	satın	3
aslan	3	gelecek	3	sayesinde	3
astronot	3	gerçekten	3	sayı	3
aşağı	3	gösteri	3	sevimli	3
at	3	hava	3	sıcak	3
avukat	3	havuz	3	sinema	3
ayrı	3	hayır	3	sinirlen-	3
ayrıca	3	hazine	3	sonbahar	3
az	3	hem	3	sonunda	3
babaanne	3	heyecanlan-	3	sopa	3
bağır-	3	hızlı	3	söylemek	3
banyo	3	hisset-	3	sür-	3
barış-	3	huzur	3	şans	3
bas-	3	ısrar-	3	şeker	3
beğen-	3	içeri	3	tablet	3
belki	3	işçi	3	takıl-	3

takip et-	3	belge	2	galaksi	2
takla	3	benze-	2	geçmiş	2
tarz	3	benzer	2	gelme	2
temiz	3	bilgili	2	gelmek	2
ten	3	bilgisayar	2	gemi	2
teşekkür et-	3	bindir-	2	gene	2
tırnak	3	birbir	2	gerçekleş-	2
toz	3	birçok	2	göl	2
uzaylı	3	bitki	2	güçlü	2
üstelik	3	boz-	2	güler	2
vakit geçir-	3	bu kadar	2	güvenlik	2
yaklaşık	3	büyüt-	2	harçlık	2
yaramaz	3	can yakmak	2	hastalık	2
yardımcı	3	cesur	2	hatırlat-	2
yarın	3	cevre	2	hatta	2
yaya	3	ceza	2	hayal et-	2
yazmak	3	çalışmak	2	hele	2
yeğen	3	çarpmak	2	heyecanlı	2
yıka-	3	çay	2	iç mimar	2
yoğurt	3	çeşit çeşit	2	ihtiyaç	2
yumurta	3	çizgi	2	ilerde	2
yüksek	3	çoğalt-	2	ileri	2
zaten	3	çorap	2	ilgili	2
ziyaret et-	3	çöz-	2	ilgimi çek-	2
abur cubur	2	dağıt-	2	ilkbahar	2
acaba	2	dakika	2	inan-	2
açık mavi	2	darbe	2	itfaiyeci	2
açıl-	2	dayan-	2	kaç-	2
ağabey	2	değiştir-	2	kadın	2
ağız	2	değiştirmek	2	kaldır-	2
ağrı-	2	demek	2	kale	2
ailecek	2	deneme	2	kalp	2
akraba	2	dış	2	kapalı	2
alt	2	dışarı	2	kapı	2
ameliyathane	2	dikkatli	2	kaplıca	2
arkeolog	2	dilek	2	kardan adam	2
armağan	2	doğur-	2	karın	2
armut	2	dolaşma	2	karşı	2
asker	2	dönme	2	kavga	2
aşı	2	duvar	2	kaybet-	2
ateş	2	düzel-	2	kazanmak	2
atlama	2	eskiden	2	kestane	2
ayıcık	2	etkile-	2	kısaca	2
az kal-	2	etkinlik	2	kilit	2
bahset-	2	evren	2	kim	2
bal	2	falan	2	kop-	2
balon	2	fark et-	2	koyu	2
batır-	2	faul	2	kucak	2
bayrak	2	favori	2	kurs	2
belediye	2	fırçala-	2	kurtar-	2

kus-	2	sürmek	2	zeytin	2
küçükler	2	süsle-	2	zürafa	2
küfür	2	şenlik	2	acı	1
lacivert	2	şimşek	2	acı-	1
lokanta	2	şişir-	2	acık-	1
lütfen	2	şunlar	2	açık	1
makine	2	takma	2	açıkçası	1
meğerse	2	tanı-	2	adaletli	1
memnun	2	tarafından	2	afiyetle	1
meyve suyu	2	tartış-	2	ağ	1
moda	2	tasarım	2	ağlaya ağlaya	1
muhtaç	2	taş	2	ait	1
müdür	2	teknoloji	2	akılda kalmak	1
nefes 2		tercih et-	2	akrep	1
neşe	2	tiyatro	2	alay et-	1
neşeli	2	toplam	2	alçı	1
olabil-	2	tren	2	alet	1
oluş-	2	tür	2	alın-	1
orman	2	türlü	2	alış-	1
oynat-	2	unutulmaz	2	alışveriş	1
oyun oyna-	2	uyku	2	alkışla-	1
öbür	2	uyuma	2	alkol	1
öğle	2	uzak	2	Allah'tan	ümit
öğretim	2	üfle-	2	kesilmez	1
öğretmek	2	üzeri	2	anahtar	1
öldür-	2	vermek	2	ancak	1
öncelikle	2	voleybol	2	anlamak	1
öp-	2	vücut	2	anlatılmaz	1
örneğin	2	ya	2	aptal	1
parti	2	yağmur	2	araç	1
pencere	2	yakala-	2	aradan	1
resmen	2	yakın	2	araştırma	1
sabretmek	2	yan	2	araştırmak	1
saha	2	yanda	2	arkadaşlık	1
sahne	2	yanım	2	art-	1
salıncak	2	yara	2	artistik	1
salon	2	yardımsaver	2	asansör	1
sana	2	yarım	2	astım	1
satranç	2	yaşam	2	aşık	1
sergile-	2	yatak	2	aşırı	1
serum	2	yazdır-	2	aşk	1
seviçli	2	yen-	2	ata	1
sınıf öğretmeni2		yeni	2	atıştırma	1
sincap	2	yeter	2	atlamak	1
sinirli	2	yıldız	2	atlıkarınca	1
sofra	2	yürüyüş	2	atmak	1
soğuk	2	yüzlü	2	atmosfer	1
soru	2	zarar	2	aut	1
steteskop	2	zehirle-	2	ayakkabı	1
sunucu	2	zeki	2	aydınlat-	1

ayrımcılık	1	boşa-	1	çimen	1
ayrıntılı	1	boşuna	1	çizgi film	1
azıcık	1	boynu bükük	1	çizme	1
babet	1	boyun	1	çizmek	1
bacak	1	böcek	1	çocukluk	1
bağ	1	bölge	1	çoğu	1
bağımsızlık	1	bölmek	1	çoktan	1
bağlı	1	börek	1	çök-	1
bahane	1	buçuk	1	çöp kutu	1
bakarak	1	bulun-	1	çubuk	1
bakkal	1	bulunma	1	...dan beri	1
baldır	1	buluş-	1	don-	1
balıklama	1	bulut	1	davranma	1
banka	1	burda	1	davul	1
bardak	1	cadde	1	defter	1
barış	1	cahil	1	değer	1
barışmak	1	canlı	1	değerlendir-	1
basket	1	cennet	1	değişik değişik	1
başbakan	1	cep	1	deli	1
başkan	1	cesaretli	1	demir	1
başlangıç	1	cimri	1	deodorant	1
başlat-	1	cinsiyet	1	derin	1
bat-	1	cisim	1	dev	1
bayıl-	1	coş-	1	dışla-	1
bencil	1	cömert	1	dik-	1
benimsemek	1	çaba	1	dikiş	1
berbat	1	çak-	1	dikkat	1
besinli	1	çalı çırpı	1	dikkat çekmek	1
beslen-	1	çarpma	1	dilim	1
beşik	1	çarşamba	pazarına	dinlemek	1
betimle-	1	çevirmek	1	dip	1
beyin	1	çarşı	1	dirsek	1
bıçak	1	çatal	1	disiplin	1
bıçakla-	1	çatışma	1	diyar	1
bırakma	1	çatlasa da patlasa da	1	dizi	1
bilen	1	çekiliş	1	dizge	1
bilezik	1	çekin-	1	doğuştan	1
bilinçli	1	çekmek	1	doktorluk	1
bina	1	çember	1	dondurma	1
binlerce	1	çene	1	doyum	1
bir varmış bir yokmuş	1	çeşit	1	dökül-	1
	1	çeyrek	1	dönüşüm	1
birazcık	1	çıkan	1	dövme	1
biriktirmek	1	çıkart-	1	dua et-	1
birlik	1	çıkartma	1	duman	1
bisküvi	1	çıkış	1	durdur-	1
bol	1	çita	1	durma	1
bol bol	1	çiğ köfte	1	duy-	1
bordo	1	çikolata	1	duygulan-	1
boş boş	1	çilek	1	duygusallık	1

düğme	1	futbolcu	1	gündüz	1
düğün	1	gece gündüz	1	günlük	1
dün	1	geçin-	1	gürültü	1
dünyalar benim oldu	1	geçinmek	1	güven-	1
düşme	1	gelin	1	güvercin	1
düşünce	1	geliş-	1	güz	1
düşünme	1	geliştir-	1	güzdüz	1
düşür-	1	genç	1	güzelce	1
düzenle-	1	genellikle	1	hafta içi	1
edin-	1	geniş	1	haftaya	1
egzoz	1	genişlet-	1	hakim	1
eğlendirmek	1	gerek-	1	haklı	1
eğlenme	1	gerekli	1	hamak	1
ehliyet	1	gezdir-	1	hamile	1
eksik	1	gezi	1	hanım	1
ekvator	1	gezme	1	hani	1
elbet	1	gıcık	1	hareket	1
elbette	1	gıda	1	harf	1
elçi	1	gıdıkla-	1	hariç	1
emanet	1	gidebil-	1	harika	1
emanet et-	1	giriş	1	hastalan-	1
emin	1	girme	1	haşla-	1
endişelen-	1	girmek	1	hatıra	1
enişte	1	gitar	1	hatırla-	1
erit-	1	gitgide	1	hava atmak	1
eser	1	giyin-	1	havale	1
esnaf	1	giyinme	1	havlu	1
eşit	1	giyme	1	hayran	1
eşlik	1	giysi	1	hazır	1
etme	1	gol	1	hazırlan-	1
etmek	1	gondol	1	hazırlık	1
etraf	1	göç	1	hesap	1
evet	1	gökyüzü	1	hızlıca	1
evlat	1	gönder-	1	hızma	1
evvel zaman içinde		gönderme	1	hile	1
kalbur zaman		gönül	1	hipernova	1
içinde	1	göre	1	hitap et-	1
fakat	1	görev	1	hoşgörülü	1
fakir	1	görgü	1	huni	1
fayda	1	görmek	1	huy	1
fedakarlık	1	görmezden gelmek	1	hür	1
felç	1	görünüş	1	hüzün	1
fıkra	1	görüş-	1	ısın-	1
fişkirtme	1	göstermek	1	ışıklı	1
flaş	1	gurur duy-	1	ışınlama	1
flüt	1	güçsüz	1	ibadet	1
forvet	1	gülmek	1	icat	1
fotoğrafçı	1	gülümse-	1	iç	1
fotoğrafçılık	1	gülüş	1	içerik	1
frikik	1	gün boyu	1	içim	1

içten	1	kasap	1	konser	1
idare	1	kaşınma	1	kontrol et-	1
ilan	1	kaşıntı	1	konuşkan	1
imam	1	kaşlı	1	kopar-	1
in-	1	katılan	1	koridor	1
inanılmaz	1	kayan	1	korku	1
inatçı	1	kaydır-	1	korkunç	1
incelik	1	kaydırak	1	korner	1
incelt-	1	kaygan	1	korumak	1
incit-	1	kaz	1	kostüm	1
incitme	1	kebab	1	koşma	1
indir-	1	keçi	1	koşmak	1
inek	1	kederli	1	kova	1
inşaat	1	kelebek	1	kovala-	1
internet	1	kemik	1	kovmak	1
istek	1	kenar	1	koza	1
işaret	1	kesil-	1	köfte	1
işaret et-	1	kesin	1	körebe	1
işleme	1	keyif	1	körfez	1
itfaiye	1	kıl-	1	köstebek	1
iyilik	1	kıpkırmızı	1	köşe	1
iz	1	kır-	1	köşe vuruş	1
izin ver-	1	kırılğan	1	kötüleş-	1
izle-	1	kısa vuruş	1	krater	1
izleme	1	kısacası	1	kucakla-	1
izlemek	1	kısık	1	kullanma	1
izlet-	1	kısım	1	kullanmak	1
jüpiter	1	kıskan-	1	kulüp	1
kaç	1	kıta	1	kurabiye	1
kaçır-	1	kıvırcık	1	kurdele	1
kâğıt	1	kıymet	1	kurmak	1
kalk-	1	kıymetli	1	kuru fasulye	1
kalma	1	kızdır-	1	kutlu	1
kamp	1	kızgın	1	kutu	1
kana-	1	kilolu	1	kuvvetli	1
kanser	1	kilometre	1	kuyruk	1
kapkaççı	1	kiracı	1	kuyruklu yıldız	1
kaplı	1	kiraz	1	kuzu	1
kaptır-	1	kirlen-	1	künefe	1
kar topu	1	kirlet-	1	lahmacun	1
karakter	1	kirli	1	laik	1
karanfil	1	kişisel	1	lal	1
karar al-	1	kivi	1	lale	1
karar ver-	1	kok-	1	lamba	1
kararsız	1	kol	1	lavabo	1
kardeşlik	1	kolay	1	leylek	1
karışık	1	koltuk	1	lira	1
karmaşık	1	komando	1	lise	1
karşılama	1	komik	1	mahvol-	1
karşılaş-	1	konferans	1	makarna	1

mal	1	otobüs	1	reddetmek	1
malzeme	1	oysaki	1	rengarenk	1
manken	1	oyuncu	1	renkli	1
manzara	1	oyunculuk	1	restoran	1
masa	1	ozon	1	risk	1
maşallah	1	öğrenme	1	rüzgâr	1
menzil	1	ölç-	1	saatlerce	1
merkür	1	ölüm	1	sabır	1
meteor	1	ömür	1	sabırsızlık	1
mısır	1	ön	1	sade	1
mide bulanmak	1	önce	1	sağla-	1
mikrofon	1	önem	1	sağlıksız	1
miktar	1	öpücük	1	sahil	1
mimar	1	örümcek	1	sakin	1
minnet	1	özel	1	saklan-	1
misafirlik	1	özet	1	salata	1
motorsiklet	1	özgürlük	1	saldırı	1
muhteşem	1	özlemek	1	sallan-	1
musluk	1	pantolon	1	san-	1
mutsuz	1	paragöz	1	sancı	1
muz	1	paralı	1	sarma	1
mücadele etmek	1	parfüm	1	sars-	1
müdür yardımcısı	1	parlak	1	satabil-	1
mühendis	1	parmak	1	savaşma	1
müslüman	1	pas	1	say-	1
naif	1	paten	1	saya saya	1
nakil	1	patlama	1	saygısızlık	1
namaz kıl-	1	paylaşımçı	1	sayıl-	1
nar	1	pedal	1	sebep	1
ne...ne	1	pek	1	sebze	1
nedense	1	penaltı	1	sedir	1
neler	1	peşine takılmak	1	seksek	1
nerede	1	peynir	1	selam	1
nereye	1	piano	1	serin	1
neyse	1	pide	1	servis	1
nohut	1	pilot	1	sessizlik	1
normal	1	pis	1	sevap	1
not	1	pizza	1	seven	1
ofsayt	1	plan	1	sevinç	1
oksijen	1	pompa	1	sevinçli	1
okuyabil-	1	poşet	1	sevme	1
okuyan	1	pudra	1	sıcaklık	1
olumsuzluk	1	rağmen	1	sıkıntı	1
oluştur-	1	rahat	1	sıkıntılı	1
ondan sonra	1	rahat et-	1	sınır	1
orada	1	rahatsız olmak	1	sır	1
orda	1	rakam	1	sıra sıra	1
ortada	1	rakip	1	sırala-	1
ortalık	1	ramazan	1	sırdaş	1
otel	1	reçete	1	sırt	1

sigara	1	şöyle	1	tören	1
silah	1	şükretmek	1	tulumba	1
simit	1	şükür	1	tur	1
sinir	1	tabaka	1	tutma	1
sistem	1	tabiat	1	tutmak	1
sivri	1	tahmin	1	tutuklan-	1
skor	1	tahmin et-	1	tutumlu	1
soğan	1	takdir1		tükür-	1
soğukluk	1	takı	1	tükürmek	1
sohbet	1	taklitçi	1	tümör	1
sohbet et-	1	taktir	1	uçan	1
sokak	1	tamam	1	uçma	1
sonda	1	tamamla-	1	uçup gitmak	1
sonradan	1	tanıdık	1	uçurum	1
sonsuz	1	tanımak	1	uğra-	1
sonuç	1	taraf	1	uğraş-	1
sonuçlan-	1	tarih	1	uğraşma	1
sonuçta	1	tasarruf	1	uğur böceği	1
sömestir	1	tasarruflu	1	unutma	1
sön-	1	tat	1	uslu	1
söyleme	1	tavsiye	1	utanmaz	1
sözünden çıkmamak	1	tayt	1	uy-	1
sporcu	1	taziye	1	uydu	1
stand up	1	tebessüm	1	uydur-	1
su gibi akmak	1	tebrik et-	1	uyma	1
sun-	1	teker teker	1	uyul-	1
sunuculuk	1	tekstil	1	uzaktan kumandalı	1
sur	1	televizyon	1	ünlü	1
susa-	1	telsiz	1	üstü	1
sünnet	1	tembel	1	üstünde	1
süpernova	1	teneffüs	1	üstüne üstüne	1
süre	1	tenis	1	üye	1
sürekli	1	terim	1	üzgün	1
sürme	1	terlik	1	vampir	1
sürükleme	1	terzi	1	vapur	1
sürüm	1	terzici	1	varsa	1
süslen-	1	teslim et-	1	vatansız	1
şaka	1	test	1	veda et-	1
şaka et-	1	teşekkür	1	veli	1
şakalaşmak	1	tıptıp	1	venüs	1
şal	1	tişört	1	verimli	1
şapka	1	tombul	1	verme	1
şefkat	1	tombuş	1	veteriner	1
şiddet	1	tomurcuk	1	video	1
şiddetli	1	ton	1	vila	1
şikayetçi	1	toplama	1	yak-	1
şimdilik	1	toplamak	1	yakalayabil-	1
şiş-	1	toplantı	1	yakında	1
şiş şiş	1	toplum	1	yaklaş-	1
şok	1	topuklu	1	yalancı	1

yalnız	1	yavaş yavaş	1	yolculuk	1
yan-	1	yavaşça	1	yorucu	1
yangın	1	yavaşla-	1	yönet-	1
yapı	1	yavru	1	yukarı	1
yapıl-	1	yavru	1	yukarı aşağı	1
yapıştır-	1	yazılı	1	yurt dışı	1
yaprak	1	yeni yeni	1	yuvarlak	1
yara-	1	yetebil-	1	yükle-	1
yara bandı	1	yetiş-	1	yürüme	1
yarabbi	1	yetişkin	1	yüz-	1
yaratıcı	1	yetiştir-	1	yüzmek	1
yardımlaşma	1	yıkan-	1	zengin	1
yardımseverlik	1	yılbaşı	1	zımba	1
yasa	1	yıldız	1	zil	1
yaşan-	1	yırt-	1	zira	1
yaşlı	1	yırtıl-	1	ziyaret	1
yaşlılar	1	yiyecek	1	zorunlu	1
yavaş	1	yokuş	1		

**Ek-9: Uygulama 2-
Yazı Türü Sözlüğü
Serbest Yazı**

abi	aradan	bayrak
abla	araştırma	bayram
abur cubur	araştırmak	bazen
acaba	arı	bazı
acı	arkadaş	bebek
aç-	armağan	bekle-
açıkçası	art-	belediye
açıl-	artık	belge
ad	asla	belki
adam	aslan	ben
ağaç	astronot	bence
ağız	aşı	benimsemek
ağla-	at-	benze-
ağrı-	ata	benzer
aile	atla-	beraber
ailece	atlama	besle-
akıl	atmosfer	beslen-
akıllı	autavukat	beyaz
akraba	ay	beyin
akşam	ayak	bıçak
al	aynı	bıçakla-
al-	ayrı	bırak-
alan	ayrıca	bil-
alay et-	ayrıl-	bile
alet	ayrımıcılık	bilgi
alın-	ayrıntılı	bilgili
alışveriş	baba	bilim
alkol	bağ	bilim adamı
Allah	bağımsızlık	bilim insanı
almak	bağlı	bilinçli
alt	bahane	bil-
altın	bahçe	bin-
ama	bahset-	binlerce
amca	bak-	bir
ameliyathane	bal	bir varmış bir yokmuş
an	balık	biraz
ana sınıf	balıklama	birbir
anahtar	balon	birbiri
ancak	bana	birçok
anı	banyo	biri
anla-	bardak	birkaç
anlamak	bas-	birlik
anlat-	basketbol	birlikte
anne	baş	bisküvi
ara-	başbakan	bit-
araba	başka	bitki
araç	başkan	biz
	başla-	bol
	başlangıç	boynu bükük
	batır-	boyun

boz-	çekmek	dikkat
böcek	çene	dikkat çekmek
bölge	çevre	dikkatli
bölmek	çıgılık	dilek
böyle	çık-	dilim
böylece	çıkan	dinle-
bu	çıkar-	disiplin
bu kadar	çıkartma	diş
bu yüzden	çıkış	diye
bugün	çıkılmak	doğ-
bul-	çiçek	doğa
bulun-	çikolata	doğum
bulunma	çimen	doğur-
bulut	çizgi	doktor
bunlar	çizmek	doktorluk
burun	çocuk	doyum
bütün	çoğalt-	dökül-
büyü-	çok	dön-
büyük	çöp	dönem
büyükler	çöp kutu	döner
büyüt-	çöz-	dönme
cadde	çubuk	dönüşüm
cahil	çünkü	döv-
camii	da	dövme
can	dağ	dua et-
can yakmak	dağıt-	duman
canım	daha	dur-
canlı	dakika	durdur-
cesaretli	dan-	durum
cesur	dans	duy-
cevre	darbe	duygu
ceza	davran-	duygu
cisim	dayan-	duygusallık
coş-	de	dükkân
cömert	de-	dünya
çaba	defter	dürüst
çabuk	değer	düşün-
çak-	değerli	düşünce
çal-	değil	düşür-
çalış-	değiştirmek	düzeltil-
çalışkan	demek	düzen
çalışma	deniz	düzenle-
çalışmak	deodorant	düzenli
çarp-	ders	edin-
çarpma	dev	egzoz
çarpmak	devam et-	eğer
çatlarsa da patlarsa da	devlet	eğitim
çay	dış	eğlen-
çek-	dışarı	eğlence
çekiliş	diğer	eğlenceli

eğlendirmek	geç-	güvenlik
eğlenmek	geçen	güvercin
ehliyet	geçinmek	güz
ekmek	geçir-	güzel
ekvator	gel-	güzelce
el	gelecek	hafta
elbet	geliş-	hak
elbise	geliştir-	hala
elçi	gelme	hanım
elektrik	gemi	hareket
emanet	genişlet-	harika
emanet et-	gerçekleş-	hasta
emin	gerek	hastahane
en	gerek-	hastalık
erit-	gerekli	haşla-
erkek	geri	hatırlat-
eskiden	gez-	hava
esmer	gezegen	hava atmak
eşit	gibi	havalara uçmak
eşya	gir-	hayal
et	giriş	hayat
et-	git-	hayvan
etkile-	gitar	hazır
etkinlik	gitgide	hazırlan-
etmek	gitme	hazine
etraf	gitmek	hediye
ev	giy-	hele
evlat	giyin-	hem
evren	gönderme	hem...hem
evvel zaman içinde	gör-	hemen
kalbur zaman	göre	hemşire
içinde	görgü	hep
ezberle-	görmek	hepsi
faul	görmezden gelmek	her
fayda	göster-	herkes
fazla	gösteri	heyecan
fedakarlık	göstermek	heyecanlan-
felç	götür-	hızlı
fırçala-	göz	hızma
flaş	güçlü	hiç
flüt	gül	hikâye
forvet	gül-	hile
fotoğraf	gülmek	hipernova
fotoğrafçılık	gülüş	hisset-
frikik	gün	hitap et-
futbol	güneş	hoca
futbolcu	günlük	hoşgörü
galaksi	günü	hoşgörülü
gece	gürültü	hoşlan-
gece gündüz	güven-	huni

huy	izle-	kız-
huzur	kaç	kızdır-
hür	kadar	ki
hüzün	kadın	kim
ısın-	kahvaltı	kimse
ısır-	kahverengi	kirlen-
ışık	kal-	kirlet-
ışıklı	kale	kirli
ışınlama	kalp	kişi
ibadet	kan	kitap
icat	kaplı	kocaman
iç	kar	komando
iç-	kara	komşu
içeri	karakter	konferans
için	kardan adam	kontrol et-
içinde	kardeş	konu
içine	karın	konuş-
içten	karmaşık	konuşma
iğne	karne	kop-
ihtiyaç	karşı	kopar-
ilan	kaşlı	kork-
ile	katıl-	korku
ileri	kavga et-	korner
ilgili	kayan	koru-
ilgimi çek-	kaz	korumak
ilk	kaza	kostüm
ilkbahar	kazan-	koş-
ilkokul	kazanmak	koy-
inan-	kederli	koza
inanılmaz	keci	köpek
incelik	kelebek	köşe
incelt-	kelime	köşe vuruş
incit-	kenar	kötü
inek	kendi	köy
insan	kere	krater
inşallah	kes-	kullan-
ise	kesin	kullanmak
isim	kestane	kulüp
iste-	keşke	kural
istek	kez	kurs
iş	kırıl-	kurtar-
işaret	kırmızı	kuru fasulye
işaret et-	kısa vuruş	kuş
işte	kısım	kutla-
itfaiye	kıskan-	kutu
itfaiyeci	kış	kuvvetli
iyi	kıvırcık	kuyruklu yıldız
iyileş-	kıymet	kuzen
iyileştir-	kıymetli	küçük
iyilik	kız	küçükler

küs-	neler	öncelikle
laik	neşe	önem
leylek	neyse	önemli
lira	niye	öp-
lokanta	nohut	öpücük
lunapark	o	örnek
lütfen	o kadar	öyle
mahalle	o yüzden	özellik
mahvol-	oda	özellikle
makine	ofsayt	özgürlük
mal	oğul	özle-
malzeme	oksijen	para
mangal	oku-	paragöz
manken	okul	parfüm
melek	okuma	park
memnun	okumak	parlak
menzil	okuyan	parti
merak et-	ol-	pas
merdiven	olan	patates
merkür	olarak	patla-
mesela	olma	patlama
meslek	olmak	penaltı
meteor	olumsuzluk	peynir
mevsim	oluştur-	piano
meyve	onlar	piknik
meyve su	orada	pilav
mide bulanmak	orda	polis
miktar	orta	puan
millet	oyna-	rahat
minnet	oynama	rahatsız olmak
moda	oynamak	rakip
muhtaç	oyun	reçete
mum	oyun oyna-	renk
mutlu	oyuncu	renkli
mutlu et-	ozon	resim
mutlu ol-	öde-	sabah
mutluluk	ödül	sabırsızlık
mutsuz	öğle	sadece
mücadele etmet	öğren-	sağla-
müdür	öğrenci	sağlık
müdür yardımcısı	öğrenmek	sağlıklı
müslüman	öğret-	sağlıksız
müzik	öğretim	saha
namaz	öğretmek	sahip
namaz kıl-	öğretmen	sahne
nasıl	öl-	sakın
ne	öldür-	saklambaç
ne...ne	ölüm	saklan-
neden	ömür	saldırı
nefes	önce	salıncak

salon	sonra	tam
saniye	sonsuz	tamamla-
sanki	sonuçta	tane
sarı	sopa	tanı-
sars-	soyad	tanımak
satabil-	söyle-	taraf
satın	söylemek	tarz
savaş	söz	taşı-
savaşma	spor	tatil
say-	sporcu	tatlı
saya saya	steteskop	tavsiye
sayesinde	su	tavşan
sayfa	sun-	tavuk
saygı	sunuculuk	tebessüm
saygılı	sur	tek
sayı	süpernova	teker teker
sebze	sürmek	teknoloji
seç-	sürü	tekrar
selam	sürüm	telefon
sen	süsle-	telsiz
sene	süslen-	tembel
sergile-	süt	temiz
ses	şakalaşmak	temizlik
sev-	şans	tercih et-
sevap	şarkı	terim
seven	şefkat	test
sevgi	şehir	tırnak
seviçli	şeker	tomurcuk
sevimli	şekil	ton
sevin-	şenlik	top
sevinç	şey	topla-
sıcak	şiddet	toplantı
sıcaklık	şiddetli	toplum
sınıf	şiiir	toz
sınır	şikayetçi	tören
sıra	şimdi	trafik
sincap	şimşek	tut-
sinema	şişir-	tutma
sinirlen-	şu	tutmak
sistem	şunlar	tutuklan-
sivri	şükretmek	tutumlu
siz	şükür	tüm
soğan	tabaka	tümör
soğuk	tabiat	tür
soğukluk	taç	türlü
sohbet et-	tahmin	uçan
sokak	tahta	uçup gitmak
son	tak-	uğur böceği
sonbahar	takım	unut-
sonda	takip et-	unutma

uslu
 utanmaz
 uy-
 uydu
 uydur-
 uyma
 uyul-
 uzay
 uzaylı
 uzun
 ülke
 ünlü
 üst
 üst
 üz-
 üzeri
 üzül-
 vakit geçir-
 var
 varsa
 vatan
 vatansız
 ve
 veda etmek
 venüs
 ver-
 verimli
 verme
 vermek
 veteriner
 veya
 vücut
 vur-
 ya
 ya da
 yağ-
 yağmur
 yak-
 yakalayabil-
 yakın
 yakında
 yaklaş-
 yaklaşık
 yan
 yan-
 yanda
 yangın
 YANLIŞ
 yanım
 yani

yap-
 yapı
 yapıl-
 yapma
 yapmak
 yaprak
 yara-
 yarabbi
 yardım
 yardım et-
 yardımcı
 yardımsever
 yarın
 yarışma
 yasa
 yaşa-
 yaşam
 yaşamak
 yat-
 yavaş
 yavaş yavaş
 yavaşla-
 yavru
 yayla
 yaz-
 yazdır-
 yazı
 yazma
 yazmak
 ye-
 yeme
 yemek
 yenge
 yer
 yeşil
 yetebil-
 yetiştir-
 yıka-
 yıl
 yılbaşı
 yıldız
 yine
 yiyecek
 yoğurt
 yok
 yol
 yorul-
 yönet-
 yukarı
 yumurta

yuvarlak
 yüksek
 yürü-
 yürüme
 yüz
 yüzme
 zaman
 zarar
 zarar ver-
 zaten
 zayıf
 zeki
 zengin
 zeytin
 zil
 zira
 ziyaret
 zor
 zürafa

Anı

o
 bana
 tut-
 abi
 abla
 acı-
 acık-
 aç-
 açık
 ad
 adam
 adı
 afiyetle
 ağ
 ağabey
 ağla-
 ağlaya ağlaya
 aile
 ailece
 ailecek
 akıl
 akılda kalmak
 akıllı
 akrep
 akşam
 al-
 alan
 alçı
 alış-

alkışla-		ayrı	bilgi
Allah		ayrıl-	bin-
Allah'tan	ümit	az	bina
kesilmez		az kal-	bindir-
alma		azıcık	bir
almak		baba	biraz
alt		babanne	birbiri
altın		bacak	birden
ama		bağır-	birgün
amca		bahçe	biri
ameliyathane		bak-	birkaç
an		bakarak	birlikte
anasınıf		bakkal	bit-
anı		baldır	bitir-
anla-		balık	biz
anlat-		balon	boğul-
anlatılmaz		bana	boşuna
anne		bana	böyle
anneanne		banyo	böylece
apartman		barış-	bu
ara		barışmak	bu kadar
ara-		bas-	bu yüzden
araba		basket	bugün
arı		baş	bul-
arka		başarılı	buluş-
arkadaş		başka	bunlar
armut		başla-	burda
artık		başlat-	burun
artistik		bat-	bütün
asansör		batır-	büyü-
asker		bayıl-	büyük
asla		bayram	cami
aslında		bazen	can
astım		bazı	canı yanmak
astronot		bebek	cennet
aşağı		beden	cep
aşık		beğen-	çağır-
aşk		bekle-	çal-
at		belge	çalı çırpı
at-		ben	çalış-
ateş		beraber	çalışma
atıştırma		berbat	çanta
atla-		besle-	çarp-
atlıkarınca		beşik	çarşamba pazarına
ay		bırak-	çevirmek
ayak		bırakma	çarşı
ayakkabı		bil-	çatal
aydınlata-		bile	çatışma
ayıcık		bilen	çay
aynı		bilezik	çek-

çekin-	diye	film
çekirdek	doğru	fotoğraf
çember	doğum günü	futbol
çeşit çeşit	doğ-	gece
çevre	doğum	geç
çeyrek	doğum günü	geç-
çığılık	doktor	geçen
çık-	dön-	geçir-
çıkart-	döv-	geçmiş
çıkart-	duvar	gel-
çıkma	duygu	gelin
çiçek	düğme	gelmek
çocuk	düğün	gemi
çok	dükkan	genç
çoktan	dün	gene
çorap	dünyalar benim oldu	gerçekten
çök-	düş-	geri
çünkü	düşme	getir-
da	düşün-	getir-
dağ	düşünme	gez-
daha	eğer	gezdir-
dakika	eğlen-	gezme
dal	eğlence	gezmek
dalma	eğlenceli	gıda
dans	eğlenme	gıdıkla-
davran-	eksik	gibi
davul	el	gidebil-
dayı	elbise	gir-
de	elektrik	git-
de-	en	gitme
dede	endişelen-	gitmek
defa	enişte	giy-
değil	erkek	giysi
değişik değişik	erkek kardeş	gol
demir	eser	gondol
deneme	eski	göl
deniz	eskiden	gör-
derin	eşlik	görev
ders	eşya	görüş-
devam et-	et	göster-
dışarı	etme	gösteri
dışla-	ev	götür-
diğer	evet	göz
dik-	ezberle-	güçsüz
dikiş	fakat	gül
dikkatli	falan	gül-
dilek	fart et-	gülümse-
dinle-	fen	gün
dip	fıkra	gün boyu
dirsek	fişkirtma	güneş

güzdüz	içinde	karşı
güzel	içine	karşılaş-
hafta	idare	kaşınma
haftaya	iğne	kaşıntı
haklı	ile	kat
hala	ilgili	katıl-
hamak	ilk	katılan
hamile	ilkokul	kavga
hani	imam	kavga et-
harf	in-	kay-
hasta	indir-	kaybet-
hastahane	ingilizce	kaybol-
hastalan-	inşaat	kaydır-
hatıra	inşallah	kaydırak
hatırla-	ip	kaygan
hatta	ise	kaza
havalara uçmak	isim	kazan-
havlu	iste-	kazanmak
havuz	iş	keçi
hayal	işte	kemik
hayalet	itfaiyeci	kenar
hayalim	iyi	kendi
hayat	iyileş-	kere
hayır	iz	kes-
hazırla-	izlet-	kesil-
hazırlık	kaç-	keşke
hediye	kadar	keyif
hem	kâğıt	kez
hem... hem	kahvaltı	kıpkırmızı
hemen	kal-	kır-
hep	kaldır-	kırıl-
hepimiz	kale	kırmızı
hepsi	kalk-	kısa
her	kalp	kısaca
herkes	kamp	kısacası
heyecan	kan	kısık
heyecanlan-	kana-	kısım
heyecanlı	kanser	kıta
hızlıca	kapalı	kıyafet
hiç	kapı	kız
hisset-	kapkaççı	kız-
hoca	kaplıca	kız kardeş
huzur	kar	ki
ısrar-	karanlık	kilit
ışık	karar al-	kilometre
iç	karar ver-	kim
iç-	kararsız	kimse
içeri	kardeş	kişi
içi	karışık	kitap
için	karne	kocaman

kol	merhaba	oyuncak
kolay	mesela	oyunculuk
koltuk	meyve suyu	öbür
komşu	mısır	öde-
konser	mikrofon	ödev
konu	misafir	ödül
konuş-	misafirlik	öğle
koridor	motorsiklet	öğren-
kork-	muhteşem	öğrenme
korkunç	mum	öğrenmek
koru-	musluk	öğret-
koş-	mutlu	öğretmen
koşmak	mutlu et-	öl-
kova	mutlu ol-	öldür-
kovala-	nakil	ön
kovmak	nasıl	önce
koy-	ne	öncelikle
köpek	neden	öp-
körfez	nefret et-	örneğin
köstebek	nerede	öyle
kötü	nereye	özet
kötüleş-	niye	özle-
köy	not	özlemek
kucak	numara	pantolon
kucakla-	o	para
kurabiye	o kadar	paralı
kurdele	o yüzden	park
kurs	oda	parmak
kus-	oğul	parti
kutla-	oku-	pasta
kutlu	okul	patates
kuzen	okuma	paten
küçük	okuyabil-	patla-
künefe	ol-	pedal
küs-	olay	pencere
lahmacun	olma	peşine takılmak
lal	olmak	piknik
lamba	ondan sonra	pis
lavabo	onlar	polis
lokanta	orman	pompa
lunapark	orta	poşet
maç	ortalık	puan
mahalle	otel	rağmen
mangal	otobüs	ramazan
masa	otur-	reddet-
maşallah	oyna-	rengarenk
matematik	oynama	resim
meğerse	oynat-	resmen
merak et-	oysaki	restoran
merdiven	oyun	risk

rüya	sinema	şişir-
saat	siz	şok
saatlerce	skor	şöyle
sabah	sobet et-	şu
sabır	sofra	taç
sabretmek	soğuk	tahmin et-
saç	sohbet	tahta
sahil	son	tak-
sahip	sonbahar	takdir
saklambaç	sonra	takıl-
salata	sonradan	takım
salıncak	sonuç	takip et-
sallan-	sonuçlan-	takla
salon	sonunda	taktir
san-	sopa	tam
sana	sor-	tamam
sancı	soru	tanı-
saniye	sosyal	tanıdık
sanki	sömestir	tartış-
satın	sön-	taş
sayfa	söyle-	taşı-
sebep	söyleme	taşın-
seç-	söz	tat
sedir	stand up	tatil
sefer	su	tatlı
sen	su gibi akmak	tavşan
sene	sunucu	tavuk
sergile-	susa-	taziye
serin	sünnet	tebrik et-
serum	sür-	tek
servis	süre	tekrar
ses	sürekli	telefon
sev-	sürpriz	teneffüs
seviçli	sürü	terlik
sevin-	sürükleme	terzi
sevme	süsle-	terzici
sıcak	süt	teslim et-
sınav	şaka	teşekkür et-
sınıf	şans	teşekkür et-
sınıf arkadaş	şarkı	teyze
sınıf öğretmeni	şaşır-	tıptıp
sır	şeker	tırnak
sıra	şekil	tiyatro
sıra sıra	şenlik	toka
sırala-	şey	tombuş
sırdaş	şiir	top
sırt	şimdi	topla-
sigara	şimdilik	toplam
silah	şiş-	toplama
simit	şiş şiş	toplamak

topuklu
tren
tur
tut-
tüm
uçurum
uğra-
unut-
unutulmaz
uyku
uyu-
uzak
uzaktan kumandalı
uzun
üfle-
üst
üstü
üstünde
üstüne üstüne
üye
üzeri
üzgün
üzül-
vampir
vapur
var
var-
ve
veli
ver-
vermek
veya
video
vur-
vücut
yağ-
yakala-
yakantop
yaklaşık
yan
YANLIŞ
yanı
yanım
yani
yap-
yapıştır-
yapma
yapmak
yara
yara bandı

yardım
yardım et-
yarım
yarın
yarışma
yaş
yaşa-
yaşan-
yaşlı
yat-
yatak
yavaşça
yaz
yaz-
yazılı
yazma
ye-
yeğen
yemek
yen-
yenge
yeni
yer
yeter
yetiş-
yetişkin
yık-
yık-
yık-
yıl
yırt-
yırtıl-
yine
yoğurt
yok
yokuş
yol
yolculuk
yorucu
yorul-
yukarı aşağı
yükle-
yüksek
yürü-
yürüyüş
yüz
yüz-
yüzme
zaman
zehirle-
zeki

zeytin
zimba
ziyaret et-
zor

Otobiyografi

ad
abi
abla
abur cubur
acaba
aç-
açık mavi
ad
adaletli
adam
ağla-
ağrı-
aile
ailecek
ait
akıl
akıllı
akraba
akşam
al-
alan
alay
ama
an
ana sınıfı
anaokulu
anla-
anlaş-
anne
anneanne
apartman
aptal
ara
araba
arkadaş
arkadaşlık
arkeolog
armut
artık
asker
asla
aslan
aslında
aşırı

at	bitir-	dalgalı
atlama	biz	dans
atlamak	boğul-	davran-
atmak	bol bol	davranma
avukat	bordo	dayan-
ay	boş	dayı
aynı	boş boş	de
ayrıca	boşa-	de-
ayrıl-	boy	dede
az	boy lu	değerlendir-
baba	boz-	değerli
babaanne	börek	değil
babet	böyle	değiştir-
bak-	böylece	değiştirmek
balık	bu	deli
bana	bu yüzden	deniz
banka	buçuk	ders
barış	bunlar	devlet
bas-	bütün	dış
basketbol	büyü-	din
baş	büyük	dinle-
başarılı	büyükler	dinleme
başka	camii	dinlemek
başla-	canım	diyar
bazen	cimri	dizi
bazı	cinsiyet	doğ-
bebek	çabuk	doğa
beden	çalış-	doğum günü
ben	çalışkan	doğum tarihi
bencil	çalışma	doğumlu
beraber	çalışmak	doğuştan
besinli	çekirdek	doktor
besle-	çeşit	dolaşma
betimle-	çık-	dolma
beyaz	çıkarmak	dondurma
bil-	çıkarmak	dönem
bile	çita	döner
bilgi	çiçek	döner
bilgisayar	çiğ köfte	döv-
bilim	çilek	dur-
bilim adamı	çizgi film	durma
biraz	çizme	durum
birazcık	çocuk	duygu
birçok	çocukluk	duygulan-
birgün	çok	duygusal
biri	çorap	dükkân
biriktirmek	çünkü	dünya
birkaç	da	dürüst
birlikte	daha	düşün-
bisiklet	dal	düz

düzel-	gezi	hızlı
düzen	gezme	hiç
düzenli	gıcık	hikâye
eğitim	gibi	hisset-
eğlen-	gir-	hobi
eğlence	girme	hoca
eğlenceli	girmek	hoşgörü
eğlenme	git-	hoşlan-
eğlenmek	gitme	ızgara
ekmek	giyinme	iç mimar
el	giyme	içerik
ela	göç	içi
elbette	gökyüzü	için
en	gönder-	ihtiyaç
erkek	gönül	ile
erkek kardeş	gör-	ilerde
eski	görünüş	ileri
esmer	götür-	ilk
esnaf	göz	ilkbahar
et	gözlü	ilkokul
et-	gözlük	illa
ev	gurur duy-	inan-
ev hanımı	güçlü	inatçı
evle-	gül	incitme
fakat	güler	ingilizce
fakir	gün	insan
falán	güvenlik	inşallah
favori	güzel	internet
fazla	hafta	ip
fen	hafta içi	ise
film	hak	isim
fiziksel	hakim	iste-
fotoğrafçı	harçlık	iş
futbol	hareket	işçi
gece	hariç	işleme
geç-	hasta	iyi
geçen	hastahane	iyileştir-
geçin-	havale	izin ver-
geçir-	havuz	izleme
gel-	hayal	izlemek
gelecek	hayal et-	jüpiter
gelme	hayat	kadar
gelmek	hayvan	kahverengi
genellikle	hem...hem	kal-
geniş	hemşire	kalma
gerçekleş-	hep	kapalı
gerek	hepsi	kaptır-
getir-	her	kar
gez-	herkes	kar topu
gezegen	hesap	kara

karanfil	kork-	namaz
karanlık	koru-	nar
kardan adam	koşma	neden
kardeş	koyu	nedense
kardeşlik	köfte	nefret et-
karne	köpek	neler
karşılama	körebe	neşeli
kasap	kötü	normal
kaş	köy	numara
kat	kullanma	o
katlı	kumral	o yüzden
kavga et-	kurmak	oku-
kaybol-	kurtar-	okul
kazan-	kuş	okuma
kebab	kutla-	okumak
kedi	kuyruk	ol-
kendi	kuzen	olabil-
kere	kuzu	olarak
kestane	küçük	olay
keşke	küfür	olma
kıl-	kültür	olmak
kırılgan	küs-	oluş-
kırmızı	lacivert	onlar
kısa	lale	orta
kısaca	lise	otur-
kış	maç	oyna-
kıvırcık	mahalle	oynama
kıyafet	makarna	oynamak
kız	manzara	oyun
kız-	matematik	oyuncak
kız kardeş	mavi	öbür
kızartma	memnun	ödev
kızgın	memur	öğren-
ki	merak et-	öğrenci
kilo	merhaba	öğretmek
kilolu	mesela	öğretmen
kimse	meslek	ölç-
kiracı	mevsim	önce
kiraz	meyve	örneğin
kişi	mimar	örnek
kişilik	moda	örümcek
kişisel	mor	özel
kitap	muhtaç	özellik
kivi	mutlu	özellekle
kok-	mutluluk	para
komik	muz	park
komşu	müdür	pasta
konuşkan	mühendis	patates
konuşma	müzik	paylaşımçı
kop-	naif	pek

pembe	siz	tekstil
pide	son	telefon
piknik	sonbahar	televizyon
pilav	sonra	temizlik
pilot	sosyal	ten
pizza	söyle-	tenis
plan	söylemek	tenli
puan	söz	teşekkür
pudra	sözünden çıkmamak	teşekkür et-
rahat et-	spor	teyze
rakam	su	tişört
renk	sunucu	toka
resim	sürme	tombul
rüzgâr	sürmek	toplam
saç	sürü	toz
saçlı	şaka et-	trafik
sade	şal	tulumba
sadece	şapka	tut-
sağlıklı	şarkı	tükür-
saklambaç	şehir	tükürmek
sarı	şekil	tüm
sarışın	şey	tür
sarma	şimdi	türlü
satranç	şu	uçma
sayfa	şube	uğraş-
saygılı	tablet	uğraşma
saygısızlık	tak-	unut-
sayı	takı	uyu-
sayıl-	takım	uyuma
seç-	takip et-	uzak
seksek	taklitçi	uzun
sen	takma	üst
sene	tam	üstelik
ses	tane	üz-
sessizlik	tanıt-	üzül-
sev-	tarafından	vakit geçir-
sevgi	tarih	var
sevimli	tartış-	ve
sevinçli	tarz	ver-
sıkıntı	tasarım	veya
sıkıntılı	tasarruf	vila
sınav	tasarruflu	voleybol
sınıf	taşın-	vur-
sınıf öğretmen	tatil	yağ-
sıra	tatlı	yakan top
sincap	tavşan	yakın
sinir	tavuk	yaklaşık
sinirlen-	tayt	yalan
sinirli	tek	yalancı
siyah	tekrar	yalnız

yanı
yani
yap-
yapma
yapmak
yaramaz
yaratıcı
yardım
yardım et-
yardımcı
yardımlaşma
yardımsever
yardımseverlik
yarışma
yaş
yaşa-
yaşamak
yaşlılar
yavru
yaz
yaz-
yazdır-
yazı
yazma
yazmak
ye-
yeğen
yemek
yeni yeni
yer
yeşil
yeter
yıl
yıldız
yine
yok
yurt dışı
yürüyüş
yüzlü
yüzmek
zaman
zarar
zaten
zayıf
ziyaret et-
zor
zorunlu olarak
zürafa

Ek-10: Uygulama 2-Deyimler ve Atasözü Sözlüğü**Genel Sözlük**

akılda kalmak

Allah'tan ümit kesilmez

can yakmak

canı yanmak

çarşamba pazarına çevirmek

çatlasa da patlasa da

dikkat çekmek

dünyalar (birinin) olmak

gözmezden gelmek

hava atmak

havalara uçmak

midesi bulanmak

peşine takılmak

rahatsız olmak

sözünden çıkmamak

su gibi akmak

uçup gitmek

veda etmek

Serbest Yazı

can yakmak
çatlasa da patlasa da
dikkat çekmek
görmezden gelmek
hava atmak
havalara uçmak
midesi bulanmak
rahatsız olmak
uçup gitmek
veda etmek

Anı

akılda kalmak
Allah'tan ümit kesilmez
canı yanmak
çarşamba pazarına çevirmek
dünyalar (birinin) olmak
havalara uçmak
peşine takılmak
su gibi akmak

Otobiyografi

sözünden çıkmamak

